

De Europæiske Fællesskabers Tidende

19. Årgang Nr. C 197

23. august 1976

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

Indhold

I Meddelelser

.....

II Forberedende retsakter

Det økonomiske og sociale Udvalg

- Udtalelse om mulighederne for at fremme de teknologisk avancerede industri-
sektorer i Fællesskabet gennem liberalisering af offentlige købsaftaler 1
- Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlems-
staternes lovgivning vedrørende førerens synsfelt i motordrevne køretøjer 10
- Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlems-
staternes lovgivning vedrørende tilladelige støjniveauer for tårnkraner, elektriske
svejseaggregater og generatoraggregater 11
- Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlems-
staternes lovgivning om kontrollerende vægtsorteringsapparater 13
- Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om godtgørelse af eller fritagelse
for told ved ind- og udførsel 14
- Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlems-
staternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurende stoffer fra
dieselmotorer til fremdrift af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer 16
- Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF)
nr. 1696/71 om den fælles markedsordning for humle 18
- Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om en foranstaltning til om-
strukturering af kystfiskeriet 21

Indhold (fortsat)

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om fastsættelse for produktionsåret 1976/1977 af hovedinterventionscentre for olieholdige frø og af de dér gældende afledede interventionspriser	28
Udtalelse om den nye strategi — meddelelse til Rådet fra Kommissionen — om indførelse af de retningslinjer for energipolitikken, der blev givet på Det europæiske Råds møde i Rom den 1. og 2. december 1975	29
Udtalelse om ændret forslag til Rådets direktiv om harmonisering af lovgivningerne om førerbeviser til motordrevne køretøjer	32
Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport	34
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om adgang til udøvelse af transportvirksomhed inden for henholdsvis godstransport og personbefordring ad indre vandveje i indenlandsk og international transport og forslag til Rådets direktiv om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og gods-transport ad landevej og indre vandveje samt om foranstaltninger, der skal lette den faktiske gennemførelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed	35
Udtalelse om den nuværende økonomiske situation i Fællesskabet og den fremtidige konjunkturpolitik	39
Udtalelse om forslaget til Rådets forordning (EØF) om oprettelse af en europæisk eksportbank	44
Udtalelse om udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet i 1975	48
Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om dumpning af affald	54

II

(Forberedende retsakter)

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Udtalelse om mulighederne for at fremme de teknologisk avancerede industrisektorer i Fællesskabet gennem liberalisering af offentlige købsaftaler

Udvalgets udtalelse har ingen offentliggjort tekst som grundlag.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Udvalget besluttede på sin 132. plenarforsamling den 17. juli 1975 på forslag fra sit præsidium at afgive en udtalelse om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til artikel 20, fjerde afsnit, i sin forretningsorden,

under henvisning til plenarforsamlingens beslutning af 17. juli 1975 om efter præsidiets forslag at udarbejde en udtalelse om det nævnte emne,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 7. og 8. april 1976,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. de Ferranti,

under henvisning til »Første meddelelse til Rådet fra Kommissionen om situationen med hensyn til åbning af markederne for offentlige aftaler og aftaler for virksomheder, som varetager tjenester af almen øko-

nomisk interesse, for så vidt angår leverancer« ajourført i juni 1975,

under henvisning til tidligere udtalelser fra Det økonomiske og sociale Udvalg på området offentlige bygge- og anlægskontrakter og offentlige leveringskontrakter ⁽¹⁾, inden for databehandling ⁽²⁾, telekommunikation ⁽³⁾, luftfartsindustrien ⁽⁴⁾ samt nuklear sikkerhed ⁽⁵⁾,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 26. maj 1976 —

(1) EFT nr. 63 af 13. 4. 1965 og EFT nr. C 30 af 25. 3. 1972.

(2) EFT nr. C 255 af 7. 11. 1975.

(3) EFT nr. C 286 af 15. 12. 1975.

(4) EFT nr. C 131 af 12. 6. 1976.

(5) EFT nr. C 263 af 17. 11. 1975.

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt, idet dog 2 undlod at stemme

Fællesskabet sigter i sin politik for offentlige indkøb ikke mod kontrol med eller indgreb i den offentlige eller halvoffentlige sektors indkøbsbeslutninger. Hensigten er ganske enkelt at gøre disse beslutninger mere gennemsigtige, således at der tillægges argumenterne for et frit europæisk marked rimelig vægt, når beslutninger træffes.

Det er usikkert, hvilke virkninger Kommissionens direktiv af 17. december 1969 vil få. De foreliggende direktiver om offentlige bygge- og anlægsarbejder og det foreslåede Rådsdirektiv om leverancer tager hovedsagelig sigte på bekendtgørelse af visse offentlige licitationer i EFT. Udvalget mener, at de sandsynligvis ikke vil være tilstrækkelig effektive i deres nuværende formulering. Desuden er Udvalget bekymret over mangelen på gensidig bekendtgørelse af kontrakter fra tredjelandes side, og understreger, at man ved OECD-forhandlingerne om offentlige indkøb fortsat må have dette for øje.

Udvalget er af den opfattelse, at en fællesskabspolitik på dette felt er afgørende for, at de fordele, traktaten tilstræber, kan opnås, og at politikken på dette område må udformes efter de retningslinjer, der er afstukket i denne udtalelse.

1. Indledning

1.1. Indtil for tyve år siden byggede næsten al teknologi på anvendelse af energi som erstatning for manuelt arbejde inden for transport, landbrug, udvinding og forarbejdning af råstoffer. Takket være nye energikilder vil denne proces kunne fortsætte. I de sidste tyve år har vi imidlertid set elektronikken forbedre vilkårene for intellektuelt arbejde og øge dets effektivitet. Anvendelsen af telekommunikation og datamater må formodes at fremme denne proces yderligere, og i forbindelse med fortsatte landvindinger i udnyttelsen af energi at danne grundlag for et fortsat stræben efter en højere levestandard.

1.2. På den ene side er det således uomgængelig nødvendigt at gøre brug af denne udvikling, hvis man skal øge ressourcerne og dermed bidrage til at

højne den materielle levestandard, og hvis det sociale service-system — derunder f. eks. ældreomsorgen — og livskvaliteten i det hele taget skal forbedres. På den anden side kan denne udvikling på kort sigt have negative virkninger på visse enkelte virksomheder og regioner. At virksomheder må lukke og mennesker miste deres arbejde, er de vigtigste eksempler på, at visse af »teknologiens« negative korttidsvirkninger slår igennem. Effektiviteten af de foranstaltninger, der sættes ind for at befordre mobilitet, genansættelse, genoplæring, boligskift og effektivt gennemført omstrukturering er således afgørende for, hvor hurtigt den teknologiske udvikling kan accepteres socialt og højere levestandard opnås.

1.3. Den teknologiske udvikling har også konsekvenser for miljøet og indgår i et samspil med regionalpolitikken. Der er ingen tvivl om, at hastigheden i fremskridtet kommer til at afhænge af, hvor godt alle institutioner i Fællesskabet er i stand til at tage sig af disse virkninger.

1.4. Da skabelsen af ét stort enhedsmarked er den vigtigste økonomiske forudsætning, vi arbejder henimod, er det vigtigt at slå fast, hvorfor dette skulle kunne fremskynde anvendelsen af teknologi. For det første er det klart, at forbrugerne og de private virksomheder sammen har frembragt en stor stigning i samhandelen inden for Fællesskabet. Dette er i virkeligheden forbrugervalget i funktion. Virksomhederne er følgelig rede til at påtage sig større risici ved beslutninger om at investere i faste anlæg, produktudvikling og markedsføring, samtidig med at konkurrencen opretholdes takket være det store antal virksomheder, et fælleseuropæisk marked kan rumme. Talmaterialet viser imidlertid, at der stort set ikke er sket nogen forøgelse af samhandelen med varer og tjenester indkøbt af stater og offentlige myndigheder inden for Fællesskabet. Hvis dette skyldes, at den offentlige sektor køber en anden type produkter end den private sektor, og at der ikke er nogen fordele at hente på et friere marked, ja, så er der ingen grund til bekymring. Datamater, telekommunikationsudstyr og flyvemaskiner viser imidlertid, at der er rigelig anledning til bekymring. Mange af verdens mest effektive producenter af disse varegrupper findes i USA på grund af de fordele, et stort enhedsmarked byder, og der kunne sandsynligvis opnås store potentielle omkostningsfordele ved i Europa at skabe et fælles marked for offentlige indkøb inden for sådanne områder.

1.5. Der er vægtige grunde til at hævde, at et stort marked er en nødvendig forudsætning for at gøre visse virksomheder og produktgrupper konkurrencedygtige, men Udvalget mener, at virkningen på evnen til i Fællesskabet at skabe og opretholde små og mellemstore virksomheder må tillægges endnu større betydning. Det ligger i teknologiens natur, at der uafledigt og meget hurtigt skabes muligheder for små og mellemstore virksomheder. Alle former for specialisering bliver gennemførlige og en lang række forskellige foretagender bliver lønsomme. I nogle medlemsstater arbejder over halvdelen af samtlige lønmodtagere uden for den offentlige sektor i små eller private virksomheder eller som selvstændige; denne sektor er således væsentlig som skaber af nye arbejdspladser.

1.6. De fleste af de erhvervsgræne, som er nærmere omtalt i denne udtalelses kapitel tre, optræder på den ene eller anden måde som leverandører af udstyr til det nationale forsvar. Kommissionen har rejst spørgsmålet om disse indkøb i sit dokument om Den europæiske Union og fremsat henstillinger. Disse indkøbs omfang og karakter samt fornyelseeffekt er af en sådan betydning, at Udvalget finder det rigtigt, at Kommissionen rejste dette spørgsmål. Selv om traktaten ikke omfatter forsvarsområdet, omfatter den samhandelen, og en udelukkelse af forsvarsudstyr svarer til at nægte ikke blot stater, men også andre forbrugergrupper bestemte ydelser. Også her er det et spørgsmål om politisk vilje, men denne vilje har allerede klart manifesteret sig i en række igangværende fælles projekter. De fordele, der er forbundet med handel inden for Fællesskabet på dette område, er af et sådant omfang, at et europæisk samarbejde opstod helt naturligt for nogle år siden. Imidlertid må drivkraften i dette arbejde holdes ved lige og bliver vigtigere, efterhånden som de erhvervsgræne, der leverer produkter til markedet for erhvervsudstyr, kommer til at operere i en mere europæisk sammenhæng.

1.7. Udvalget lægger stor vægt på, som anført andetsteds i denne udtalelse, at de enkelte sektorer behandles hver for sig og på, at der udarbejdes tidsplaner.

Liberalisering af offentlige købsaftaler er en sammenfat proces, som indebærer fordele, men også risici, hvis der ikke gives tilstrækkelig lang frist til, at man sammen med samtlige berørte kan nå at drøfte forholdene i hver enkelt sektor og dens fremtidige udvikling.

Skabelse af et europæisk hjemmemarked er en væsentlig forudsætning for, at Fællesskabet kan ud-

nytte sine økonomiske muligheder; men det er ikke mindre væsentlig, at Fællesskabet sørger for, at dets virksomheder på verdensplan kan betjene deres kundekreds bedst muligt, og at de kan udvikle sig og forhandle på lige fod med deres konkurrenter — enten ved hjælp af importerede teknikker eller licenser eller gennem aftaler direkte mellem virksomhederne. Det er under alle omstændigheder vigtigt, at europæiske virksomheder har fuld handlingsfrihed på dette område.

1.8. Efter Udvalgets opfattelse bør hel- og halvstatslige organer stræbe mod at øge samhandelen inden for Fællesskabet. Udvalget henstiller, at offentlige organers afgørelser om indkøb bliver så gennemsigtige som muligt; og henstillingerne til disse organer bør ikke blot gå ud på, at man får mest muligt for pengene, hvilket alle går ind for, men også sigte på at behovet for at opretholde beskæftigelsen lokalt eller begunstige den lokale industri afvejes med fordelene ved det frie europæiske marked. Udvalget anbefaler også, at ikke-toldmæssige hindringer for samhandelen mindskes gennem anvendelse af direktiver udarbejdet på grundlag af artikel 90, 100 og 101, for så vidt dette er muligt, samt gennem andre midler, der frembyder sig som muligheder.

2. Faktorer, som gælder alle sektorer

2.1. Offentlige indkøbs betydning for den højtudviklede teknologi

2.1.1. På markeder for højtudviklet teknologisk udstyr, er staten og offentlige myndigheder storkunde, ja undertiden eneste kunde, i ind- eller udland.

2.1.2. Dette er tydeligvis tilfældet med indkøb til forsvaret. Med hensyn til civile indkøb gælder det også, især hvis man medtager indkøb til selskaber, der yder offentlige tjenester, til nationaliserede industrier, osv. Det gælder alle de vigtigste former for avanceret teknologisk udstyr og produkter, f. eks. luft- og rumfarts-, elektronisk, databehandlings-, telekommunikationsudstyr, tungt elektrisk udstyr inkl. udstyr til kernekraftværker, jernbane-, mine- og medicinsk udstyr.

2.1.3. Det er ikke blot de store, kendte producenter, der er afhængige af de offentlige indkøb i nævnte omfang; hvis man medtager deres underentreprenører, materiel- og reservedelsleverandører og endvidere tænker på andre producenter, der anvender avanceret teknologi, men i mere beskedent omfang, er det kun en meget lille del af den højt udviklede teknologi, der ikke i betydeligt omfang er koncentreret om leverancer til staten og offentlige myndigheder.

2.1.4. For de europæiske producenter af teknologisk avancerede produkter udgør eksportsalget især til de mindre højt industrialiserede lande uden for Europa en meget væsentlig del af omsætningen. På disse verdensmarkeder er konkurrencen stærk, og verdens førende producenter inden for denne industrisektor sætter et krævende niveau. Europæiske virksomheder har vist, at de kan leve op til disse normer og øge deres markedsandel til trods for konkurrencen. De eksportmarkeder, de trænger ind på på denne måde, aftager en meget væsentlig del af deres produktion og vil stadig gøre dette i fremtiden. Men sammenlignet med deres vigtigste oversøiske konkurrenter hæmmes de af mangelen på et stort »hjemmemarked« af europæisk omfang med alle de fordele et sådant indebærer i form af stordriftsfordele, politisk sikkerhed inden for markedet og en stærk forhandlingsposition udadtil. Enhver fællesskabspolitik for liberalisering af offentlige købsaftaler bør derfor tage hensyn hertil og i størst muligt omfang støtte de berørte industrier i deres forsøg på at opnå en europæisk eller global dimension, og på at styrke deres internationale forhandlingsposition.

2.2. Den højtudviklede teknologi er nationalt orienteret med stærk konkurrence fra USA

2.2.1. Markederne for højtudviklede teknologiske produkter har, hvilket er naturligt, haft tendens til at udvikle sig ad lukkede nationale baner. Overalt, hvor man på nationalt plan har været i stand til at producere et givet produkt, har der været en tendens til, at de nationale producenter er blevet de foretrukne og beskyttede leverandører. Dette gælder først og fremmest de større lande. I de mindre lande, hvor produktionen på grund af markedets størrelse er stærkt specialiseret og således omfatter færre produkter, foretages offentlige indkøb i vid udstrækning i udlandet. I nogle sektorer er konkurrencen begrænset, mens der i andre er stærk konkurrence fra USA, hvor de amerikanske leverandører kan drage fordel af et langt mere homogent og tillige langt større hjemmemarked. I en række tilfælde har udenlandske leveran-

dører, især amerikanske, etableret produktionsfaciliteter i køberlandene eller leveret deres produkter gennem filialer i disse lande fra forhåndenværende virksomheder andetsteds: i sådanne tilfælde er der ofte en tendens til, at deres leverancer behandles som lokale, hvorved de nyder godt såvel af nationale præferencer som af stordriftsfordele af kontinental-målestok. Sådanne multinationale selskaber gør det vanskeligere for rent nationale selskaber at konkurrere på deres hjemmemarkeder, for ikke at tale om andre dele af Fællesskabet eller verdensmarkederne.

2.2.2. Der er også en stærk tendens til, at forholdet indkøber/leverandør i de enkelte lande bliver polariseret omkring ganske bestemte specifikationer, procedurer og sædvaner, som til trods for harmoniseringsbestræbelser udvikler sig stadig mere forskelligt og uafhængigt af tilsvarende specifikationer i andre lande. Man når således hurtigt det stade, hvor foreneligheden og derfor konkurrencen er udelukket. På mange områder inden for den højtudviklede teknologi står Fællesskabets ni medlemsstater netop i denne situation. Fordelene ved den fri handel og varernes fri passage over medlemsstaternes landegrænser — nogle af målsætningerne i Rom-traktaten — er det derfor meget vanskeligt at realisere. Nationale producenter befinder sig hyppigt i en situation, hvor deres leverancer er baseret på en forsknings- og udviklingsindsats, som er blevet finansieret gennem en bevidst vedholdende strøm af indkøbsordrer fra en offentlig indkøbsmyndighed. Ved forsøg på at levere til andre markeder må der overvindes alvorlige forhindringer, som skyldes:

- divergerende specifikation;
- manglende adgang til forskning og udvikling vedrørende de krav, der stilles på det særlige marked;
- nationalpræference hos indkøbsmyndigheden, enten med hensyn til udbydelse i licitation, eller med hensyn til tildeling af kontrakter.

2.2.3. Selv om staternes nationalorientering i almindelighed har til formål at styrke erhvervslivet, har den tendens til gradvis at reducere de europæiske virksomheders konkurrenceevne over for virksomheder i USA og i andre lande. En åbning af markedet vil give de hjemmemarkedsproducenter, der er i stand til at tage konkurrencen op, en styrket stilling. Det vil også skabe en rimeligere balance over for de mindre medlemsstater, som i vid udstrækning foretager offentlige indkøb i andre medlemsstater, men

som under de nuværende omstændigheder har meget begrænsede muligheder for at levere til andre lande.

2.3. *En kommentar til eksisterende og foreslåede foranstaltninger til liberalisering af offentlige indkøb*

2.3.1. Kommissionen har udarbejdet fire direktiver på området offentlige indkøb, de tre er allerede vedtaget og sat i kraft. Det ene af disse vedrører offentlig leveringskontakter, og de to andre offentlige bygge- og anlægsarbejder. Det endnu ikke vedtagne rådsdirektiv om leverancer er i den øjeblikkelige situation en foranstaltning af stor betydning for den avancerede teknologi. Der fastlægges fremgangsmåder for udbud af kontrakter om alle offentlige leverancer over en vis tærskel (sandsynligvis 150 000 til 200 000 RE) og det tilsigtes at dække alle arter af varer og tjenesteydelser fra småting til større kapitalinvesteringer. I disse direktiver stilles bl.a. krav om bekendtgørelse af kontrakter i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, og selv om det stadig er for tidligt at udtale sig herom, vil de sikkert kun yde et underordnet bidrag. I punkt 2.4. angives, hvorledes man kan komme videre i retningen af en mere effektiv gennemsigthed.

2.3.2. Adskillige områder med højt udviklet teknologi omfattes ikke af direktivforslagets bestemmelser, i det mindste ikke indtil videre, men telekommunikations- og databehandlingsudstyr er udtrykkelig medtaget.

2.3.3. Udvalget mener, at under forudsætning af at betingelserne bliver som skitseret i denne udtalelse, vil de berørte erhvervsgrøner være parate til at tilstræbe en åbning og liberalisering af offentlige indkøbsaftaler. Virksomhederne ønsker at konkurrere om kontrakter på et videre europæisk marked og at have frihed til at tilpasse sig det nye aktivitetsomfang gennem naturlig vækst, fælles projekter, sammenslutninger, forbindelsesled til underentreprenører osv. Når man bevæger sig ind i denne helt nye situation, er det vigtigt, at der træffes foranstaltninger for at sikre rimelig adfærd, effektiv gensidighed og (om nødvendigt) kompensation, og derfor bliver det nødvendigt at indføre regler. Udvalget mener, at foranstaltningerne må træffes for hver enkelt sektor på basis af et indgående kendskab til de komplicerede teknologiske og proceduremæssige problemer inden for de enkelte sektorer, at den tid, der vil hengå, indtil leverandører fra andre lande kan deltage i licitationer, vil afvige fra sektor til sektor, ja endog fra varegruppe til varegruppe inden for den samme sektor, og at realistiske

tidsskemaer for gennemførelsen af disse ændringer kun kan udarbejdes på basis af et tæt samarbejde mellem de implicerede indkøbere og leverandører. De må samarbejde om alle programmer vedrørende Fællesskabets hjemmemarked. Dette samarbejde bør fra starten også omfatte repræsentanter for de berørte arbejdstagere. Når der er opnået enighed herom, kunne det være hensigtsmæssigt at gennemføre dette ved hjælp af yderligere direktiver. I et enkelt direktiv eller i en samling af bestemmelser kan der imidlertid umuligt tages hensyn til de komplicerede forhold i alle ni medlemsstater og inden for alle områder med højt udviklet teknologi. Det er ønskeligt at de foranstaltninger der skal træffes derfor baseres på indgående viden og tager sigte på at formalisere og autorisere de planer, programmer osv., som både de implicerede købere og leverandører anser for realistiske og gennemførlige.

2.3.4. Hidtil har drøftelser på fællesskabsplan om at koordinere foranstaltninger og mere permanente samarbejds møder med henblik på at indplacere sådanne drøftelser på virksomhedsniveau under ingen omstændigheder været så hyppige, som de burde have været, hverken blandt indkøbere eller blandt leverandører. I begyndelsen vil der naturligt nok være en tendens til, at købere slutter sig sammen i en gruppe og leverandører i en anden. Dette bør imidlertid kun betragtes som et første skridt, og hvis det viser sig, at nogen af parterne vægrer sig ved at tage det næste skridt og mødes med den anden part, bør Kommissionen gøre sin indflydelse gældende ved at skride ind og fjerne denne tøven. Hver part kan yde et afgørende bidrag ved at udarbejde planer og overenskomster for sin egen sektor; tidsplaner eller programmer udarbejdet af indkøberne alene, kan næppe uden videre accepteres af leverandørerne, og omvendt. Kommissionen bør derfor sikre sig, at alle parter har haft sin fulde andel i formuleringen af forslag, der forelægges myndighederne — herunder at arbejdstagerrepræsentanterne er blevet hørt — og bør kun anbefale godkendelse af sektoroverenskomster, når denne betingelse er opfyldt.

2.4. *Harmoniseringens tekniske aspekter*

2.4.1. *Licitationsprocedurer*

Kommissionen vil være den rette til at vejlede og rådgive om egnede licitationsprocedurer for sektorerne,

fordi den selv har arbejdet med de bestemmelser og fremgangsmåder, der skal anvendes efter direktiverne i forbindelse med egentlig offentlig indkøbsvirksomhed, dvs. statslig og kommunal indkøbsvirksomhed i modsætning til offentlige forsyningsforetagenders indkøbsvirksomhed. De potentielle fordele, der knytter sig hertil — f. eks. derved, at der anvendes en ordning med en godkendt fortegnelse over udvalgte leverandører i hele Fællesskabet, som kan anmodes om at give tilbud på licitationer, eller ved at antallet af licitationsprocedurer nedbringes til et minimum og defineres klart, således at alle leverandører ved nøjagtigt, hvad de skal gøre, og ved at alle entrepriser tildeles på basis af en specificeret række kriterier — disse fordele synes at være mindst lige så store for de teknologiske højtudviklede sektorer som for den direkte offentlige indkøbsvirksomhed. Kommissionen bør hjælpe til at sikre, at disse fordele rent faktisk opnås.

2.4.2. Indberetnings- og ankeprocedurer

Kommissionen bør også være i stand til gennem sin indflydelse og mellemkomst at sikre, at aftaler, der indgås mellem indkøbere og leverandører indeholder egnede bestemmelser, der sigter på åbenhed, rimelighed og gensidighed. Der bør med regelmæssige mellemrum af køberne gøres rede for entrepriserne, og leverandørerne bør have mulighed for at rette henvendelse til eller klage til et passende overvågningsorgan inden for sektoren. Kun få folk uden for en given sektor vil have særlig indgående kendskab til dens problemer. For mange sektorer gælder det derfor, at sektorens egen ekspertise kan sørge for indberetninger, kontrol samt behandling af klager samtidig med, at den fornødne information rutinemæssigt sendes til Kommissionen og regeringerne samt arbejdsrepræsentanterne.

2.4.3. Behandling af hver sektor for sig

Kommissionen erkender, og dette underbygges af en række undersøgelser, der er foretaget inden for forskellige industrigrene, at det er mest relevant at tage udgangspunkt i de enkelte sektorer; i disse undersøgelser afdækkes spørgsmål som sektormarkedernes struktur og tilstand både på nationalt, fællesskabs- og verdensplan, de implicerede producenters markedsposition og -struktur osv. I undersøgelserne er det lige så afgørende som i en indkøbssammenhæng, at både indkøbere og leverandører deltager i drøftelserne og formuleringen af anbefalede foranstaltninger. Hvis begge disse elementer mangler, er der en risiko for, at forbindelsen mellem det offentliges indkøbsmålsætninger og den bredere omsorg for tilstanden i en given industrigren vil blive overset. F.eks. kan det

være, at det i en særlig sårbar sektor kun er muligt at opnå eller på sikker måde komme igennem med offentlige indkøbsoverenskomster af den type, der blev diskuteret i de foregående afsnit, hvis sektoren får sikkerhed for, at støtte stilles til rådighed inden for rammerne af en bredere politik for denne sektor i en tilpasnings- og reorganiseringsperiode, således at denne erhvervsgren og den dertil knyttede virksomhed, som indkøberne udøver, hjælpes over deres vanskeligheder.

2.4.4. Gensidighed

Der skal ikke blot opnås gensidighed, men man skal kunne se reelle beviser herpå, hvis man skal kunne komme videre med åbningen af de nationale markeder for andre fællesskabslande. Fremskridtet skal derfor styres af Kommissionen på grundlag af regelmæssige beretninger og forbedrede statistikker fra regeringerne og indkøbsmyndighederne.

Gensidighed er også væsentlig i forbindelse med offentlige købsaftaler fra tredjelande. I enhver bilateral eller bredere aftale med tredjelande bør Fællesskabet derfor opnå parallel behandling af europæiske producenter, der ønsker at forsyne markeder uden for Europa. I lyset af den i punkt 2.2.1. beskrevne situation bør forhandlingerne specielt søge at fjerne de begrænsninger, som i Buy American Act er fastsat for levering af avanceret teknologi.

2.5. Udvalget har noteret sig Kommissionens rapport om »Offentlige indkøb i Fællesmarkedet«, udarbejdet af sir Richard Clarke og hr. Charpentier, som indeholder vægtig dokumentation og autoritative udtalelser om generelle spørgsmål.

3. Situationen i nogle vigtige sektorer

3.1. Databehandling

3.1.1. I sin udtalelse om databehandling⁽¹⁾ understregede Det økonomiske og sociale Udvalg betydningen af en politik for det offentliges indkøb på dette område; udtalelsen supplerede Udvalgets henstillinger om, at der vedtages direktiver med henblik på fjernelse af de tekniske hindringer for samhandelen.

3.1.2. På baggrund af udbygningen af den offentlige indkøbspolitik på dette område fremsættes der yderligere følgende relevante kommentarer.

(¹) EFT nr. C 255 af 7. 11. 1975.

3.1.3. Der er gode chancer for små og mellemstore virksomheder. Allerede nu spiller de en væsentlig rolle inden for denne erhvervsgren, og det er sandsynligt, at de i fremtiden vil øge deres markedsandel på nationalt og EF-plan, såfremt de nuværende handelshindringer mindskes. For disse virksomheder er det offentlige en god kunde, og øget samhandel mellem medlemsstaterne vil sikkert forbedre fremtidsudsigterne for disse virksomheder.

3.1.4. På telekommunikationsområdet har køberne af udstyr mulighed for at mødes og drøfte en fælles politik i CEPT (Den europæiske konference for Post- og Telegrafvæsnerne). I næsten enhver organisation inden for Fællesskabet findes der imidlertid købere af databehandlingsudstyr, men der findes ingen enkelt organisation, der kan varetage samtlige køberes behov. De offentlige organer, som benytter databehandling, har mange fælles interesser og samarbejder sikkert allerede nu med Kommissionen om udformning af en fælles politik. Derudover er der mange andre grupper, som repræsenterer brugerne, selv om de hovedsageligt er organiseret således, at de kun varetager deres interesser over for én enkelt leverandør. Derfor kan Kommissionen sikkert anerkende, at en fælles organisation er nødvendig til at varetage samtlige databehandlingsbrugeres interesser, og derfor er den sikkert også parat til at fremsætte direktivforslag, hvori tages hensyn til EDB-brugernes interesser.

3.1.5. Der kan ikke være tvivl om, at det for Fællesskabet som helhed er ønskeligt, at der vedtages direktiver, som skal give indseende med de offentlige organers indkøbsbeslutninger. Der må imidlertid gøres en stor indsats, hvis der skal skabes tilstrækkelig stor enighed til at sikre, at sådanne direktiver bliver effektive i passende grad.

3.2. Telekommunikation

3.2.1. På et møde i Torremolinos i Spanien i april 1975 accepterede CEPT (hvor postvæsnerne fra 20 europæiske lande mødes) Kommissionens anmodning om at tage ansvaret for harmonisering af udstyret, ligesom CEPT skulle iværksætte et koordineret program med henblik på opfyldelse af denne målsætning. Følgende spørgsmål er ved at blive løst:

— på hvilke områder skal der ske en harmonisering

— hvorledes skal erhvervslivet medinddrages

3.2.2. Siden udviklingen i telekommunikationen i 1920'erne fik sin praktiske betydning, har hvert land

foretaget sin egen udvikling og anvender nu systemer, som bygger på uforenelige fremgangsmåder. Indtil fremtidens teknologi harmoniseres tilstrækkeligt, vil det næsten altid være sådan, at hvad ét land frembringer i dag, er uanvendeligt for andre lande.

3.2.3. Derfor er det af største vigtighed, at der sker en harmonisering, og indførelsen af avanceret teknologi kan være en passende lejlighed til at foretage en sådan harmonisering.

3.2.4. Udvalget mener ikke, at telekommunikation bør medtages i direktivet om offentlige leveringskontrakter, så længe harmoniseringen ikke er så vidt fremskreden, at den skaber en egentlig konkurrence inden for Fællesskabet. Udvalget finder, at direktivet bør sammenkædes med harmoniseringen, efterhånden som denne gennemføres.

3.2.5. CEPT har fremlagt en tidsplan for liberaliseringen og må nu på tilfredsstillende vis løse spørgsmålet om producenternes rolle, således at der i EF-direktiver kan tages hensyn hertil. Når tiden er moden, vil det blive nødvendigt med direktiver, hvorved der for forskellige produktgruppers vedkommende åbnes for konkurrence i form af licitation; tidsplanen herfor afhænger imidlertid hovedsagelig af de fremskridt, der gøres i post- og telegrafvæsneres sammenslutning CEPT.

3.3. Jernbaner

3.3.1. Jernbaneindustrien i Europa, dvs. både jernbanerne som sådan, som er sluttet sammen i UIC (Union International des Chemins de Fer), og den jernbanematerielproducerende industri, som er sluttet sammen i en producentorganisation, arbejder udmærket sammen.

3.3.2. Jernbanematerielproducenterne går ind for, at der indtages en pragmatisk holdning, og mener, at selv om adgangen til markederne kun langsomt åbnes, er viljen og midlerne til stede.

3.3.3. Det andet direktiv om leveringskontrakter omfatter ikke transportsektoren, og man mener, at en pragmatisk løsning bør foretrækkes i alle tilfælde.

3.3.4. Harmonisering er vigtig, og det ventes, at avanceret teknologi vil spille en rolle og at den vil medføre større indkøbsmuligheder.

3.4. Flyindustrien

3.4.1. EF's Ministerråd har i 1975 vedtaget en resolution, hvori det hedder, at det er nødvendigt, at Europa fremmer udbygningen af sin fly- og rumfartsindustri. Kommissionen har tilsendt Rådet en beretning med vidtgående forslag, og Udvalget har udarbejdet en udtalelse herom (dok. CES 206/76). I udtalelsen understreger Udvalget nødvendigheden af, at EF har en egentlig luftfartsindustri. Efter at have analyseret basiskendsgerningerne og problemerne fremlægger Udvalget nogle programpunkter, som umiddelbart eller gradvist kan iværksættes, såsom normaliseringsindsats, fælles finansieringsmekanismer og endelig mere generelle forudsætninger for et egentligt fælles marked. Udvalget finder det bl.a. nødvendigt, at regeringerne og luftfartsselskaberne koordinerer deres indkøbspolitik og mener, at det offentliges midler generelt i stadig stigende grad bør bruges på programmer, som omfattes af en fællesskabsaftale.

3.4.2. Udvalget kommer til følgende konklusioner i sin udtalelse:

Skabelsen af en teknisk og finansiel ramme til fremme af udviklingen af den europæiske luftfartsindustri, fastlæggelsen af de nærmere retningslinjer for dens udvikling og tilvejebringelsen af enighed om programmerne udgør det første sæt præcise målsætninger, som det skulle være muligt at nå uden uovervindelige vanskeligheder. Gennemførelsen af en sådan første etape ville være et væsentligt skridt henimod de af Kommissionen fastlagte målsætninger.

Indførelsen af finansielt, økonomisk og industrielt tilsyn fra Fællesskabets side med hele luftfartsindustrien er udtryk for et nyt og væsentligt politisk skridt. Det kan under alle omstændigheder kun ske gradvist og vil uden tvivl give anledning til problemer, når man skal fastlægge en prioritering for fordeling af Fællesskabets samlede budget. En fuldstændig gennemførelse forudsætter, at der skabes en egentlig europæisk politisk organisation. Det samlede handlingsprogram, foreslået af Kommissionen, både på det civile og det militære område bør således iværksættes parallelt med gennemførelsen af den europæiske unions politiske organisation.

Det er af afgørende betydning, at der snarest muligt bliver givet udtryk for politisk vilje til udvikling af en luftfartsindustri og et luftfartsmarked på fællesskabsplan. Denne vilje bør ufortøvet tilkendegives på præcise og konkrete punkter.

3.4.3. Inden for den europæiske luftfartsindustri er man ved at gennemføre bilaterale og multilaterale samarbejdsprogrammer for så vidt angår helikoptere, flystel samt motorer. AECMA (Association européenne de constructeurs Matériel Aérospatiales) har forsynet Kommissionen med statistik og baggrundsinformation, der kan tjene som grundlag for et fælles program.

3.4.4. »Six Company Association« er en sammenslutning af seks producenter af flydele i Frankrig, Tyskland og Det forenede Kongerige, som står i snæver forbindelse med deres respektive nationale luftfartsselskaber, så der kan opnås enighed om f.eks. specifikationer for nye kort- og mellemdistancefly til de tre berørte flyselskaber.

3.5. Kerneenergi

3.5.1. Stort set er kerneenergiudviklingen i EF hidtil sket på nationalt plan, og der består større forskelle mellem de enkelte stater. Storbritannien og Frankrig begyndte arbejdet i 1945, dvs. 10 år før de fleste andre medlemsstater, og oprindeligt var deres programmer næsten udelukkende beregnet på militær anvendelse. De byggede på dette allerede udførte arbejde med militært sigte, da de begyndte at udvikle kerneenergi til fredelige formål (f.eks. reaktorer for naturligt uran).

3.5.2. Alle de andre EF-lande, som begyndte på atomforskning, sigtede straks fra starten udelukkende mod anvendelse i erhvervslivet. Denne erhvervsorienterede indstilling hos de andre EF-lande var en af hovedgrundene til, at de valgte den amerikansk konstruerede letvandsreaktor (LWR) i stedet for britiske eller franske typer. Dette medførte, at også før Storbritanniens medlemsskab var det europæiske marked såvel som EFs marked i lang tid og i vidt omfang delt i to overfor hinanden stående lejre, idet den tilstræbte målsætning og den anvendte teknik var forskellig. Denne opdeling forhindrede integrering af medlemsstaternes markeder med undtagelse af produktion af nogle få enkeltdele. De forskellige reaktorsystemer medførte også forskellige sikkerhedshensyn og normer, hvis virkninger stadig kan mærkes, selv om Frankrig siden er gået over til letvandsreaktorer.

3.5.3. En anden faktor var, at enkeltstaterne i deres forsknings- og udviklingsprogrammer har haft tendens til at fremme udviklingen af deres egen atomin-

dustri. Denne tendens ses også på andre teknologisk avancerede områder, men er dog særlig stærk inden for kerneenergien. Når de enkelte lande først selv havde skabt en atomindustri ved hjælp af statsmidler, var målet at beskytte og udbygge den. Denne tendens styrkedes af det traditionelt snævre bånd mellem landets egne el-virksomheder og leverandørerne af brændstof til kraftværker. Dette bånd gjorde det meget svært for udenlandske interesserede at komme ind på markedet.

3.5.4. Det europæiske Atomenergifællesskabs forsøg på at opbygge en europæisk kerneindustri er altså blevet hæmmet af følgende to hindringer: (a) forskellene i målene for kerneforskningen og dermed i de anvendte systemer, og (b) EF-landenes ønske om at skabe hver deres egen kerneindustri. Det er heller ikke lykkedes for Fællesskabet at udforme et omfattende, fælles forsknings- og udviklingsprogram, som det kunne bruge som grundlag for en fælles kerneindustri; det skal dog siges, at man har haft en del held med samarbejdet med fremstilling af komponenter og avancerede reaktorer som f. eks. højtemperaturreaktorer og hurtig-formeringsreaktorer. Tilbage står imidlertid den barske kendsgerning, at udenlandske leverandører næsten aldrig tildeles kontrakter om levering af atomanlæg. Mulighederne for et egentligt fælles marked på dette område skulle blive bedre, efterhånden som enkeltstaternes kerneindustri styrkes. Forskellene i sikkerhedskrav og -normer er også ved at mindskes, hvilket også ville bidrage til åbning af markederne — I denne forbindelse henviser Udvalget til sin udtalelse om »Meddelelse til Rådet fra Kommissionen om teknologiske problemer i forbindelse med nuklear sikkerhed«. En af de største hindringer for skabelse af et fælles marked var tidligere, at beslutninger om tildeling af kontrakter — der er oftest tale om meget store statsfinansierede investeringer — ikke i tilstrækkelig grad var påvirket af tanken på Fællesskabet og af fælleseuropæiske motiveringer.

4. Henstillinger

4.1. Kommissionen og Rådet bør fremlægge forslag om og Rådet bør give prioritet til fremme af handelen med højt udviklede teknologiske produkter inden for Fællesskabet gennem både formelle og uformelle foranstaltninger.

4.2. Der bør tilskyndes til større gennemsigtighed i offentlige indkøb af højt udviklet teknologisk udstyr. I denne forbindelse vil »indberetnings- og klageproceduren«, »tærskelværdi« og andre elementer være af værdi tillige med »fortegnelsessystemet« i de sektorer, hvor det er acceptabelt.

4.3. Regeringerne bør gøre det klart, hvilke indkøbsorganisationer og forsyningssektorer der skal være omfattet af det rådsdirektiv om leverancer, der nu er til behandling, og bør med de berørte sektorer drøfte med hvilke fremtidige fællesskabsaktioner, og hvornår der skal sættes ind.

4.4. Kun hvis der er en positiv holdning til direktiverne, i offentligheden, kan de gennemføres med held i praksis. I drøftelserne bør derfor samtlige relevante erhvervs- og samfundskredse inddrages på en for dem acceptabel måde.

4.5. På grund af offentlige indkøbs betydning for små og mellemstore virksomheder og de vanskeligheder, de har ved at opnå sådanne kontrakter, bør Kommissionen arbejde på at indføre ordninger, der sikrer, at små og mellemstore virksomheder får en rimelig andel af de offentlige indkøbskontrakter inden for den højtudviklede teknologi. I denne forbindelse bør man tage hensyn til eksisterende relevante ordninger i de enkelte medlemsstater. Udover at tildele offentlige indkøbskontrakter direkte til små og mellemstore virksomheder bør man også overveje muligheden af i visse tilfælde at angive, at sådanne virksomheder skal have en del af arbejdet i underentreprise.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende førerens synsfelt i motordrevne køretøjer

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 54 af 8. marts 1976, side 14.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 13. januar 1976 i medfør af artikel 100 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 12. januar 1976,

under henvisning til EØF-traktatens artikel 100,

under henvisning til dets præsidium's beslutning af 19. januar 1976 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser den 5. maj 1976,

under henvisning til beretning forelagt af ordføreren, hr. Masprone,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

enstemmigt

Udvalget godkender direktivforslaget under forbehold af følgende bemærkninger:

1. Udvalget konstaterer, at direktivforslaget bygger på den såkaldt »valgfri« harmoniseringsløsning, således som tilfældet er med de andre direktiver om fjernelse af tekniske hindringer for samhandlen med motordrevne køretøjer.

1.1. Skønt denne løsning har stået sin prøve i en sektor, som er nået meget langt i tilnærmelsen af lovgivningerne, fremhæver Udvalget, at det foretrækker den fuldstændige harmoniseringsløsning, især på et område som synsfeltet, der direkte berører trafikikkerheden, og at det kun kan acceptere den valgfri løsning i en overgangsperiode, efter hvis udløb den totale harmoniseringsløsning anvendes. Derfor bør Kommissionen foretage en rimelig ændring af den frist, den giver medlemsstaterne til at følge direktivets bestemmelser, således at industrierne får tid til at tilpasse produktionen til de nye bestemmelser.

2. Udvalget understreger, at bestemmelser om førerens synsfelt er afgørende allerede på udkaststadiet ved konstruktionen af et køretøj, og at det derfor er ønskeligt, at sådanne bestemmelser gælder interna-

tionalt; man kan ikke forestille sig, at fabrikanterne skal ændre et køretøjs konstruktion alt efter, hvilket marked det er bestemt for.

3. I afdelingens beretning er nedfældet nogle tekniske bemærkninger om blandt andet den døde vin-

kel ved syn med to øjne, og Udvalget opfordrer Kommissionen til at gennemgå disse meget nøje.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende tilladelige støjniveauer for A. tårnkraner; B. elektriske svejseaggregater; C. generatoraggregater

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 54 af 8. marts 1976, side 63.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 14. januar 1976 i medfør af artikel 100 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 14. januar 1976,

under henvisning til artikel 100 i EØF-traktaten,

under henvisning til sit præsidiiums beslutning af 27. januar 1976 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning.

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser den 5. maj 1976,

under henvisning til beretning forelagt af ordføreren, hr. Marvier,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

enstemmigt

Udvalget godkender direktivforslagene under forbehold af følgende bemærkninger:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. Formålet med direktiverne

1.1.1. På grund af den hast, hvormed forslaget til direktiv om kraner er blevet udarbejdet, føler Udval-

get at Kommissionen ikke har været i stand til at behandle alle aspekter ved spørgsmålet i dybden. Det er sandt, at de foranstaltninger, som i strid med løftet om at bevare status quo for nylig er blevet truffet af visse medlemsstater, må formodes at kunne skabe nye tekniske hindringer for handelen.

1.1.2. Samtidig er Udvalget imidlertid af den opfattelse, at de målsætninger, som ligger bag forslaget til direktiv om kraner, nemlig fjernelsen af de tekniske hindringer, beskyttelsen af miljøet og arbejdstagernes sikkerhed, især dem der arbejder i kabinen, godt kan opfyldes, uden at man indfører typegodkendelse for alle typer af tårnkraner.

1.1.3. Enhver kran består af standardelementer, der kan sammenpasses på mange forskellige måder, hvorved der bliver tale om et stort antal forskellige krantyper. Hvis samtlige krantyper skulle typegodkendes, ville producenterne blive tvunget til at iværksætte et stort antal typegodkendelsesprocedurer, hvis reelle værdi endnu ikke er påvist.

1.1.4. Den støj, kraner frembringer, forårsages imidlertid af løftmekanismerne, hvoraf der kun findes et mindre antal forskellige typer. Dette fremgår helt klart af den i bilag I foreslåede måleprocedure.

1.1.5. Hvis der blev indført typegodkendelse for løftmekanismerne, ville resultatet efter Udvalgets mening blive en forenkling og en lettelse af procedurerne, og samtidig ville der ske en omkostningsbesparelse.

1.1.6. Det anmoder derfor om, at man lader forslaget tage sigte på løftmekanismerne og ikke på tårnkranerne som sådan. Bestemmelserne i direktivforslaget bør ændres i overensstemmelse hermed.

1.2. Den valgte harmoniseringsløsning

1.2.1. Udvalget beklager, at man ikke har valgt den totale harmoniseringsløsning, hvilket det anser for nødvendigt for at sikre en bedre beskyttelse af miljøet og arbejdstagernes sikkerhed, især dem der arbejder i kabinen.

2. Særlige bemærkninger

A. FORSLAG TIL DIREKTIV OM KRANER

2.1. Artikel 1

2.1.1. Stykke 2 bør affattes således:

»Ved tårnkran forstås i dette direktiv løftemateriel, som kan demonteres, som drives mekanisk, og som har et lodret tårn eller en lodret mast, som kan demonteres, og en vandret kranarm med løbekat eller en kranarm, som kan hæves op«.

2.2. Artikel 2

2.2.1. Punkt 2.1. affattes således:

»Medlemsstaterne typegodkender de løftemekanismer, der indgår i tårnkraner bestemt til brug i bygge- og anlægsvirksomhed . . .«.

2.2.2. Følgende sætning indføres efter tabellen:

»De øvrige mekanismer på tårnkranerne skal overholde den for løftmekanismen tilladte grænse, som er fastsat i ovenstående tabel«.

B. FORSLAG TIL DIREKTIV OM ELEKTRISKE SVEJSEAGGREGATER

(Ingen bemærkninger).

C. FORSLAG TIL DIREKTIV OM GENERATOR-AGGREGATER

(Ingen bemærkninger).

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kontrollerende vægtsorteringsapparater

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 54 af 8. marts 1976, side 44.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 14. januar 1976 i medfør af artikel 100 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling afholdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 15. januar 1976;

under henvisning til traktatens artikel 100;

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 27. januar 1976 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning;

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 5. maj 1976;

under henvisning til beretning afgivet af ordføreren, hr. Clark, og

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

enstemmigt

Udvalget godkender Kommissionens forslag, men fremsætter samtidig følgende bemærkninger:

1. Dette forslag er en del af det program, som er udarbejdet på grundlag af Rådets direktiv af 26. juli 1971 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om måleinstrumenter samt om måletekniske kontrolmetoder. Det vedrører kontrollerende vægtsorteringsapparater, som opdeler genstande i flere grupper efter deres respektive vægt.

2. Udvalget er enig i, at der er behov for harmonisering på dette område. Der er et stort marked for disse apparater inden for Fællesskabet, og de spiller en stor rolle for forbrugerbeskyttelsen. Udvalget er også enig i, at de nuværende forskelle mellem medlemsstaternes lovgivninger udgør alvorlige hindringer for samhandelen med disse apparater inden for Fællesskabet.

3. Udvalget er skuffet over, at Kommissionen endnu engang føler det nødvendigt at foreslå valgfri i stedet for total harmonisering. Udvalget erkender, at valgfri harmonisering kan betyde et nyttigt skridt i retning af at fjerne handelshindringerne, men foreslår samtidig, at beslutningen om at gennemføre valgfri harmonisering i videst muligt omfang ledsages af en fast forpligtelse til at overgå til total harmonisering, så hurtigt dette lader sig gøre. Producenterne og brugerne skal naturligvis have tilstrækkelig tid til at tilpasse sig til de harmoniserede normer, som generelt kun bør finde anvendelse på nye apparater. Udvalget håber, at medlemsstaternes regeringer vil gå ind for total harmonisering på dette grundlag.

4. Udvalget er i almindelighed tilhænger af, at de tekniske normer for harmoniseringen inden for Fællesskabet udarbejdes på grundlag af normer, der er fastsat af internationale organer som f. eks. Den internationale organisation for legal Metrologi. Det bemærker, at IOLM endnu ikke har udarbejdet normer for kontrollerende vægtsorteringsapparater, men anmoder indtrængende Kommissionen om at tage del i det arbejde, IOLM eventuelt måtte iværksætte, og om nødvendigt at være rede til at foretage passende ændringer i sit eget forslag.

5. Udvalget henleder opmærksomheden på en række bemærkninger i afdelingens beretning om tekniske spørgsmål i tilknytning til forslagens bilag.

Det anmoder Kommissionen om at tage dem op til fornyet behandling i samråd med repræsentanter for producenterne af kontrollerende vægtsorteringsapparater.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om godtgørelse af eller fritagelse for told ved ind- og udførsel

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 54 af 8. marts 1976, side 85.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 21. januar 1976 i medfør af artikel 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til anmodning fra Rådet af 21. januar 1976 om en udtalelse,

under henvisning til artikel 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 27. januar 1976 om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde en udtalelse og en beretning derom,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 5. maj 1976,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Marvier,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt

Udvalget godkender forslaget til forordning under forbehold af følgende bemærkninger:

1. Almindelige bemærkninger

1.1. Udvalget finder det vigtigt, at der fastsættes en fælles politik og en fælles fremgangsmåde med hensyn til godtgørelse af told ved ind- og udførsel. Det forekommer væsentligt, at den omtalte told kun endeligt opkræves, hvis de pågældende varer er blevet inden for Fællesskabets område.

1.2. Udvalget henleder dog opmærksomheden på et punkt, som det anser for betydningsfuldt: de beløb, som skal erlægges efter den fælles toldtarif eller afgifter af tilsvarende virkning bør, uanset de proceduremuligheder, som iøvrigt er til rådighed, vedblive at være en objektiv afgift, som er ens for alle, og som hviler på hele samhandelen, idet man ellers risikerer, at visse erhvervsdrivende tager initiativet til spekulationsbetonede forretninger, hvor de regner med på den ene eller anden måde at opnå godtgørelse af eller fritagelse for told.

1.3. Forslaget til forordning betegner et uomtvisteligt fremskridt, men udgør samtidig en vending i Fællesskabets toldpolitik, når der tilføres bedømmelseskriterierne en hel række subjektive elementer, f. eks. fejl fra modtagerens eller afsenderens side, manglende overensstemmelse mellem leverance og ordre osv.; de kommende gennemførelsesforordninger bør udformes på en sådan måde, at de fortrin, som kan forventes af de nye bestemmelser, ikke trues af, at visse personer eventuelt kunne misbruge dem.

1.4. Udvalget hilser iøvrigt med tilfredshed, at man har taget usikkerhedsmomenterne i den internationale handel med i betragtning, men håber, at forordningen i det store hele vil følge de mest liberale ordninger, som gælder i medlemsstaterne, hvilket tilsyneladende ikke altid er tilfældet i øjeblikket, navnlig ikke med hensyn til klagefrist.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Artikel 1

2.1.1. Udvalget anser det for nødvendigt at fastsætte, fra hvilken dato de tilladte frister gælder. I forordningen nævnes generelt datoen for »bogføringen«. Det kan formodes at dreje sig om bogføringsdatoen i henhold til artikel 2 i direktiv 69/76 om betaling af told, men kan lige så godt henvise til bestemmelserne i artikel 6 i Rådets forordning 2/71 om egne indtægter. Forskellen mellem disse to fortolk-

ninger er 58 dage, hvilket langt fra er en bagatel. Udvalget peger på, at et forordningsforslag, som vedrører definition af toldtilgodehavender, i princippet bør bringe en løsning på dette problem og håber desuden, at bestemmelsen i artikel 1 er entydig på dette punkt.

2.2. Artikel 3

2.2.1. I stk. 2 gives en frist på 12 måneder for fremsættelse af anmodning om godtgørelse eller fritagelse.

2.2.2. Selv om det erkendes, at en virksomhed i almindelighed hurtigt bør kunne opdage uberettigede betalinger, bemærker Udvalget, at fællesskabsbestemmelsernes bevægelige og komplicerede karakter medfører, at ikke alle kan følge udviklingen i enkeltheder.

2.2.3. Udvalget bemærker endelig, at den frist, der i øjeblikket gives i flere medlemsstater, er på to år, og at det ville være skadeligt, hvis en fællesskabsforordning betyder et tilbageskridt for størsteparten af brugerne. I det mindste bør en bestemmelse svarende til sidste afsnit af artikel 6 i givet fald gøre det muligt, at sagen genoptages.

2.3. Artikel 4

2.3.1. Udvalget noterer med interesse den mulighed, man har givet klareren for efterfølgende at få ændret den toldbehandling, som er anvendt for varen. Der er her tale om et ømtåleligt område, dels som følge af det subjektive begreb fejltagelse, dels fordi modtageren i mellemtiden frit har kunnet disponere over varerne. Derfor går afdelingen ind for den frist på 3 måneder, som gives i denne artikel samtidig med, at det gentager sin bemærkning om bestemmelsen i sidste afsnit af artikel 6, hvorefter det tillades myndighederne at tage særlige tilfælde op til overvejelse og se bort fra fristen. Dette burde gælde alle forordningens bestemmelser.

2.4. Artikel 5

2.4.1. Artikel 5 indeholder vilkårene for anvendelsen af bestemmelserne i artikel 4.

2.4.2. Betingelserne i litra a), andet led, er imidlertid helt subjektive (hensigten), og betingelserne i tredje led er ikke altid verificerbare.

2.4.3. Tidspunktet for angivelse til fri omsætning er iøvrigt ikke præciseret og er især uklart, når der har fundet »domicileret« eller »globaliseret« toldbehandling sted, fordi dette netop gør det muligt at udsætte den formelle skriftlige erklæring til en senere dato.

2.5. Artikel 6.1.

2.5.1. Efter en særlig procedure kan i mange lande varer føres direkte til det sted, hvor de skal anvendes.

2.5.2. Derfor bør andet led affattes således:

»... under transporten til de sted, hvor de angives til fri omsætning«.

2.6. Artikel 7

2.6.1. Vedrørende stykke 3 a) peger Udvalget igen på det problem som de domicilerede toldprocedurer kan medføre.

2.7. Artikel 9

2.7.1. Udvalget finder, at bestemmelserne i litra b) allerede er indeholdt i teksten til artikel 6. Hvis man mener, at det er nødvendigt tydeligt at forklare dette punkt, foreslår Udvalget en artikel 9 bis, som affattes på en måde, der udelukker enhver tvetydighed:

»Artikel 9 bis

Der ydes således ikke godtgørelse af eller fritagelse for told ved indførsel for varer, som er udleveret til fri omsætning på grundlag af en kon-

trakt, hvis betingelser og især prisen er aftalt under hensyn til varernes defekt«.

2.8. Artikel 11

2.8.1. Udvalget tvivler på, at den lange opregning af situationer, en vare kan befinde sig i, er nødvendig i betragtning af de mere generelle bestemmelser i artikel 14.

2.9. Artikel 14

2.9.1. Bestemmelserne i denne artikel kunne tydeliggøres i en gennemførelsesforordning fra Kommissionen, hvori det defineres, hvorledes »forsømmelighed« skal forstås; en simpel fejltagelse, som forordningen også omtaler, kunne alt efter tid og sted blive behandlet som »forsømmelighed«.

2.10. Artikel 23

2.10.1. Udvalget foreslår, at der til denne artikel tilføjes et stk. 3, hvori det bestemmes: indtil indførelsen af de i samme artikels stk. 2 nævnte bestemmelser, gælder fortsat de regler, som findes eller sættes i kraft i de enkelte medlemsstater, når de ikke strider mod bestemmelserne i denne forordning.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurenende stoffer fra dieselmotorer til fremdrift af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 10 af 15. januar 1976, side 2.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 22. december 1975 i medfør af artikel 100 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 22. december 1975,

under henvisning til artikel 100 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til den beslutning, dets præsidium traf den 27. januar 1976, om at pålægge Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser på mødet den 5. maj 1976,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Masprone, og

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt

1. Udvalget godkender direktivforslaget og fremsætter følgende bemærkninger.

2. Udvalget bemærker, at de i forslaget fastsatte foranstaltninger tilsigter en begrænsning af miljøforureningen (og ikke blot ved kørsel på gader og veje, som kun repræsenterer en meget begrænset procentdel af kørslen med land- og skovbrugstraktorer),

uden at traktorindustrien dermed tvinges til at udvikle og benytte vanskelige og bekostelige løsninger; bestemmelserne i dette direktivforslag forekommer sammenlignet med de tilsvarende bestemmelser for motorkøretøjer i direktiv nr. 72/306/EØF stort set mere smidige og adskiller sig kun med hensyn til visse prøvebetingelser, hvilket er begrundet i de anderledes anvendelser af land- og skovbrugstraktorerne.

3. Udvalget gør imidlertid opmærksom på, at land- og skovbrugstraktorer, som også anvendes til andet end direkte landbrugs- eller skovbrugsarbejde kan for så vidt angår forurening underkastes forskrifterne i direktiv nr. 72/306/EØF, hvorved forskrifterne i det foreliggende direktiv automatisk opfyldes. Artikel 2 i direktivforslaget bør derfor ændres således:

»Artikel 2

1. Medlemsstaterne ... i bilagene I, II, III, IV og VI i dette direktiv.

2. Medlemsstaterne kan hverken afslå EØF-typegodkendelse eller en godkendelse af national betydning af en traktor af grunde, som angår emission af forurenende stoffer fra dieselmotorer til fremdrift af disse traktorer, dersom disse opfylder kravene i bilagene I, II, III, IV og VI i direktiv nr. 72/306/EØF af 2. august 1972«.

4. Afdelingens beretning indeholder visse bemærkninger af teknisk art til direktivforslagets bilag, og Udvalget opfordrer Rådet og Kommissionen til at tage disse bemærkninger op til nærmere overvejelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg

Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 1696/71 om den fælles markedsordning for humle

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 51 af 5. marts 1976, side 3.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 1. marts 1976 i medfør af artikel 47 og 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 1. marts 1976,

under henvisning til artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 30. marts 1976 om at pålægge Landbrugsafdelingen af forberede Udvalgets arbejde,

under henvisning til tidligere arbejde om dette spørgsmål, navnlig udtalelsen af 24. september 1975 ⁽¹⁾,

under henvisning til den af ordføreren, hr. Bernaert, mundligt aflagte beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Landbrugsafdelingen på mødet den 6. maj 1976,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 26. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt, idet dog 5 undlod at stemme,

⁽¹⁾ EFT nr. C 286 af 15. 12. 1975.

Udvalget fremsætter følgende kommentarer til det foreliggende forslag:

1. Almindelige Bemærkninger

1.1.0. Generelt set stiller Udvalget sig positivt til det foreliggende forordningsforslag, som Kommissionen i øvrigt har udarbejdet under hensyntagen til bemærkninger, som det har fremsat ved en tidligere lejlighed. Udvalget finder imidlertid grund til at fremsætte en række bemærkninger til forslaget, især om følgende:

- de konjunkturproblemer, der i øjeblikket findes inden for humlesektoren;
- sikringen af producenterens indkomster;
- omlægning af produktionen;
- producentorganisationernes rolle og indflydelse.

1.2. Konjunkturproblemer

1.2.0. Udvalget konstaterer, at det foreliggende forslag i hovedsagen tager sigte på at løse humlesektorens problemer på mellemlang og lang sigt. I visse regioner inden for Fællesskabet er humleproduktionen imidlertid i øjeblikket ude i en meget alvorlig krise, som må løses snarest muligt.

1.2.1. I denne sammenhæng mærker Udvalget sig, at Fællesskabet agter at fremlægge forslag til foranstaltninger samtidig med offentliggørelsen af den næste »Årsberetning om situationen inden for produktion og markedsføring af humle inden for Fællesskabet«.

1.2.2. Udvalget forbeholder sig ret til til sin tid at udtale sig om disse forslag, men vil dog forudskikke den bemærkning, at det havde været mere logisk at fremlægge disse konjunkturmæssige forslag inden, eller i det mindste samtidig med det foreliggende forslag, som er af mere langtrækkende karakter.

1.3. *Indkomstsikring*

1.3.0. Udvalget konstaterer, at Fællesskabets humleproduktion ikke nyder en ligeså effektiv fællesskabsfordel som de øvrige landbrugsprodukter inden for Fællesskabet, hvilket kan føre til en svækkelse af humleproducenternes indkomster.

1.3.1. Udvalget er af den opfattelse, at import fra tredjelande må overvåges omhyggeligt, især må attester og mængder nøje kontrolleres, således at man undgår forskelsbehandling til skade for Fællesskabets producenter.

1.3.2. Da der ikke må lægges hindringer i vejen for de bestræbelser, som udfoldes inden for Fællesskabet for at omstrukturere humleproduktionen, finder Udvalget, at der i endnu større omfang må holdes et vågent øje med importen fra tredjelande, så længe omlægningen af Fællesskabets produktion ikke er gennemført.

1.3.3. Udvalget minder om, at det i artikel 15 i grundforordningen bestemmes, at såfremt produkter på grund af indførsel fra tredjelande rammes eller trues af alvorlige forstyrrelser, kan ordningen for samhandelen med tredjelande fraviges. Udvalget er af den opfattelse, at man ikke bør tøve med at anvende denne bestemmelse, hvis situationen kræver det.

1.4. *Omlægning af produktionen*

1.4.0. Ligesom Kommissionen er Udvalget af den opfattelse, at støtten til omstilling til andre sorter bør forlænges. Udvalget er også enig i, at denne støtte ikke må føre til forøgelse af produktionspotentialet. Imidlertid anmoder det Kommissionen om at drage omsorg for, at betingelsen for tildeling af denne støtte, — kravet om en reduktion på mindst 40 % af det areal, der skal omlægges, — ikke i visse tilfælde kommer til at virke for streng.

1.4.1. Udvalget bemærker iøvrigt, at de problemer, som humleproducenterne i visse regioner af Fællesskabet står over for i øjeblikket, har mange lighedspunkter med de problemer, der findes i visse vindyrkningsregioner. Det foreslår derfor, at man ser nøjere på muligheden for at yde støtte til frivillig og definitiv rydning af humlemarker af særlig kvalitet. Ud-

valget beder Kommissionen undersøge, hvorledes en sådan støtte kunne indgå som led i de konjunkturmæssige foranstaltninger, som Kommissionen skal udforme i meget nær fremtid.

1.5. *Producentsammenslutninger*

1.5.0. Udvalget konstaterer med tilfredshed, at Kommissionen agter at øge producentsammenslutningernes rolle og ansvar.

1.5.1. Den forpligtelse, der påhviler producentsammenslutningernes medlemmer, til at skulle afsætte deres samlede produktion via den sammenslutning, de tilhører, medfører et generelt problem, som afdelingen ikke skal komme ind på i denne udtalelse. Udvalget betvivler imidlertid, at denne forpligtelse til at anvende producentsammenslutningernes afsætningskanaler, således som disse normer beskrives i det foreliggende forslags artikel 5, rent faktisk skulle gøre det muligt i alle tilfælde at realisere de målsætninger, Kommissionen har opstillet inden for landbrugssektoren, navnlig for så vidt angår rationaliseringen af konkurrencen mellem producenterne inden for Fællesskabet.

1.5.2. Da humleproduktionen inden for Fællesskabet frembyder særlige karakteristika kan Udvalget imidlertid i dette præcist afgrænsede tilfælde gå ind for det forslag, Kommissionen har fremlagt; imidlertid må det bemærkes, at denne bestemmelse vil give anledning til alvorlige vanskeligheder i Forbundsrepublikken Tyskland, hvis den ikke indføres gradvis.

1.5.3. Endelig mener Udvalget, at producentsammenslutningerne også må bevise, at de er kompetente på det handelsmæssige plan. I denne sammenhæng mener Udvalget, at sammenslutningerne bl.a. må påtage sig den opgave at søge afsætningsmuligheder for Fællesskabets humleproduktion på verdensmarkedet.

1.5.4. Udvalget mener dog, at Kommissionens forslag bør smidiggøres på dette punkt, såfremt det skulle vise sig, at det, når det virkeliggøres, skader visse aspekter, der er karakteristiske for humlemarkedet i dets nuværende form.

1.6. *Kodificering af teksterne*

1.6.0. Afdelingen henleder Kommissionens opmærksomhed på, at det er nødvendigt at man får rådighed over en kodificeret samling af de forskellige bestemmelser, der regulerer eller om kort tid vil regulere produktionen og markedsføringen af humle inden for Fællesskabet.

2. Bemærkninger til de enkelte artikler

2.1. Artikel 2, punkt 2, litra b)

2.1.0. Udvalget mener, at arealerne i betragtning af produktionens karakter inden for Fællesskabet, kan betragtes som værende i fuld produktion fra det andet produktionsår at regne; det anmoder derfor om, at artikel 2 ændres tilsvarende.

2.2. Artikel 3

2.2.0. Udvalget godkender uden forbehold de af Kommissionen foreslåede bestemmelser om at indføre en attestationsprocedure for humle og humleprodukter som betingelse for markedsføring.

2.3. Artikel 5, pkt. 1, litra a)

2.3.0. Udvalget henviser til de forbehold, som den under de almindelige bemærkninger fremsatte om bestemmelserne vedrørende producentsammenslutninger.

2.4. Artikel 5, pkt. 3, litra e)

2.4.0. Med undtagelse af det tilfælde, hvor en producent agter definitivt at opgive humledyrkning, i hvilket tilfælde der ikke bør gælde noget opsigelsesvarsel, mener Udvalget, at det må være nødvendigt at fastsætte, at en producent, der har været medlem af en sammenslutning i mindst 3 år, kun kan udtræde af sammenslutningen, hvis han underretter sammenslutningen herom mindst 2 år før sin udtræden. Kommissionens forslag, hvori der fastsættes en opsigelsesfrist på ét år, bør derfor ændres.

2.5. Artikel 7

2.5.0. Med hensyn til nødvendigheden af at opmuntre til omstrukturering af de dyrkede arealer skal Udvalget endnu en gang minde om, at man med udbytte kan bygge på de bestemmelser, som Kommissionen med samme formål for øje har fastsat for vindyrkningssektoren. Udvalget finder, at lignende bestemmelser, som i første række forbyder nyplantninger, burde anvendes inden for humlesektoren, de vil dels gøre det muligt at løse visse konjunkturmæssige problemer, dels bidrage til at forbedre effektiviteten af de bestræbelser, Kommissionen har udfoldet for at fremme omstillingen til andre sorter.

2.6. Artikel 7, pkt. 1

2.6.0. Udvalget finder, at pkt. 1 i artikel 7 bør affattes således:

»Medlemsstaterne kan yde støtte til anerkendte producentsammenslutninger indtil et maksimums-

beløb på 1 800 RE pr. ha for de foranstaltninger, der er gennemført senest den 31. marts 1978 med henblik på den i artikel 7, stk. 1 litra b), omhandlede omstilling til andre sorter og/eller omstrukturering af plantningen for så vidt disse foranstaltninger medfører en reduktion af arealet af de jordstykker, der skal omstilles eller omstruktureres, på mindst 40 %«.

2.6.1. Med hensyn til nødvendigheden af som betingelse for tildeling af støtte at stille krav om en væsentlig reduktion af arealerne henviser Udvalget til de almindelige bemærkninger. Hvad mere specielt angår datoen den 31. marts, skulle denne betyde, at forårsplantningen, som normalt praktiseres i visse af Fællesskabets regioner, kommer til at nyde godt af støtten. Hvad angår angivelsen af året 1978, drejer det sig for Udvalget om, at de producenter, der ønsker at foretage omlægning, indrømmes en frist på mindst 2 år fra ikrafttrædelsen af den foreliggende forordning.

2.7. Artikel 8, pkt. 3, litra a)

2.7.0. Det økonomiske og sociale Udvalg har i tidligere udtalelser gentagne gange måttet beklage, at de forsinkelser, der af forskellige grunde endnu kendetegner tildelingen af støtte til humleproducenterne, er helt uacceptable. Udvalget gør endnu en gang opmærksom herpå og kræver, at Kommissionen udvirker, at den pågældende støtte for fremtiden fastsættes hvert år i god tid, og at der tages skridt til, at denne støtte når ud til modtagerne så hurtigt som muligt.

2.8. Artikel 8, pkt. 4, litra a) — 2. linje

2.8.0. Udvalget konstaterer, at fællesskabsmyndighederne efter Kommissionens mening og på basis af den i artikel 11 nævnte beretning kan beslutte at nedsætte den faste støtte pr. ha, der er fastsat i grundforordningen i et i øvrigt ikke nærmere præciseret omfang, uden at der foreligger nogen rekursmuligheder fra producenternes side. Da denne støtte udgør en betydelig del af producenternes indkomster, er det efter Udvalgets mening forkert, hvis den skal kunne nedsættes, uden at producenterne forinden er blevet informeret derom, således at de kan drage de driftsmæssige konsekvenser heraf. Udvalget er med andre ord af den mening, at selv om det findes hensigtsmæssigt at foretage en nedsættelse af den fastsatte støtte, navnlig når det af den i artikel 11 omtalte beretning fremgår, at der er opstået strukturbetingede overskud, bør denne nedsættelse ikke som foreslået af Kommissionen ramme den høst, som vurderingerne i beretningen er baseret på, men den følgende humlehøst.

2.9. Artikel 8, pkt. 4, litra b)

2.9.0. Under henvisning til den foreslåede ændring i artikel 2 anmoder Udvalget om, at Kommissionens bestemmelse affattes således:

- b) »kan de arealer, som er i første produktionsår, unddrages støtte . . .«,

bestemmelserne har til følge, at bestemmelserne i artikel 17, stk. 6, i grundforordningen ændres. Da grundforordningen trådte i kraft den 26. juli 1971, betyder det, at den støtte, der er afsat til dannelsen af producentsammenslutninger, vil kunne ydes indtil den 26. juli 1981.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. maj 1976.

2.10. Artikel 10

2.10.0. Udvalget mener, at det ville være uhenigtsmæssigt, hvis den foreliggende ændring af grund-

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg

Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om en foranstaltning til omstrukturering af kystfiskeriet

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort, i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 6 af 10. januar 1976, side 2.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 9. december 1975 i medfør af artikel 47 og 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —
under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 9. december 1975,

under henvisning til artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til dets præsidiiums beslutning af 16. december 1975 om at pålægge Landbrugsafdelingen at forberede dets arbejde i dette spørgsmål,

under henvisning til tidligere arbejder vedrørende dette emne og navnlig udtalelserne af 26. marts 1969 om »forslag til Rådets forordning om etablering af

en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren«⁽¹⁾, af 24. februar 1972 om »forordning om finansiering gennem EUGFL, udviklingssektionen, af et omlægningsprogram for torskefiskeriet«⁽²⁾ samt af 27. juni 1974 om »forslag til Rådets forordning om fastsættelse af betingelserne for ydelse af national støtte inden for rammerne af den fælles strukturpolitik for havfiskerisektoren«⁽³⁾,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Piga,

(1) EFT nr. C 76 af 17. 6. 1969.

(2) EFT nr. C 61 af 10. 6. 1972.

(3) EFT nr. C 116 af 30. 9. 1974.

under henvisning til udtalelse vedtaget af Landbrugsafdelingen på mødet den 6. maj 1976,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 26. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

enstemmigt idet dog 3 undlod at stemme

Udvalget godkender under forbehold af nedenstående bemærkninger Kommissionens forslag, som falder ind under målsætningerne i artikel 10 i Rådets forordning (EØF) nr. 2141/70 af 20. oktober 1970 om etablering af en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren ⁽¹⁾.

1. Almindelige bemærkninger

1.1.0. Udvalget påpeger, at Kommissionen med det foreliggende forslag først efter mere end fem års forløb, og endda kun delvis, har benyttet sig af det mandat, Rådet har givet den. Allerede i oktober 1970 opfordrede Rådet nemlig gennem vedtagelsen af forordning (EØF) nr. 2141/70 Kommissionen til i tide at forelægge forslag vedrørende foranstaltninger til forbedring af strukturerne inden for kystfiskeriet og højsøfiskeriet.

1.2.0. Udvalget er sig bevidst, at de enkelte medlemsstaters divergerende holdning medfører store vanskeligheder, og mener, at kommissionsforslagets forsinkelse og ufuldendthed vil blive til skade for de involverede interesser; den anmoder derfor Kommissionen om snarest at udarbejde forslag for højsøfiskeriet og anmoder tillige Rådet om hurtigst muligt at træffe afgørelse om samtlige de af Kommissionen forelagte forslag.

1.2.1. Behovet for omstrukturering og modernisering af fiskeriet gælder samtlige fiskeriformer og trænger sig endnu mere på som følge af FN-havretskonferencens forslag om at udvide fiskerigrænserne til 200 sømil.

1.2.2. Disse forhold og udsigter nødvendiggør særlige initiativer fra Fællesskabets side til udbygning

og koordinering af medlemsstaternes indgreb til støtte for fiskerisektoren; målet skal være hurtigst muligt at indføre en fælles fiskeripolitik.

1.2.3. Problemerne er særlig store i visse egne af Fællesskabet, såsom de nordsøkyster, som vender mod Norge og Island, de adriaterhavkyser, som vender mod Jugoslavien og Albanien og de middelhavkyser, som vender mod Libyen, Tunesien og Algeriet. Inden for højsøfiskeriet kan der ventes vanskelige forhold for de af medlemslandenes fiskeflåder, som er vant til at drive fiskeri ud for Nordamerikas og Vestafrikas kyst.

1.3.0. Udvalget finder det nødvendigt, at man i forholdet til tredjelande (traktater med tredjelande, internationale konferencer osv.) behandler fiskerispørgsmålene i henseende til hele den indbyrdes samhandel og samarbejdet som sådant, og at de enkelte medlemsstaters kompetence i det mindste gradvis overgår til Fællesskabet.

1.4.0. Udvalget understregede allerede i udtalelsen af 26. marts 1969 om forslaget til Rådets forordning om iværksættelsen af en fælles strukturpolitik for fiskeriet, at en sådan politik er en væsentlig forudsætning for realiseringen af den fælles politiks generelle økonomiske og sociale målsætninger; Udvalget påpegede heri endvidere, at det ikke er tilstrækkeligt at samordne de enkelte medlemsstaters strukturpolitik, men at det er nødvendigt at nå frem til en fælles strukturpolitik, som skal omfatte samtlige aspekter og samtlige målsætninger.

1.4.1. I udtalelsen af 27. juni 1974 om forslaget til Rådets forordning om fastsættelse af betingelserne for ydelse af national støtte inden for rammerne af en fælles strukturpolitik for havfiskerisektoren gik Udvalget ind for, at størstedelen af den nationale støtte inden for fiskeriet snarest muligt gøres til fællesskabsstøtte.

1.5.0. Udvalget er opmærksom på, at strukturmoderniseringsbehovet er størst for de mindre familiedrevne eller kooperative kystfiskerivirksomheder, og erkender behovet for en foranstaltning ad hoc på dette område.

1.5.1. Der findes ca. 100 000 heltidsfiskere og ca. 30 000 sæsonfiskere; i fiskeritilknyttede erhverv (netfremstillende virksomheder, skibsværfter, forarbejdningsindustrier osv.) er der beskæftiget over 600 000

⁽¹⁾ EFT nr. L 236 af 27. 10. 1970.

mennesker. Arbejdsvilkårene er særdeles byrdefulde, med en daglig arbejdstid på indtil 15 timer i træk, ophold på fiskefartøjer på indtil 5—6 dage i træk og ingen ferie med løn. Fiskernes indkomster, som svinger uhyre meget, faldt efter Kommissionens skøn fra 1973 til 1974 med 30—40 %, navnlig fordi udrustningsomkostningerne (skibsværfter, olie, nylon osv.) steg mere end fangstens værdi. Indkomstnedgangen skyldes efter Udvalgets mening bl.a., at prisstøttemekanismerne efter forordning (EØF) nr. 2142/70 kun er til ringe gavn for de små kystfiskerivirksomheder.

1.5.2. Under disse forhold er der for de små kystfiskerivirksomheder ingen muligheder til stede for selvfinansiering.

1.5.3. Udvalget henviser til den tabel, der er vedføjet Kommissionsforslaget, og gør opmærksom på, at denne type fiskeri er særlig vigtig i flere medlemsstater. Udvalget påpeger, at netop i de lande, hvor denne fiskeriform er mest udbredt, er fællesskabsintervention en helt nødvendig forudsætning for strukturmodernisering.

1.5.4. Udvalget påpeger, at betegnelsen »kystfiskeri« som Kommissionen anvender, på baggrund af en tidligere sondering foretaget i Rådet, kan give anledning til vanskeligheder i nogle medlemsstater, hvor der ikke findes en sådan opdeling af fiskeriet.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at denne betegnelse erstattes med en række objektive kriterier, som bedre kan definere denne forordnings anvendelsesområde.

1.6.0. Udvalget godkender, at Kommissionen har valgt en forordning i stedet for et direktiv. Forordningen gælder umiddelbart i samtlige medlemsstater og sikrer mere effektive og ensartede indgreb. Forordningen bevirker desuden, at EUGFLs projektstøtte udbetales direkte til de begunstigede og er i øvrigt et retsmiddel, som er bedre foreneligt med målet om indførelse af en fælles strukturpolitik på dette område.

1.6.1. Derimod skal forordningen tage hensyn til de divergerende socio-økonomiske forhold i Fællesskabets forskellige områder og skal uden vanskeligheder kunne anvendes under de forskellige nuværende forhold.

1.7.0. Udvalget bifalder principielt, at det gøres til en forudsætning for fællesskabsstøtte til individuelle projekter, at de falder ind under regionale foranstaltninger og programmer.

Herved sikres, at de enkelte individuelle projekter bliver i bedre overensstemmelse med de generelle sociale og økonomiske krav som stilles af de i fiskeriet beskæftigede (selvstændige, partsfiskere og lønmodtagere) eller af forbrugerne; samtidig sikres den nødvendige beskyttelse af miljøet og fiskebestanden. Allerede i den tidligere nævnte udtalelse fra 1969 gik Udvalget ind for en samordning af fangstplaner på fællesskabsplan.

1.7.1. Dette krav om, at individuelle projekter skal falde ind under regionale foranstaltninger og programmer, skal iøvrigt opfyldes uden at medføre komplikationer eller forsinkelser i ydelsen af fællesskabsstøtte.

1.8.0. I forventning om gennemførelsen af flerårige regionalprogrammer og udviklingsforanstaltninger mener Udvalget, at den beretning om fiskeriets struktur, som Kommissionen hvert år skal forelægge Rådet ifølge artikel 7 i forordning (EØF) 2141/70, bør blive et nødvendigt instrument i strukturpolitikken.

1.8.1. Udvalget må derfor over for Kommissionen gentage den anmodning, som det i sin tid fremsatte om at blive hørt om denne årlige beretning, og beklager, at Kommissionen for årene 1970—1975 ikke har kunnet udarbejde en sådan årlig beretning, hvilket hovedsagelig skyldes, at visse medlemsstater ikke har indgivet de nødvendige oplysninger.

1.9.0. Strukturmoderniseringen i kystfiskeriet bør omfatte ikke blot produktion (skibe, net, bassiner osv.) men også fangstopbevaring og distribution. Udvalget mener, at forordningen bør formuleres mere eksplicit på dette punkt, så det tydeliggøres, at indgreb er vigtige på stadierne efter den egentlige fangstvirksomhed.

Især er en generel indsats til forbedring af distributionen nødvendig for at give fiskeriet mere stabile og kvalitativt bedre afsætningsforhold, idet der specielt tages hensyn til forbrugernes interesser.

1.9.1. Det er også nødvendigt at forbedre infrastrukturen, især havneudstyr, ved hjælp af passende offentlige indgreb.

1.10.0. Der findes særligt mange kystfiskerivirk-somheder i de områder, der er opført på fællesskabs-listen over ugunstigt stillede områder.

Udvalget godkender derfor, at Kommissionen går ind for, at indgrebene i det foreliggende forordningsfor-slag samordnet med Regionalfondens interventioner, og mener, at samordningen bør være så snæver som mulig og således også bør øve indflydelse på priorite-ringerne ved tildeling af FEOGAs midler til kyst-fiskeriet.

1.11.0. Udvalget påpeger, at EUGFLs udgifter for 5-årsperioden 1977—1981 i den foreliggende forord-ning er beregnet til 118 mill. RE.

Dette beløb forekommer utilstrækkeligt i forhold til denne sektors betydning for erhvervs- og samfundsliv-et, navnlig da der er tale om en strukturinveste-ringsfremmende udgift med varige virkninger.

Udvalget anmoder derfor Kommissionen om at revi-dere finansoverslaget og bevilge beløb, som er i bedre overensstemmelse med sektorens behov.

1.12.0. Efter kommissionsforslaget kræver EUGFL-støtten ikke produktionsmål. Udvalget udtrykker sin tilfredshed hermed, eftersom det er i overensstem-melse med, hvad det gentagne gange har understreget for den fælles landbrugspolitik generelt set. Erfarin-gerne med den fælles landbrugspolitik viser, at valg af produktionsmål bør være et naturligt supplement til markedsstøtten.

1.12.1. Fastlæggelsen af produktionsmål bør imid-ler tid ledsages af en passende politik for import fra tredjelande og for bevarelse af fiskebestanden. Der bør således bl.a. fastlægges beskyttede reproduktionsområder og sørges for beskyttelse af det marine miljø mod forurening, som i nogle havområder truer alt liv.

Udvalget henviser i denne forbindelse til Udvalgets udtalelse om »Forslag til Rådets direktiv om dump-ning af affald«.

1.13.0. Udvalget noterer sig Kommissionens erklæ-ringer om, at samtlige havdyr i brakvand falder ind under forordningsforslagets anvendelsesområde.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Artikel 1

Udvalget henviser til de almindelige bemærkninger og påpeger, at definitionen på »kystfiskeri« kan give anledning til fortolkningsvanskeligheder i nogle lande.

Udvalget foreslår derfor begyndelsen af art. 1 ændret til:

»Med henblik på at skabe betingelser, som ... inden for fiskeriet, begrænset som fastsat i art. 8, stk. 1 og 2, deltager ...«

På basis af denne ændring foreslår Udvalget, at man i forordningens titel og hvor udtrykket iøvrigt fore-kommer, benytter »ikke-industrielt fiskeri«.

2.2. Artikel 3

2.2.0. Stk. 1

Udvalget finder det nødvendigt, at samtlige berørte grupper i størst muligt omfang inddrages i program-mernes udarbejdelse.

Udvalget mener, at nogle af de i bilaget krævede oplysninger ikke kan fremskaffes af medlemsstaterne og henstiller derfor til Kommissionen at forenk-le oplysningerne i bilaget.

Den foreslår derfor stk. 1 ændret til følgende:

»Programmerne udarbejdes af medlemsstaterne efter høring af socio-økonomiske organisationer, som af disse er anerkendt som repræsentative, og skal indeholde en beretning baseret på oversigten i bilaget«.

2.2.1. Stk. 2

Udvalget fremhæver, at Kommissionen ved bedøm-melser af »behovet for de pågældende produkter« også bør tage hensyn til im- og eksport og til inter-nationale aftaler.

2.3. Artikel 6

Udvalget anmoder Kommissionen om at drage om-sorg for, at samtlige sproglige versioner stemmer

overens med den franske tekst. Denne bemærkning gælder især den italienske tekst.

2.3.0. Litra e)

Udvalget bemærker, at der i visse regioner og områder kan opstå vanskeligheder som følge af den fælles fiskeripolitik foranstaltninger og som følge af internationale aftaler. Udvalget foreslår derfor litra e) ændret til følgende:

»koncentrere foranstaltningerne i de regioner, som udsættes for særlige vanskeligheder ved at tilpasse sig de økonomiske og sociale konsekvenser dels som følge af den fælles fiskeripolitik foranstaltninger og dels som følge af internationale aftaler vedrørende denne sektor«.

Udvalget håber, at sådanne aftaler snarest bliver en integrerende del af den fælles fiskeripolitik.

2.3.1. Litra g)

Med hensyn til arbejdsvilkårene mener Udvalget, at selv om der gør sig særlige forhold gældende for de små kystfiskerivirksomheder, finder det det nødvendigt at forbedre arbejdsforholdene i alle henseender, herunder også arbejdstidens længde.

2.3.2. Litra i)

Udvalget foreslår teksten ændret til følgende:

»i) respektere forbrugernes interesser, specielt med hensyn til produkternes kvalitet, bl.a. gennem forbedring af distributionsnettet«.

2.4. Artikel 7

2.4.0. Udvalget udtrykker særlig stor tilfredshed med prioriteringskriterierne i artikel 7 og mener, at de tre dér anførte kriterier bør hænge nøje sammen.

2.4.1. Udvalget mener, at disse kriterier bør gælde ikke blot for samlede foranstaltninger, men også for enkelte projekter. Den foreslår derfor følgende ændring i artiklens begyndelse:

»Fortrinsret har de foranstaltninger og de projekter, som samtidig opfylder mindst to af følgende generelle kriterier«.

2.4.2. Litra c)

Udvalget gør opmærksom på, at mange fiskerkooperativer ikke kan opnå anerkendelse som producentorganisationer, fordi de ikke opfylder den relevante

forordnings bestemmelser om ærlig miniumsfangst. Disse kooperativer kan imidlertid anses for berettigede, når der er tale om gennemførelse af de i denne forordning tilsigtede omstrukturingsprojekter. I visse tilfælde bør fiskerkooperativerne behandles på samme måde som anerkendte producentorganisationer.

2.5.0. Analogt med bestemmelserne i EUGFLs grundforordning (forordning nr. 17/64) foreslår Udvalget, at der efter artikel 7 tilføjes følgende nye artikel:

»Artikel 7 a

Den i foregående artikel omtalte fortrinsret kan give sig udslag i, at der gives fortrinsstilling til et projekt blandt dem, som opfylder kriterierne i artikel 6, og at der gives gunstigere bistandsvilkår«.

Artikel 8

2.6.0. Punkt 1

Udvalget finder det ikke tilstrækkeligt at definere »kystfiskeri« blot ud fra fartøjets længde i vandlinjen.

Udvalget foreslår derfor stk. 1 ændret til følgende:

»For at kunne modtage støtte fra fonden skal projekter vedrørende det i artikel 9 omtalte udstyr gennemføres af potentielle begunstigede:

— som uden rejekonserveringsfryseanlæg, med undtagelse af et eventuelt rejekonserveringsanlæg, driver fiskeri efter fisk, krebs- eller bløddyr med et eller flere fartøjer, som sejler under en medlemsstats flag; som er registreret inden for Fællesskabets område; hvis længde i vandlinjen er under 24 meter, eller som er på 200 bruttoregister tons eller i undtagelsestilfælde, hvis længde er indtil 36 meter, eller som er på 300 bruttoregister tons, under forudsætning af positiv udtalelse fra den i artikel 23 omtalte komité, og er udstyret til at foretage fangstture på havet af højst femten dages varighed;

— eller som beskæftiger sig med opdræt af fisk, krebsdyr eller bløddyr som familie-, ikke-industri- eller andelsforetagende«.

2.6.1. Udvalget anser det for nødvendigt også at fremme opdræt af fisk, krebsdyr og bløddyr på industrielt grundlag og anmoder derfor Kommissionen om uopholdeligt at udarbejde bestemmelser herom.

2.6.2. Stk. 2

2.6.2.0. Udvalget mener, at stk. 2, første led, bør bringes i overensstemmelse med den definition på en driftsherre, som findes i artikel 3 i Rådets direktiv af 17. april 1972 om modernisering af landbrugsbedrifter⁽¹⁾.

Udvalget foreslår derfor Kommissionens tekst til stk. 1, første led, erstattet af følgende:

»— for fysiske personers vedkommende have drevet fiskeri i mindst 5 år, have opnået og stadig opnå mindst halvdelen af deres indkomst fra fiskeri eller opdræt samt have brugt og stadig bruge mindst halvdelen af deres samlede arbejdstid på fiskeri eller opdræt«.

2.6.2.1. Udvalget henstiller til Kommissionen, at der ved denne artikels gennemførelse tages hensyn til de divergerende forhold i de forskellige lande.

2.6.3. Stk. 3

2.6.3.0. Udvalget tilslutter sig fuldt ud Kommissionens forslag om også at yde fællesskabsstøtte til forskning og erhvervsmæssig videreuddannelse, under forudsætning af, at der er tale om supplerende projekter til erhvervelse af udstyr til produktion, forarbejdning og afsætning. Det er afdelingens håb, at andre tilsvarende forslag fra Kommissionen kommer til at omfatte hele landbrugssektoren.

2.6.3.1. Udvalget forudsætter, at udtrykket »sammenslutning« skal opfattes i vid forstand og ikke kun vedrøre anerkendte sammenslutninger.

2.6.3.2. Udvalget anmoder om, at man i tredje linje erstatter »begunstigede« med »ansøgere«.

2.6.3.3. For at sikre, at samtlige berørte parter i Fællesskabet kan få adgang til forskningsresultaterne, finder Udvalget det nødvendigt med en forpligtelse om, at forskningsresultaterne skal meddeles Kommissionen.

(1) EFT nr. L 96 af 23. 4. 1972.

2.7. Artikel 9

2.7.0. For at undgå fortolkningsvanskeligheder foreslår Udvalget første sætning affattet således:

»Det udstyr, som omfattes af et projekt, skal opfylde følgende betingelser:«.

2.7.1. Stk. 1

I nogle medlemsstater såsom Tyskland, Nederlandene, Danmark og Italien (Øvre Adriaterhav), forholder det sig således, at en omstrukturering af visse former af det trawl- og vodfiskeri, som drives fra fartøjer, hvis længde er under 12 meter, kan anses for en økonomisk fordel; det er derfor Udvalgets opfattelse, at det bør være de berørte medlemsstater tilladt at subventionere omstrukturingsprojekter ved hjælp af national finansiering.

2.7.2. Stk. 2

Den engelske version bør bringes i overensstemmelse med de øvrige.

2.7.3. Stk. 3

2.7.3.0. Udvalget foreslår andet led affattet således:

»... for så vidt angår opdræt af muslinger og østers også omfatte passende rensningsanlæg til behandling af produkterne, inden de afsættes. Disse anlæg er ikke nødvendige, hvis avlen foregår i vand, som opfylder sundhedsnormerne i Det europæiske økonomiske Fællesskabs direktiver«.

2.7.3.1. Udvalget gør opmærksom på, at der i den franske tekst mangler ordet »adequates« (passende) efter ordet »installations« (anlæg).

2.8. Artikel 10

Udvalget foreslår artikel 10 affattet således:

»Såfremt et program, som er blevet vedtaget af Kommissionen, forudser en nedgang i fiskerivirksomheden, som er gjort nødvendig på grund af rovdrift på de almindeligt opsøgte fangststeder, eller som følge af nødvendigheden af omstrukturering af denne sektor på grund af ændringer i havretten, eller eventuelt på grund af indførelse af fangstkvoter, som er opstillet inden for Fællesskabets rammer, eller på grund af havforurening, kan den pågældende medlemsstat indføre en ordning vedrørende støtte til ophør af kystfiskerivirksomhed«.

2.9. Artikel 11

2.9.0. Stk. 1

2.9.0.1. Litra a)

Med hensyn til den årlige ydelse for ophør med virksomhed, mener Udvalget, at aldersgrænsen kun bør have betydning for retten til at opnå den nævnte ydelse. Endvidere anses det for at være for streng en betingelse, at enhver fiskerivirksomhed skal ophøre, idet det bør være tilstrækkeligt, at enhver erhvervs-mæssig fiskerivirksomhed ophører.

Stk. 1, litra a), foreslås derfor ændret til følgende:

- »a) For så vidt angår fysiske personer, udbetaling af en årlig ydelse til begunstigede, som ved ansøgningens indgivelse er mellem 55 og 65 år, og som indvilger i for stedse at ophøre med erhvervs-mæssig fiskerivirksomhed«.

2.9.0.2. Litra b)

Udvalget foreslår litra b) affattet således:

»For så vidt angår fysiske og juridiske personer, ydelse af en fast præmie til de begunstigede, som sælger deres mindst 15 år gamle fartøjer til tredjelande. Ved salg til ophugningsvirksomheder kan der af EF-Kommissionen fastsættes en lavere alder. Fartøjet skal dog i så fald stadig være sødygtigt«.

For at opnå den fastsatte refusion skal ansøgeren fremlægge ophugningsattest eller bevis på flag-sifte«.

2.10. Artikel 14

2.10.0. Stk. 3

Udvalget henviser til kapitlet «Almindelige bemærkninger» og håber, at der vil blive bevilget tilstrækkeligt til, at Kommissionens mål kan opfyldes.

2.11. Artikel 15

2.11.0. Stk. 2

Udvalget foreslår Kommissionens tekst ændret til følgende:

»For hvert projekt:

— kan de af fonden ydede kapitaltilskud ikke overskride 25 %. Dog kan de kapitaltilskud, som ydes af fonden til de i art. 8, stk. 1, andet led, omtalte ansøgere forhøjes til 40 %. Den støtte, som ydes af fonden til de i art. 8, stk. 3, omtalte projekter, kan ikke overskride 5 % af det samlede beløb, der ydes til de projekter, som indgår i den pågældende foranstaltning;

— skal den begunstigede deltage finansielt med mindst 50 % i forhold til den gennemførte investering. De i art. 8, stk. 1, andet led, omtalte begunstigede skal dog kun deltage finansielt med mindst 30 % i forhold til den gennemførte investering«.

2.11.1. Stk. 3

Udvalget foreslår stk. 3 affattet således:

»Der kan ydes støtte fra fonden til udstyr til afsætning til fordel for potentielle begunstigede, som afsætter deres produktion enten direkte eller gennem andelsforetagender. Enhver støtte til detailhandelsleddet er udelukket«.

2.11.2. Stk. 4

Udvalget mener, at den forordning, der er nævnt i slutningen af dette punkt, måske kan vedtages af Rådet efter den foreliggende forordning, og foreslår derfor følgende sætningsdel slettet: »og kan ikke overskride . . . strukturpolitik for havfiskeri«.

2.12. Artikel 16

Udvalget påpeger, at ansøgninger om støtte fra fonden ifølge forordningens art. 4, stk. 2, litra b), skal være et led i udviklingsforanstaltninger. Den finder det derfor ikke hensigtsmæssigt med forudfastsatte frister for medlemsstaternes forelæggelse af ansøgninger.

Udvalget foreslår derfor art. 16 affattet således:

»Ansøgninger om støtte fra fonden skal af den berørte medlemsstat være forelagt Kommissionen hvert år inden 1. juli og inden 31. december som fastsat i denne forordnings art. 4, stk. 2. Kommissionen skal træffe sin beslutning inden henholdsvis 30. juni og 31. december i det følgende år«.

2.13. Artikel 18

Udvalget henviser til de foreslåede ændringer af artikel 16 og foreslår 4. linje i art. 18 affattet således:

»overføres til det følgende regnskabsår . . .«.

Udvalget foreslår derfor stk. 1, litra b) ændret til følgende:

»b) for salg af skibe til ophugningsvirksomheder eller til tredjelande: 200 RE pr. bruttoregister-ton«.

2.14. Artikel 21

Udvalget understreger, at de i denne artikel fastsatte grænser vedrører EUGFL-refusion til fordel for medlemsstaterne, men der er ikke tale om grænser for begunstigede, som kan opnå større ydelser end de i denne artikel angivne. Artiklen bør ændres, så den bringes i overensstemmelse med det, der foreslås for artikel 11, stk. 1, litra b).

2.15. Artikel 24

Det er Udvalgets håb, at den i denne artikel fastsatte dato for forordningens ikrafttræden kan overholdes.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om fastsættelse for produktionsåret 1976/1977 af hovedinterventionscentre for olieholdige frø og af de dér gældende afledede interventionspriser

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 128 af 10. juni 1976, side 46.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 27. april 1976 i medfør af artikel 43 og 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse af 27. april 1976,

under henvisning til artikel 47 og 198 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets formand om efter hasteproceduren i henhold til for-

retningsordenens artikel 46 og 47 at pålægge Landbrugsafdelingen at udarbejde udtalelsen,

under henvisning til tidligere arbejde om dette spørgsmål, navnlig Udvalgets udtalelse af 25. juni 1975 ⁽¹⁾,

under henvisning til den af ordføreren, hr. Schnieders, mundtligt aflagte beretning,

⁽¹⁾ EFT nr. C 263 af 17. 11. 1975.

under henvisning til udtalelse vedtaget af Landbrugsafdeligen på mødet den 6. maj 1976, og

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt

Udvalget godkender Kommissionens forslag. Særlig vedrørende de afledede priser, som foreslås for de to danske interventscentre, og som beregnes på grundlag af den for Hamburg fastsatte pris, mener

Udvalget imidlertid i det væsentlige at kunne fastholde de bemærkninger, det fremsatte i sin udtalelse af 25. juni 1975, og finder således, at der heller ikke i år i forslagene til afledede priser for Århus og København synes at være taget tilstrækkelig hensyn til de faktiske transportudgifter.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

Henri CANONGE

Udtalelse om den nye strategi — meddelelse til Rådet fra Kommissionen om indførelse af de retningslinjer for energipolitikken, der blev givet på Det europæiske Råds møde i Rom den 1. og 2. december 1975

Udvalgets udtalelse har ingen offentliggjort tekst som grundlag.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Udvalgets præsidium besluttede den 24. februar 1976 at udarbejde et tillæg til udtalelse til ovenstående emne i henhold til artikel 20, stk. 3 i forretningsordenen.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til artikel 20, stk. 3 i sin forretningsorden,

under henvisning til den beslutning, dets præsidium traf den 24. februar 1976 om at pålægge Afdelingen for energi og nukleare anliggender at udarbejde et tillæg til udtalelse,

under henvisning til Udvalgets udtalelser om ovennævnte meddelelse af 18. juli 1974 ⁽¹⁾ og 29. oktober 1975 ⁽²⁾ om Kommissionens meddelelse til Rådet »Mod en ny strategi for Fællesskabets energipolitik«,

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet om »indførelse af de retningslinjer for energipolitikken, der blev givet på Det europæiske Råds møde i Rom den 1. og 2. december 1975«,

under henvisning til tillæg til udtalelse vedtaget af ovennævnte afdeling på dets møde den 9. april og 7. maj 1976,

under henvisning til tillæg til beretning givet af ordføreren, hr. Renaud,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den

⁽¹⁾ EFT nr. C 125 af 16. 10. 1974, s. 58.

⁽²⁾ EFT nr. C 15 af 22. 1. 1976, s. 21.

25. maj 1976, og

ud fra følgende betragtning:

Det er nødvendigt at iværksætte en sammenhængende og effektiv energipolitik —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

med 40 stemmer for og 17 imod, mens 19 undlod at stemme,

1. Almindelige bemærkninger

1.1. På linje med de synspunkter, der kom til udtryk på Det europæiske Råds møde i Rom, vil Kommissionen koncentrere sig om tre områder:

- solidaritet i tilfælde af vanskeligheder med forsyningen af mineralolie;
- tilskyndelse til energibesparelser;
- foranstaltninger til beskyttelse og udvikling af Fællesskabets energiressourcer.

1.2. Kommissionen opfordrer til øjeblikkelig vedtagelse af en række forslag inden for alle tre områder, som allerede er forelagt Rådet. Med hensyn til det tredje område foreslår Kommissionen en hel række forskellige beskyttelsesmekanismer. De dækker oplagring af kul, kokskul, eftersøgning af kulbrinte, finansiering af nukleart udstyr, uransøgning og en mindstepris for import af mineralolie på 7 dollars. I øjeblikket søger Kommissionen kun godkendelse af princippet og hovedlinjerne for mindsteprismekanismen for mineralolie. Mekanismen vil måske aldrig komme i anvendelse. Men det er nødvendigt at skabe et gunstigt klima for investering.

1.3. Kommissionen håber også på Rådets velsignelse af at undersøge og efter behov foreslå andre passende foranstaltninger til beskyttelse af Fællesskabets energiressourcer. Sådanne foranstaltninger omfatter:

- tilskyndelse til anvendelse af kul i kraftværker;
- garanti for dækning af investeringer mod tab forårsaget af et voldsomt fald i oliepriserne;
- udnyttelse af Fællesskabets lånekapacitet.

1.4. Udvalget noterer sig ligeledes Kommissionens første beretning om virkeliggørelsen af målene for 1985 for Fællesskabets energipolitik. Ifølge beretningen er det nu ikke mere muligt at nedbringe afhængigheden af tredjelande til 40 % i 1985, således som det var sat som mål. Denne konklusion er særlig foruroligende, når man tager i betragtning, at det kun er ét år siden, Rådet fastsatte 40 %-målsætningen. Man må derfor straks træffe konkrete foranstaltninger for at råde bod på dette forhold, og i det mindste opfylde minimumsmålsætningen om 50 %'s energiuafhængighed i 1985.

1.5. Udvalget udtrykker tilfredshed med, at der på Det europæiske Råds møde i Rom den 1. og 2. december 1975 synes at have vist sig en mere positiv vilje til at iværksætte en fælles energipolitik. Sådanne hensigtserklæringer er imidlertid værdiløse, hvis de ikke ledsages af konkrete foranstaltninger. Kommissionen bør derfor hurtigt udarbejde detaljerede forslag. Udvalget anmoder Rådet om snarest at vedtage de forslag, Kommissionen forelagde for nogen tid siden (bl.a. forslag vedrørende Euratomlån og interne solidaritetsmekanismer i tilfælde af forsyningskrise).

1.6. Udvalget anser forslaget om en minimumspris for importeret olie på 7 dollars for det vigtigste, nye energipolitiske mål i Kommissionens meddelelse. Allerede i sit tillæg til udtalelse om den »nye strategi« anmodede Udvalget om, at minimumsimportprisen blev langt lavere end den nuværende pris på importeret energi. Med forslaget om en minimumsimportpris på 7 dollars negligerer Kommissionen de deraf følgende økonomiske konsekvenser både for de lande, som hovedsagelig er forbrugere, og som selv kun har få energiressourcer og for alle Fællesskabets forarbejdende eksportvirksomheder. Udvalget anser det for nødvendigt, at Kommissionen nøje anfører hvorledes den kan løse dette problem, som er af afgørende betydning for EFs konkurrenceevne, der især ligger på eksportmarkederne. Indførelsen af en minimumsimportpris er baseret på, at der ved EFs grænser pålægges en afgift, såfremt prisen uden for EF falder til under 7 dollars. Især er det nødvendigt på forhånd at undersøge, hvilke positive og negative konsekvenser indførelsen af en mindste beskyttelsespris kan tænkes at få i Fællesskabets forskellige områder og at udforme de foranstaltninger, der måtte vise sig nødvendige, for at undgå, at eventuelle fordele kun kommer en del af Fællesskabet til gode og at eventuelle ulemper kun rammer en anden del af Fællesskabet.

1.7. Under alle omstændigheder bør der i ordningen ikke blot tages hensyn til støttens finansielle, skatte-, afgifts- og budgetmæssige aspekter, men også

til disses indflydelse på rentabiliteten i de energiproducerende og -forbrugende sektorer.

1.8. Udvalget mener, at ordningen og dens gennemførelsesbestemmelser bør være af fællesskabskarakter.

1.9. Udvalget noterer sig, at Kommissionen foreslår minimumsprisen fastsat i dollars, men ikke forbeholder sig muligheden for at udtrykke den i særlige trækingsrettigheder eller regningsenheder; den anfører heller ikke, om der er tale om en konstant værdi. (Den kommer f. eks. ikke ind på indeksregulering til beskyttelse mod inflationen). Der gives ikke nærmere oplysninger om, hvor længe ordningen skal vare, og heller ikke om hvorvidt den vil være stabil i et tidsrum, som er tilstrækkelig langt i forhold til svingningerne på energimarkedet. Efter Udvalgets mening bør der gives nærmere oplysninger om disse punkter, hvis eventuelle investorer inden for Fællesskabet skal kunne fæste lid til dem og anse dem for at have nogen økonomisk værdi.

1.10. Som Udvalget tidligere har givet udtryk for, mener det at man bør overveje alle andre foranstaltninger, som giver mulighed for at beskytte og fremme investeringer i energiprojekter, som Fællesskabet bærer ansvaret for. Således er det principielt for en undersøgelse af enkelthederne i hele det sæt af mulige foranstaltninger, som Kommissionen nævner, nemlig:

- finansieringsstøtte til kuloplgraving,
- forlængelse af støtten til kokskul,
- tilskyndelse til uransøgning,

- støtte til teknologiske udviklingsprojekter og bistand til prospektering inden for kulbrintesektoren,
- finansiering af atomanlæg.

Udvalget henviser til, at det allerede har udtalt sig positivt om prospektering efter mineralolier⁽¹⁾ og om finansiering af kerneenergicentraler⁽²⁾. Udvalget efterlyser en undersøgelse af disse foranstaltninger, og insisterer især på, at Fællesskabets beskyttelsespolitik afbalanceres på samtlige fronter.

1.11. Endelig må man have in mente, at energipriserne afhænger af internationale faktorer. De langsigtede problemer kan kun løses ved samarbejde på verdensplan mellem de største energiproducenter og eksport- og forbrugerlandene. Bestræbelserne på at nå til en aftale på konferencen om internationalt økonomisk samarbejde (Nord-Syd-dialogen) er derfor af stor betydning for forholdene på lang sigt og bør videreføres som topprioriteret fra Fællesskabet side.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

Henri CANONGE

⁽¹⁾ EFT nr. C 18 af 25. 1. 1975, s. 3.

⁽²⁾ EFT nr. C 248 af 29. 10. 1975, s. 8.

BILAG

til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg

Som følge af et ændringsforslag, der blev vedtaget med 41 stemmer mod 23, mens 11 undlod at stemme, blev følgende afsnit slettet i udtalelsen:

Efter punkt 1.6.

»Kommissionen anfører ikke, hvorledes de midler, der indkommer som følge af forskellen mellem minimumsimportprisen og markedsprisen, skal anvendes. Af disse såvel som af andre grunde ser Udvalget sig ikke i stand til at godkende kommissionsforslaget. Inden Udvalget udtaler sig nærmere om dette punkt, ønsker det flere oplysninger om de nærmere bestemmelser for ordningen og om dens konsekvenser.

Kommissionen bør også undersøge samtlige former for beskyttelsesprisordninger, herunder også ordninger, som ikke er baseret på en minimumsimportpris, som f. eks. en kombination af en beskyttelsesordning for Fællesskabet og en EF-»deficiency payment«-ordning. Dog bør sådanne garantiordninger ikke blive en uoverkommelig belastning for økonomien og for EF's buget«.

Efter denne afstemning bortfaldt begrundelsen for følgende ændringsforslag.

Efter første punktum i ovennævnte forkastede tekst tilføjes:

»Udvalget finder det særlig vigtigt for sin orientering og stillingtagen at få klarlagt begrebet »overførelsespris«, som anvendes i et dokument fra Kommissionen. Skal dette lade forstå, der allerede i forvejen findes en pris. Kender regeringerne disse mekanismer? Har de midler til at påvirke dem? Har de midler til at korrigere dem i almenvellets interesse?«

Følgende ændringsforslag blev forkastet under debatten:

Punkt 1.12.

Efter første punktum tilføjes:

»Disse foranstaltninger bør ingenlunde være af en sådan beskaffenhed, at de svækker producentlandenes uafhængighed; de bør være genstand for mere omfattende forhåndsdrøftelser. I øvrigt må Kommissionen søge at finde frem til et system som sikrer stabile priser for anvendelsen af energi, herunder energi baseret på olie. Kan Kommissionen foretage undersøgelsen over mekanismer, der muliggør en nedsættelse af de statslige afgifter? Kan Kommissionen udarbejde et system, der forebygger prisstigninger for oplagret olie? Disse og andre bestemmelser skulle gøre det muligt at bekæmpe inflationen på en effektiv måde.«

Resultatet af afstemningen

12 stemte for; 36 stemte imod; 12 undlod at stemme.

Udtalelse om ændret forslag til Rådets direktiv om harmonisering af lovgivningerne om førebeviser til motordrevne køretøjer

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 8 af 13. januar 1976, side 2.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 17. december 1975 i medfør af artikel 75 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til anmodning fra Rådet af 17. december 1975 om en udtalelse,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 75 og artikel 149, stk. 2,

under henvisning til sin udtalelse af 23. maj 1973 om dette emne ⁽¹⁾,

under henvisning til beslutning truffet af sit præsidium den 16. december 1975 om at pålægge Afdelingen for transport og kommunikation at udarbejde udtalelsen,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for transport og kommunikation på det 104. møde den 12. maj 1976,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Marvier,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj, og

ud fra følgende betragtninger:

En fælles transportpolitik må blandt andet stille imod, at kørslen med motorkøretøjer inden for Fællesskabet foregår under de bedst mulige betingelser,

den gensidige anerkendelse af nationale førerbeviser til motorkøretøjer kan medvirke til at opfylde dette formål,

den gensidige anerkendelse af førerbeviser er for øjeblikket begrænset til udelukkende at gælde turisme,

det foreliggende forslag har til formål at ændre på dette forhold og kan muligvis desuden gennem indførelsen af et »europæisk førerbevis« medvirke til, at der skabes en »europæisk identitet« —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt

1. Almindelige bemærkninger

1.1. Udvalget godkender i princippet Kommissionens forslag, idet det mener, at indførelsen af et »europæisk« førerbevis vil medvirke til, at de nationale grænser bliver lettere at passere.

1.2. Under særlige bemærkninger tager Udvalget igen forskellige spørgsmål op, hvorom Kommissio-

nen endnu ikke har fulgt dets forslag fra 1973. Udvalget tager i øvrigt stilling til visse artikler, som i mellemtiden er ændret uden at det har opfordret dertil.

1.3. Endelig konstaterer Udvalget, at det foreliggende forslag til forskel fra Kommissionens oprindelige forslag ikke længere indeholder bestemmelser om prøver eller regelmæssige lægeundersøgelser; fælles bestemmelser om dette emne vil blive vedtaget senere. Udvalget udtrykker allerede nu ønske om at blive hørt om disse spørgsmål.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Artikel 2

De udstedte EF-førerbeviser må sikres mod forfalskninger.

2.2. Artikel 3, stk. 1, kategori E

Der bør indføres en mere præcis definition af hvilke køretøjer, der falder ind under kategori E, da den nuværende definition af denne førerbevis-kategori er vanskeligt forståelig.

2.3. Artikel 3, stk. 1, kategori F 2 (sammenholdt med artikel 3, stk. 3, sidste led)

2.3.1. Det bør præciseres, at læssemaskiner, for så vidt det drejer sig om skovbrugstraktorer af særlig type, hører ind under kategori F.

2.3.2. Af sikkerhedsgrunde er det nødvendigt at kræve førerbevis til »motordrevne arbejdsredskaber« til land- og skovbrug.

2.4. Artikel 3, stk. 5 (ny)

Køretøjer, som ikke overskrider en vis maksimal hastighed (for eksempel 6 til 10 km i timen) og i praksis anvendes som specialkøretøjer, burde fritages for krav om førerbevis. Motordrevne køretøjer, der bevæger sig særlig langsomt, for eksempel såmaskiner, harver, tårnkraner, traktorer med begrænset motorkraft og lad, nødvendiggør betydeligt færre krav til sikkerheden end de mere hurtigtgående køretøjer. Hertil kommer, at de som regel kun anvendes til bestemte formål og derfor kun kører meget lidt på offentlige veje.

⁽¹⁾ EFT nr. C 60 af 26. 7. 1973, s. 1.

2.5. Artikel 4

Det bør i højere grad fremhæves, at førerbeviser til kategorierne af højere sværhedsgrad (B, C, D, E) også berettiger til at føre køretøjer af lavere sværhedsgrad (F 2).

2.6. Artikel 5 — litra c)

I artikel 5 i ovennævnte forslag fra Kommissionen til Rådet fastsættes aldersgrænsen for udstedelse af førerbeviser til motorcykler og visse motorkøretøjer til 18 år. Efter Udvalgets opfattelse tager denne aldersgrænse ikke hensyn til den nuværende situation i de vigtigste fællesskabslande, hvor minimumsalderen er fastsat til 16 år for førere af motorcykler uden passager på under 125 cm³.

En sådan bestemmelse findes f.eks. i den franske færdselslov (vélomoteurs), den tyske (Kleinkrafträder) og den italienske (motorcykler på indtil 125 cm³), og den har — uden hensyntagen til den nuvæ-

rende udvikling og til den unge generations modenhed — sit udspring i praktiske hensyn.

Udvalget anmoder derfor om, at artikel 5, litra c) ændres.

2.7. Artikel 6

Udvalget går ud fra, at det vil blive hørt om de omtalte bestemmelser og regler (i denne artikel), som skal vedtages på et senere tidspunkt.

Derfor er spørgsmål som for eksempel fratagelse af det nationale eller europæiske førerbevis ikke nøjere undersøgt.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 103 af 6. maj 1976, side 2.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 17. marts 1976 i medfør af artikel 75 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 17. marts 1976,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 75,

under henvisning til forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport⁽¹⁾, ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 514/72 og 515/72 af 28. februar 1972⁽²⁾,

⁽¹⁾ EFT nr. L 77 af 29. 3. 1969, s. 49.

⁽²⁾ EFT nr. L 67 af 20. 3. 1972, s. 1 og 11.

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1463/70 af 20. juli 1970 om indførelse af et kontrolapparat inden for landevejstransport ⁽¹⁾, ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1787/73 af 25. juni 1973 ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Rådets forordning af 3. august 1972 om supplerung af ovennævnte forordning (EØF) nr. 543/69,

under henvisning til sine udtalelser om disse spørgsmål ⁽³⁾,

under henvisning til Kommissionens beslutninger 76/208/EØF og 76/209/EØF af 22. december 1975 og 76/210/EØF af 23. december 1975 om tilladelse til Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirland, Irland og Danmark til at træffe beskyttelsesforanstaltninger i medfør af forordning (EØF) nr. 543/69 ⁽⁴⁾,

under henvisning til beslutning truffet af dets præsidium den 30. marts 1976 om at pålægge Afdelingen for transport og kommunikation at udarbejde udtalelsen,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for transport og kommunikation på det 104. møde den 12. maj 1976,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Rouzier,

⁽¹⁾ EFT nr. L 164 af 27. 7. 1970, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. L 181 af 4. 7. 1973, s. 1.

⁽³⁾ EFT nr. 92 af 17. 5. 1967, s. 1802/67.

EFT nr. C 16 af 19. 2. 1972, s. 12.

EFT nr. C 88 af 6. 9. 1971, s. 11.

EFT nr. C 36 af 28. 3. 1970, s. 28.

EFT nr. C 52 af 5. 7. 1973, s. 27.

EFT nr. C 37 af 1. 4. 1974, s. 16.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 41 af 17. 2. 1976, s. 11, 14 og 16.

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj, og

ud fra følgende betragtninger:

Det foreliggende forslag til forordning indebærer, at hovedparten af bestemmelserne i den gamle forordning fra 1969 erstattes, at visse bestemmelser i denne forordning ændres, og at nye bestemmelser indføres,

endvidere har de tre nye medlemsstater fået tilladelse til i perioden indtil 30. juni 1976 at træffe nationale foranstaltninger for den indenlandske transport, som afviger fra bestemmelserne i artiklerne 6—12, 14 og 15 i Rådets forordning (EØF) nr. 543/69 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt

1. Af de ovenfor i betragtningerne anførte grunde er Udvalget ikke i stand til inden for den ønskede tidsfrist at afgive en udtalelse.

2. Udvalget agter dog at fremsætte en udtalelse om det nærmere indhold af Kommissionens forslag snarest muligt og under alle omstændigheder inden udgangen af 1976.

3. Man er opmærksom på, at dette kan medføre en genbehandling af Kommissionens beslutninger fra december 1975 for så vidt de nye medlemsstater angår.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg

Henri CANONGE

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om adgang til udøvelse af transportvirksomhed inden for henholdsvis godstransport og personbefordring ad indre vandveje i indenlandsk og international transport og forslag til Rådets direktiv om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og godtransport ad landevej og indre vandveje samt om foranstaltninger, der skal lette den faktiske gennemførelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 1 af 5. januar 1976, side 31.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 20. oktober 1975 i medfør af artikel 75 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til anmodning af 21. oktober 1975 fra Rådet om en udtalelse,

under henvisning til traktaten om oprettelsen af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 75,

under henvisning til Rådets direktiver af 12. november 1974 om adgang til erhvervet med godstransport ad landevej i indenlandsk og international transport ⁽¹⁾,

under henvisning til sine udtalelser om disse spørgsmål af 28. marts 1968 ⁽²⁾ og af 22. januar 1969 ⁽³⁾,

under henvisning til beslutning truffet af sit præsidium den 28. oktober 1975 om i henhold til forretningsordenens artikel 22 at pålægge Afdelingen for transport og kommunikation at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for transport og kommunikation på det 104. møde den 12. maj 1976,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Fredersdorf,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj, og

ud fra følgende betragtninger:

Ensartede betingelser for adgangen til erhvervsudøvelse inden for flod- og kanaltransport vil lette oprettelsen af et fælles transportsystem på grundlag af sund konkurrence og gennemførelsen af etableringsfriheden,

sund konkurrence er i væsentlig grad afhængig af de kvalitative og kvantitative betingelser for adgangen til transporterhvervet,

en udvælgelse ved tilgangen til erhvervet fremmer en bedre markedsadfærd og bidrager til en forbedring af tjenesteydelser med lavt omkostningsniveau,

gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og godstransport ad landevej og indre vandveje er fremmende for etableringsfriheden og dermed for optagelse og udøvelse af selvstændig virksomhed inden for denne sektor —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

enstemmigt

1. Kommissionens forslag supplerer de ovenfor nævnte bestemmelser om adgang til udøvelse af transportvirksomhed inden for henholdsvis godstransport og personbefordring ad indre vandveje i indenlandsk og international transport. Udvalget gør opmærksom på, at der inden for transport ad floder og kanaler stilles særlig høje krav til fartøjernes kvalitet, sikkerhed og føring, specielt i forbindelse med personbefordring og transport af gods af farlig karakter.

2. Udvalget godkender derfor Kommissionens direktivforslag om adgang til udøvelse af transportvirksomhed inden for henholdsvis godstransport og personbefordring ad indre vandveje i indenlandsk og international transport og om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser (osv.) i forbindelse med udøvelse af transportvirksomhed inden for personbefordring og godstransport ad landevej og indre vandveje, men under forbehold af følgende bemærkninger.

⁽¹⁾ EFT nr. L 308 af 19. 11. 1974, s. 18 ff.

⁽²⁾ EFT nr. C 49 af 17. 5. 1968, side 1 ff.

⁽³⁾ EFT nr. C 26 af 28. 2. 1969, s. 8 ff.

3. Almindelige bemærkninger

3.1. Med hensyn til de kvalitative forudsætninger for adgangen til erhvervet er Udvalget enig i Kommissionens forslag. Det må imidlertid forlanges, at medlemsstaterne med regelmæssige mellemrum konsulterer Kommissionen, indtil den endelige samordning af betingelserne for anvendelse af de fælles regler foreligger.

3.2. Da der er en sammenhæng mellem den gesidige anerkendelse af eksamensbeviser osv. og de fælles bestemmelser for adgang til udøvelse af flod- og kanaltransportvirksomhed, har det praktisk betydning, at begge direktiver godkendes samtidig af Rådet. Først hermed foreligger en virkelig samordning. Man burde ligeledes i denne forbindelse søge nærmere at fastlægge, i hvilken grad medlemsstaterne kan dispensere fra de fælles bestemmelser.

3.3. Det er Udvalgets opfattelse, at også virksomhedssammenlægninger og virksomhedsstruktur inden for flod- og kanaltransport kan give anledning til visse problemer, som kan få indflydelse på den virksomhedsegne transports optagelse i markedsordningens samlede system. Da virksomheders egen transport ikke er omfattet af bestemmelserne om adgang til erhvervet, kan selvstændige udøvere af flod- og kanaltransport navnlig med hensyn til godstransport blive stillet ringere i konkurrencemæssig henseende, da kun disse er nødt til at opfylde de kvalitative adgangsbestemmelser med hensyn til personlig hæderlighed, økonomisk evne og faglig dygtighed. Denne forskel kan få indflydelse på den strukturelle udvikling inden for transportmarkedet. Udvalget foreslår derfor, at også dette spørgsmål bliver undersøgt i forbindelse med trafiksikkerheden.

4. Særlige bemærkninger

4.1. *Angående adgang til erhvervet*

4.1.1. Artikel 2

Udvalget har beskæftiget sig indgående med undtagelsesbestemmelserne i artikel 2, hvis principper den kan tilslutte sig. Imidlertid anmoder den om, at det sikres, at disse undtagelsesbestemmelser — i overensstemmelse med det territoriale princip — anvendes ens over for alle, som udøver virksomhed inden for undtagelsesbestemmelsernes gyldighedsområde.

4.1.2. Artikel 3

4.1.2.1. Udvalget mener, at det af hensyn til en harmonisering af adgangsbestemmelserne er vigtigt at få fastlagt de enkelte krav vedrørende transportudøverens pålidelighed. Da den enkelte medlemsstat, indtil den endelige samordning har fundet sted, har mulighed for at fastlægge kravene hertil, må det frygtes, at der i de enkelte medlemsstater vil blive stillet enkeltkrav af meget forskellige karakter. Udvalget så derfor gerne, at man gennem samråd mellem de enkelte medlemsstater og Kommissionen nærmere definerer i det mindste spillerummet for de mindstekrav, der stilles om pålidelighed.

4.1.2.2. Af de tre forudsætninger er den faglige dygtighed utvivlsomt af langt den største betydning. Det forekommer hensigtsmæssigt, at der ved kravene til den faglige dygtighed lægges vægt på den viden, som praktisk og umiddelbart er nødvendig for erhvervsudøvelsen inden for flod- og kanaltransport. Udvalget anbefaler derfor, at fortegnelsen over emner omhandlet i artikel 3, stk. 4, udtrykkeligt i bilaget nævner de vigtigste bestemmelser for flod- og kanaltransporterhvervet, som f. eks.

- lovbestemmelser om inspektion,
- flod- og kanalpolitiets lovmæssige beføjelser,
- samtlige forskrifter for transport af gods af farlig karakter,

i sammenhæng med de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser vedrørende flod- og kanaltransport.

4.1.2.3. Sondringen mellem indenlandsk og international transport ad indre vandveje er et særligt aspekt. Det er ikke, så vidt Udvalget kan se, hensigtsmæssigt at foretage en så skarp sondring inden for flod- og kanaltransporten. Transporten mellem fællesskabslandene bliver stadig mere omfattende, således at flere og flere transportvirksomheder inddrages i den internationale godstransport. Udvalget mener, at man fremmer udviklingen af det fælles transportmarked, når der ikke længere i bestemmelserne om adgang til erhvervet sondres strengt mellem kravene i forbindelse med indenlandsk og kravene i forbindelse med international transport.

4.1.3. Artikel 6

Udvalget ser med tilfredshed på, at de kompetente myndigheder i medlemsstaterne fører tilsyn med adgangen til erhvervet. Betingelserne for udstedelse af tilladelser til erhvervet bør ikke udelukkende bestå i en attestations af kvalifikationer én gang for alle,

men skal også være opfyldt i hele den periode, hvor transportvirksomhederne er aktive på markedet. Kun på denne måde mener Udvalget, man kan sikre, at adgangsbestemmelserne kan bidrage til skabelsen af en sund konkurrence.

4.2. *Angående den gensidige anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser*

4.2.1. Første betragtning

Den i direktivforslagets første betragtning nævnte betegnelse »national behandling« giver Udvalget anledning til endnu en gang at bemærke, at princippet om ligebehandling, ligesom tilfældet var med bestemmelserne om adgang til erhvervet, har stor praktisk betydning også i forbindelse med den gensidige anerkendelse af eksamensbeviser.

4.2.2. Artikel 2

Udvalget gør opmærksom på, at direktivet efter artikel 1, stk. 2, også gælder for alle afhængige beskæftigedes aktivitet og ikke blot den i artikel 2 nævnte selvstændige erhvervsudøvelse inden for godstransport og personbefordring ad landevej og ad indre vandveje. I den forbindelse må spørgsmålet om de fysiske forudsætninger ordnes andetsteds.

4.2.3. Artikel 3

Attestationen af hæderlighed er en væsentlig forudsætning for adgang til erhvervet og for etablering. Såfremt der udstedes attester om hæderlighed, finder Udvalget det hensigtsmæssigt, at kun særligt bemyndigede eller anerkendte faglige organer kan medvirke. Det anbefaler endvidere følgende affattelse af sidste punktum i stk. 2:

»Erklæringen om, at der ikke foreligger konkurs, kan ligeledes oprettes for et berettiget, fagligt organ i samme land.«

4.2.4. Artikel 4

4.2.4.1. Beviset for økonomisk evne finder Udvalget indebærer nogle problemer, som imidlertid kunne løses gennem en anden formulering af direktivfor-

get. De attester, der udstedes af banker i transportudøverens hjemland eller det tidligere opholdsland, er ikke altid nogen garanti for, at de store krav til økonomisk evne i virkeligheden opfyldes. Denne bestemmelse må vurderes sammen med bestemmelsen om adgang til erhvervet.

Udvalget anbefaler, at man ser nærmere på bestemmelsen og fremgangsmåder med hensyn til beviset for økonomisk evne, og foreslår, at værtslandet anerkender attester, der udstedes af industri- og handelskamre, eller af et andet dertil berettiget fagligt organ eller et i oprindelseslandet anerkendt dokument, udstedt af den dér udpegede myndighed (administration). Med henblik herpå bør der fastlægges en fremgangsmåde efter samme retningslinjer i medlemsstaterne.

4.2.4.2. Endvidere anser Udvalget det for nødvendigt, at attesten på økonomisk evne ved forelæggelsen ikke må være ældre end 3 måneder. Hermed gælder der nemlig samme frist som for forevisning af pålidelighedsbeviset i henhold til artikel 3, stk. 3.

4.2.5. Artikel 5

Såvidt Udvalget kan se, henviser det foreliggende forslag kun til artikel 5, stk. 1, og til artikel 4, stk. 1, i direktiv 561/74/EØF og 562/74/EØF af 12. november 1974. Der bør mindes om, hvad der nøjagtigt ligger i fristen 1. januar 1978 vedrørende iværksættelsen af systemet for kontrol med erhvervs kvalifikationer. Udvalget foreslår derfor, at artikel 5, stk. 2, i det foreliggende forslag suppleres med følgende:

»... I henhold til artikel 58 i traktaten anerkender medlemsstaterne med forbehold af bestemmelserne i stk. 2 i direktivernes artikler, som tilstrækkeligt bevis ... (resten uændret)«.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*
Henri CANONGE

Udtalelse om den nuværende økonomiske situation i Fællesskabet og den fremtidige konjunkturpolitik

Udvalgets udtalelse har ingen offentliggjort tekst som grundlag.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Udvalgets præsidium besluttede den 27. april 1976 at udarbejde et tillæg til udtalelse til ovenstående emne i henhold til artikel 20, stk. 3, i forretningsordenen.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til artikel 20, stk. 3 i sin forretningsorden,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets præsidium den 27. april 1976 om at pålægge Afdelingen for økonomiske og finansielle anliggender at fremsætte et tillæg til udtalelse om ovenstående emne,

under henvisning til resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer den 22. marts 1971 om den trinvise gennemførelse af Den økonomiske og monetære Union i Fællesskabet;

under henvisning til Rådets beslutning af 18. februar 1974 »om gennemførelse af høj grad af overensstemmelse inden for den økonomiske politik i Det europæiske økonomiske Fællesskabs medlemsstater«,

under henvisning til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelser af 30. oktober 1975 om »Årsberetningen om den økonomiske situation inden for Fællesskabet i 1975« og om »forslag til Rådets beslutning vedrørende ændring af tidsplanen for forberedelse af årsberetningen om den økonomiske situation inden for Fællesskabet«⁽¹⁾,

under henvisning til mundtlig beretning aflagt af ordføreren, hr. Margot,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for økonomiske og finansielle anliggender på mødet den 28. april 1976,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

med 77 stemmer for og 4 imod, mens 10 undlod at stemme,

1. Indledning

1.1. I sin udtalelse af 30. oktober 1975 om «forslag til Rådets beslutning vedrørende ændring af tidsplanen for forberedelse af årsberetningen om den økonomiske situation inden for Fællesskabet» påpegede Udvalget, at tidsplanen »bør være således, at de forhandlinger, hvorunder Rådet fastsætter retningslinjerne for medlemsstaternes økonomiske politik, finder sted, før de nationale parlamenter godkender de generelle linjer i deres regeringers budgetforslag, eftersom disse er hovedgrundlaget for den økonomiske politik, der skal føres«.

1.2. I tråd hermed ønskede Udvalget at gøre Rådet opmærksom på sit syn på, hvilken socio-økonomisk politik, der bør føres; Udvalget ønsker at gøre dette, før Rådet indleder de ovenfor omtalte forhandlinger, således at Rådet kan tage hensyn til synspunkterne i arbejdsmarkeds- og erhvervskredse, når retningslinjerne skal udformes.

1.3. Udvalget mener ikke under de givne omstændigheder at burde fremsætte konkret kritik af de forskellige regeringers politik eller at give udtryk for sit syn på, hvilken politik de enkelte medlemsstater bør føre. Dette udelukker dog ikke, at Udvalget kan

⁽¹⁾ EFT nr. C 15 af 22. 1. 1976.

udtrykke sin betænkelighed over den manglende konvergens i de forskellige medlemsstaters økonomiske og monetære politik.

1.4. Skønt der ved denne udtalelses udarbejdelse er taget hensyn til diverse kommissionsdokumenter samt til den redegørelse, som hr. Haferkamp, næstformand i Kommissionen, aflagde for Europa-Parlamentet den 12. februar 1976, er denne udtalelse ingen direkte bedømmelse af et bestemt kommissionsdokument. Udvalget har med denne udtalelse først og fremmest villet gøre opmærksom på de fundamentale problemer, som bør tages i betragtning ved udformningen af økonomiske og socialpolitiske foranstaltninger og ved udarbejdelsen af de offentlige budgetter.

2. Særlige kendetegn ved den nuværende økonomiske situation og den seneste udvikling

2.1. *Det økonomiske opsving*

2.1.1. Udvalget konstaterer med tilfredshed, at det længe bebudede økonomiske opsving nu er godt på vej med varierende styrke i de forskellige medlemslande, selv om hovedårsagerne til og følgerne af recessionen endnu ikke er fuldstændig overvundet.

I de fleste lande, særlig Forbundsrepublikken Tyskland, Frankrig, Beneluxlandene og Danmark, forløber konjunkturudviklingen bedre end forventet i årsberetningen for 1975.

Den forventede vækst i BNP for 1976 på 3—3,5 % vil formentlig blive nået, og den bliver måske endnu større bl.a. som følge af den kraftigere opgang i Forbundsrepublikken Tyskland.

Dette opsving, som bl.a. er kendetegnet ved genopbygning af lagrene og stigning i den inden- og udenlandske efterspørgsel, er en positiv vending i forhold til den dystre situation, som i 1975 bl.a. kom til udtryk i en generel »negativ vækst«.

Ikke desto mindre står Fællesskabet over for en række fundamentale strukturmæssige problemer og mindre heldige tendenser, som er medvirkende til stor usikkerhed med hensyn til opsvingets varighed.

2.1.2. Stabiliseringen af det økonomiske opsving i Fællesskabet afhænger ikke blot af løsningen af specifikke problemer i de enkelte lande og af den poli-

tik, de fører, men også i et ikke ubetydeligt omfang af eksterne faktorer.

Det er vanskeligt at forudse udviklingen i verdenshandelen, navnlig fordi man ikke ved, hvilken politik der vil blive ført for at nedbringe betalingsbalanceunderskuddene. Men opgangen i USA fortsætter, og der ventes nu en vækstrate på 7 % i stedet for 6 %. I Japan var man mindre optimistiske for et halvt år siden, men der ventes nu en BNP-vækst på 4 %.

Uroen på valutamarkedene, som bl.a. skyldtes den forskellige udvikling i forbrugspriser og produktionsomkostninger, er imidlertid stadig usikkerhedsfaktor. I nogle lande kan der således konstateres protektionistiske tilbøjeligheder. Råstofprisudviklingen, bestræbelserne på at opnå en ny international arbejdsdeling og de multinationale selskabers mobilitet vil også påvirke Fællesskabets økonomiske udvikling.

2.1.3. Andre usikkerhedsfaktorer er medlemsstaternes inflationsrater og spørgsmålet, om der kan tilvejebringes en formindskelse af forskellen mellem inflationsraterne, som i 1975 svingede mellem 5 og 23 %. Denne forskel i prisudviklingen er en kilde til divergerende valutakurser.

2.1.4. Det er også stadig uklart, om den øgede industriproduktion, hvis mål i første række er genopbygning af lagrene, vil stimulere de private investeringer.

Investerings tilbøjeligheden er stadig meget behersket, hvilket er et tegn på ringe forventning om, at investeringsprojekter vil kunne betale sig.

2.1.5. Den vigtigste usikkerhedsfaktor er imidlertid udviklingen i arbejdsløsheden, som stadig er foruroligende stor.

2.2. *Beskæftigelsen*

2.2.1. På plenarforsamlingen den 26. februar 1976 vedtog Udvalget en udtalelse om »Arbejdsløsheden i Fællesskabet«, hvori det udtrykte stor bekymring over den alvorlige arbejdsløshed. I udtalelsen påpeges det, at der i Fællesskabet allerede på det tidspunkt var mere end 5 mill. arbejdsløse.

2.2.2. Det er et faktum, at det økonomiske opsving endnu ikke i alle lande har medført fald i antallet af heltidsarbejdsløse. Dette skyldes bl.a. at virksomhedernes produktionskapacitet i vidt omfang var udnyttet således at opsvinget i første instans benyttes til at øge udnyttelsesgraden.

2.2.3. Flere faktorer, især konkurrencen fra lande, hvor de samlede lønomkostninger er lavere end i Fællesskabet, samt en tendens til rationalisering, kan øge arbejdsløshedens strukturelle dimension.

2.2.4. Arbejdsløshedstallene giver ikke altid et tydeligt og fuldstændigt billede af den økonomiske udvikling. På den ene side faldt arbejdsløshedstallene, som følge af en begrænsning eller et fald i anvendelsen af arbejdskraft fra ikke-medlemslande. På den anden side påvirkes tallene af demografiske faktorer, ændringer i skoledimensionsalderen, udviklingen i arbejdskraftudbudet og det stigende udbud af kvindelig arbejdskraft. I de fleste lande er der endvidere sket en kraftig stigning i arbejde, som ikke opgives til skattevæsenet, særlig inden for håndværk, vedligeholdelse og tjenesteydelser.

2.2.5. Særlig alvorlig er den omfattende ungdomsarbejdsløshed selv blandt unge med eksamen. Mod konsekvenserne heraf på kort og mellemlang sigt kan ikke advares kraftigt nok.

2.3. Konvergens

2.3.1. En afbalanceret økonomisk udvikling i Fællesskabet hæmmes i meget høj grad af, at de økonomiske forhold i de forskellige medlemsstater og regioner divergerer stærkt.

Der er ikke mange tegn på eksistensen af en hensigtsmæssig fællesskabspolitik, som tilsigter at fjerne eller kraftigt mindske forskellene mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem de forskellige regioner inden for Fællesskabet.

2.3.2. I 1975 var der en klart konvergerende udvikling i betalingsbalancerne. Forbundsrepublikken Tyskland mindskede overskuddet på betalingsbalancens løbende poster med to tredjedele ved trods nedgangen i den økonomiske aktivitet at opretholde et højt importniveau, mens alle underskudsmedlemslandene, specielt Italien og Frankrig, var i stand til at reducere underskuddet på betalingsbalancens løbende poster ved at begrænse importen kraftigt. Den fremtidige udvikling er imidlertid stadig usikker, og det anses ikke for udelukket, at betalingsbalancen for Fællesskabet som helhed forværres i år.

2.3.3. Selv om inflationsraten overalt i forhold til 1974 blev dæmpet, er der stadig stor forskel mellem inflationsraterne i de forskellige EF-lande. Noget tyder imidlertid på, at denne forskel vil blive mindre på kort sigt.

2.3.4. Forskellen mellem medlemsstaterne kommer også til udtryk på det finansielle og monetære område.

Valutaspekulationerne øgede presset på pariteterne, hvilket i de forløbne måneder medførte, at lire og pund sterling devalueredes yderligere og fik Frankrig til atter at trække sig ud af Fællesskabets valutasytem (valutaslangen), som det tilsluttede sig i juli 1975 efter at have stået uden for i halvandet år.

Det så et kort øjeblik ud til, at valutaslangen ikke ville modstå spekulationspresset, men regeringernes og de pengepolitiske myndigheders forholdsregler, som f.eks. i Belgien var ganske kraftige, bidrog til at modstå faren, også Fællesskabets valutasytem kunne holde stand og omfatter nu stadig de lande, som var med før juli 1975.

2.3.5. De alvorlige valutaproblemer, som særlig Italien og Irland står overfor, foranledigede Rådet til at bevilge de nævnte to lande fællesskabslån på henholdsvis 1 mia. og 300 mill. dollars.

3. Politikken fremover

Med udgangspunkt i den nuværende situation og den seneste udvikling ønsker Udvalget i første række at pege på de vigtigste kriterier for en politik på kort sigt og for udarbejdelsen af budgetterne.

Dernæst fremsætter Udvalget en række forslag vedrørende bestemte aspekter og dele af denne politik, hvis vigtighed og mål den fremhæver i denne udtalelses konklusion, hvor Udvalget også kommer ind på forudsætningerne for, at der kan gribes ind på hensigtsmæssig måde.

3.1. Kriterier for politikken på kort sigt

3.1.1. Udvalget understreger, at det er nødvendigt at integrere konjunkturpolitikken i strukturpolitikens mål og retningslinjer. Mål og foranstaltninger på kort sigt må ikke stride mod mål og foranstaltninger på mellemlang sigt.

Dette indebærer bl.a., at de forskellige regeringers konjunkturforholdsregler ligeledes bør tilsigte, at de nuværende forskelle i de forskellige medlemsstaters økonomiske situation ikke øges, men tværtimod mindskes gradvist gennem forbedring af de økonomiske forhold i mindre gunstigt stillede lande.

3.1.2. Udvalget anser det for nødvendigt, at den ovenfor beskrevne konjunkturpolitik koncentrerer om arbejdsløshedsbekæmpelsen.

Der kan ikke være tvivl om, at genskabelse af generel økonomisk vækst er en væsentlig forudsætning for at nå målet fuld beskæftigelse.

Over for det alvorlige problem, som strukturbetinget arbejdsløshed medfører, bør de aktivitetsfremmende programmer i første række have til formål at fremme initiativer, som sigter mod at øge beskæftigelsen.

De sociale foranstaltninger til bekæmpelse af arbejdsløshedens følger bør også tilsigte større spredning i beskæftigelsen, idet der skal tages hensyn til bestemte egne og sektors specielle behov, til den omfattende arbejdsløshed blandt unge og til kvalitetsforbedring af arbejdspladserne.

3.1.3. For at kunne fastholde den økonomiske opgang finder Udvalget det også nødvendigt, at inflationen holdes under kontrol og nedsættes til et acceptabelt niveau, specielt i de lande, hvor inflationsraten stadig er særlig høj, så meget mere som inflationen direkte indvirker på virksomhedernes konkurrenceevne og på udviklingen i beskæftigelsen.

3.2. Forslag vedrørende politikken fremover

3.2.1. Investeringspolitik

Den nødvendige genskabelse af investeringstilbøjeligheden vil i første instans afhænge af, at tilliden genskabes, og af, at der foreligger klart formulerede programmer for økonomisk udvikling der er samordnet på fællesskabsplan.

Nye projekter vil kun blive igangsat, såfremt der kan regnes med passende rentabilitet og tilfredsstillende efterspørgsel efter de producerede varer og tjenester.

Da kravet om rentabilitet i første række fremmer virksomhedernes investering i rationalisering, hvis betydning for den økonomiske ekspansion ikke må undervurderes, ville det være ønskeligt om hovedparten af regeringernes aktivitetsfremmende programmer — som følge af de nuværende beskæftigelsesproblemer — støttede beskæftigelsesskabende investeringer og arbejdsintensive aktiviteter navnlig i de økonomisk set svage egne og sektorer.

En sådan politik til fremme af beskæftigelsesskabende investeringer bør være rettet mod såvel private som offentlige investeringer. Dette forudsætter, at regeringerne sørger for, at de virksomheder, der modtager støtte til skabelse af beskæftigelse realiserer de tilstræbte målsætninger.

De offentlige investeringer bør placeres på en sådan måde, at der tages hensyn til nødvendigheden af at forbedre livskvaliteten gennem udbygning af kollek-

tive serviceydelser såsom sundhedsvæsen, uddannelse, transport osv.

Der bør også gøres en særlig indsats for at fremme oprettelsen af små og mellemstore virksomheder samt disses investeringer, idet disse virksomheder på kort sigt kan øge beskæftigelsen i betragtelig grad.

3.2.2. Beskæftigelsens bevarelse og spredning

Medlemsstaterne bør særlig bestræbe sig på effektiv bekæmpelse af arbejdsløsheden.

De statistiske oplysninger, som endnu ikke er indbyrdes sammenlignelige, bør give et bedre billede af arbejdsløshedsfænomenets forskellige aspekter.

Med udgangspunkt i statistiske oplysninger bør der udformes og afstemmes en særlig politik, som omfatter problemets mest alvorlige sider: arbejdsudygtighed, ungdomsarbejdsløshed, arbejdsløshed blandt kvinder, beskæftigelse og arbejdsløshed blandt immigranter fra tredjelande samt sort arbejde, flere jobs samtidig og illegalt arbejde.

For at opnå passende spredning af de disponible beskæftigelsesmuligheder bør der træffes foranstaltninger til fremme af erhvervsmobiliteten gennem passende oplæring og omskoling.

I lyset af den demografiske udvikling og under hensyntagen til sådanne foranstaltningers indvirkning på medlemsstaternes budgetter på mellemlang sigt, bør indsatsen på kort sigt koncentreres om at mindske arbejdsløsheden blandt unge, ved at man i påkommende tilfælde tilbyder dem hurtige faguddannelseskurser tilrettelagt med henblik på forsømte erhverv eller midlertidigt beskæftiger dem med ikke-profitgivende, samfundsnyttige aktiviteter. På linje hermed bør man især søge at begrænse udbredelsen af ekstra jobs og overarbejde samt overveje en nedskæring af den normale arbejdstid eller endog tilskynde til deltidbeskæftigelse. Desuden bør der gøres en særlig indsats for at undgå de strukturelle skævheder, som er et resultat af den demografiske udvikling, misforholdet mellem den opnåede uddannelse og de tilbudte stillinger og kvinders indtræden på arbejdsmarkedet.

3.2.3. Socialpolitik

Udover at genskabe en økonomi, der har fuld beskæftigelse som mål, må der gøres en indsats til fordel for de grupper i samfundet, som er hårdest ramt af den økonomiske krise: ældre personer, familier osv.

Det økonomiske opsving vil imidlertid kun kunne blive af varig karakter under forudsætning af, at der sker en ekspansion på de eksterne markeder og på et aktivt internt marked.

Dette betyder, at det er tvingende nødvendigt at sikre, at købekraften følger med udviklingen, og at indkomsterne øges for de svageste stillede i samfundet.

Denne selektive stimulering af husholdningers forbrug er af afgørende betydning for et tillidsvækkende klima, som er en nødvendighed, når det gælder om at styrke investeringsaktiviteten.

3.2.4. Inflationsbekæmpelse

For at opnå større konvergens i medlemsstaternes økonomiske situation og udvikling bør der først og fremmest sættes ind med inflationsbekæmpelse i de lande, som har de største inflationsrater.

Dette forudsætter en passende dæmpning af indkomststigningen navnlig i de højere indkomstgrupper og i begunstigede sektorer, samt tilbageholdenhed med hensyn til øvrige omkostningsforøgende faktorer. Det kræver ligeledes, at der tilvejebringes instrumenter, der gør det muligt at bekæmpe tendenserne til alt for store prisstigninger.

Med henblik herpå bør Rådet på forslag af Kommissionen fremsætte de nødvendige henstillinger og træffe beslutninger, der øger foreneligheden mellem Fællesskabets samlede politik og den inflationsbekæmpende politik.

3.2.5. Valutapolitik

Udvalget er bange for, at valutaspekulationen vil få konsekvenser for bevarelsen og udbygningen af Fællesskabets valutasystem.

Udvalget finder det nødvendigt, at medlemsstaterne permanent rådfører sig med hinanden med henblik på passende koordinering af deres valutapolitik. Stigningen i pengemængden, som i nogle lande har været alt for kraftig og været en væsentlig inflationsårsag, bør begrænses, men ikke på bekostning af beskæftigelsen og det økonomiske opsving. Dette nødvendiggør øget koordinering af centralbankernes po-

litik. Den seneste tids begivenheder har bevist, at en effektiv og koordineret indsats kan dæmme op for spekulation og afværge faren for, at Fællesskabets valutasystem bryder sammen, til trods for at Frankrig på ny har set sig nødsaget til at gå ud af »valutaslangen«.

3.2.6. Budgetpolitik

Skønt den nødvendige bekæmpelse af afmatningen og arbejdsløsheden samt selve afmatningen i samtlige medlemsstater har medført en uundgåelig stigning i budgetunderskuddene, må man nu bestræbe sig på at holde udviklingen i det offentlige udgifter under bedst mulig kontrol.

Denne opgave er særlig vigtig i de medlemsstater, som i år havde store budgetunderskud, og som har en stor offentlig gæld. Man kan lette mindskelsen af disse underskud ved at træffe foranstaltninger imod skatteunddragelse og øge produktiviteten i den offentlige administration.

Udvalget mener, at Det europæiske Fællesskab i vidt omfang bør yde støtte til de lande, som har særlige vanskeligheder at kæmpe med, og at bistanden bør ydes på rimelige betingelser.

3.2.7. Fællesskabets indsats

Fællesskabet kan selv øve stor indflydelse på skabelsen af gunstige betingelser for investeringerne, prisstabiliteten og tilvejebringelse af arbejdspladser. Hvis medlemsstaterne forpligtede sig til i de kommende 12 måneder at opnå en højere vækstrate i økonomien og beskæftigelsen, end den man forventer nu, vil det påny skabe tillid hos investorerne.

Ministerrådet bør i henhold til artikel 145 i traktaten blive enige om de mål, der skal nås på nationalt plan under hensyntagen til de enkelte medlemsstaters betalingsbalancesituation, inflationsrate og industrielle og regionale styrke og svaghed.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Henri CANONGE

Udtalelse om forslaget til Rådets forordning (EØF) om oprettelse af en europæisk eksportbank

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 76 af 1. april 1976, side 2.

A. UDTALESENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådet besluttede den 25. marts 1976 i medfør af artikel 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 198,

under henvisning til anmodning fremsat den 25. marts 1976 af Rådet om en udtalelse,

under henvisning til beslutning truffet den 30. marts 1976 af dets præsidium om at pålægge Afdelingen for forbindelser med tredjelande at udarbejde en udtalelse derom,

under henvisning til beretning aflagt af ordføreren, hr. Henniker-Heaton,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for forbindelser med tredjelande på mødet den 11. maj 1976,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 26. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

med flertal, idet 2 stemte imod og 3 undlod at stemme,

1. Indledning

1.1. I juli 1975 sendte Kommissionen en meddelelse til Rådet, hvori den gennemgik det hensigtsmæssige i at oprette en europæisk eksportbank (EEB)

samt målsætningerne og metoderne. Kommissionen fremførte, at eksportørerne havde et meget stort behov for yderligere faciliteter. Eksportbanken skulle først og fremmest koncentrere sig om finansiering og forsikring af multilaterale fællesskabskontrakter på eksport af store kapitalprojekter og kapitalgoder (og dertil knyttede tjenesteydelser til lande uden for Fællesskabet).

1.2. Fra juli til efteråret konsulterede Kommissionen assurandører med eksportkredit som speciale inden for den offentlige og private sektor samt bank- og industrikredse inden for Fællesskabet.

1.3. Kommissionen anførte, at banken skulle oprettes parallelt med de eksisterende nationale kreditforsikringsinstitutioner, uden at det først var nødvendigt at samordne deres operationer nærmere eller at foretage afgørende ændringer i den relevante nationale lovgivning. Når først banken var oprettet ville den bidrage til en harmonisering af Fællesskabets praksis inden for andre områder af eksportkredit. Den nye institution skulle under ingen omstændigheder erstatte forretningsbankerne eller andre banker, der yder eksportstøtte, idet målet snarere er, at den skal yde supplerende støtte.

1.4. Ved at yde kreditter og forsikringer i én enkelt valuta, hvor der er brug for det, ville eksportbanken sætte europæiske virksomheder i stand til at

afgive bud om store multinationale kontrakter på lige fod med deres vigtigste konkurrenter.

2. Kommissionens formelle forslag

2.1. I februar 1976 fremsatte Kommissionen et formelt forslag for Rådet om at oprette en europæisk eksportbank.

3. Resultatet af konsultationerne

3.1. I sit forslag giver Kommissionen et resumé af resultaterne af de konsultationer, der er blevet foretaget sidste efterår. Der var almindelig enighed om, at de eksisterende ordninger er utilstrækkelige til at imødekomme den forventede vækst i multinationale kontrakter. Der var dog ikke enighed om, hvorvidt der skulle oprettes en eksportbank nu; visse kredse støttede denne tanke, hvorimod andre mente, at man skulle prioritere en større harmonisering af de eksisterende nationale kreditforsikringssystemer.

3.2. Efter at have overvejet argumenterne for og imod nåede Kommissionen til det resultat, at en eksportbank stadig er den bedste måde at løse de problemer, som multilaterale kontrakter rejser.

4. EEBs virke og finansiering

4.1. EEB skal yde kreditforsikring og medvirke ved finansiering af eksport af store kapitalprojekter og varige forbrugsgoder enten direkte eller igennem eksisterende finansieringsinstitutter.

4.2. Banken tildeles en startkapital på 100 millioner RE, som opføres på Fællesskabets budget. Den kan opnå yderligere midler ved at låne på nationale og internationale kapitalmarkeder mod sikkerhedsstillelse fra Fællesskabet på op til et maksimumsbeløb, der fastsættes årligt på budgettet. Kommissionen valgte denne blandede kapitalstruktur for at sikre banken størst mulig smidighed, da det er vanskeligt at forudsige de fremtidige transaktioners størrelse, og også for at sikre, at EEBs forpligtelser nøje kan kontrolleres.

5. Eksportbankens administration

5.1. Banken skal have:

— En bestyrelse bestående af 10 faste medlemmer og 10 suppleanter, som udpeges af medlemsstaterne og Kommissionen. På forslag af direktionen træffer bestyrelsen beslutning om bankens operationer; den er ansvarlig for godkendelse af forretningsordenen, direktionens årsberetning og årsregnskabet. Kommissionens repræsentant råder over en vetoet i Fællesskabets interesse, men efter afgørelse truffet med absolut flertal af bestyrelsens medlemmer vil sagen kunne forelægges for Rådet. Såfremt Rådet ikke har truffet afgørelse inden to uger, tiltrædes vetoet;

— en direktion bestående af en formand og 4 andre medlemmer udpeget af bestyrelsen for et tidsrum af 6 år; direktionen forbereder bestyrelsens beslutninger og varetager gennemførelsen af dem.

5.2. Bankens aktiviteter skal underkastes revision af en godkendt revisor og fremsendes til den i henhold til traktatens artikel 206 nedsatte kontrolkommission. Kontrolkommissionens beretning og kommentarer skal forelægges for Rådet og Europa-Parlamentet senest 10 måneder efter finansårets slutning.

6. Generelle bemærkninger

6.1. Det økonomiske og sociale Udvalg tilslutter sig oprettelsen af en europæisk eksportbank, som kan imødekomme de europæiske eksportørers reelle behov. Dette betyder først og fremmest, at den er tilhænger af skabelsen af et fælles europæisk handelspolitisk instrument, der kan yde kredit og kreditforsikring til eksport af europæiske eksportørers multilaterale projekter og salg i udlandet, og som supplerer de eksisterende kreditinstitutioners indsats. Det er imidlertid Udvalgets fornemmelse, at det vigtigste problem, eksportørerne i øjeblikket står overfor i visse tilfælde ikke er det til rådighed stående beløbsstørrelse, men snarere den tekniske side af kreditforsikringssystemerne.

6.2. Udvalget føler imidlertid, at projekter, der tilbydes af én eller flere leverandører fra et enkelt EF-land, ikke nødvendigvis bør udelukkes fra den støtte, som en EEB kan tilbyde. Alt efter sådanne projekters

størrelse og art kan de have en væsentlig indvirkning på beskæftigelsen i det pågældende land og dermed i Fællesskabet. Hvor der er mulighed for, at sådanne projekter vil være aktivitetsfremmende som følge af skabelsen af nye handelsmæssige interesser i udlandet, bør der ydes fællesskabsstøtte hertil, hvis de nationale faciliteter af en eller anden grund er utilstrækkelige.

6.3. Desuden mener Udvalget, at der i særlige tilfælde bør åbnes mulighed for, at også virksomheder uden for Fællesskabet kan deltage i multilaterale operationer, under forudsætning af, at europæiske interesser repræsenterer en væsentlig andel, og at eksportbanken kun dækker de europæiske virksomheders andel.

6.4. Fra flere sider har man rejst spørgsmålet, om det er nødvendigt at skabe en ny institution, eller om Den europæiske Investeringsbank kan pålægges den opgave at yde eksportstøtte i forbindelse med store multilaterale kontrakter.

Udvalget forstår, at Den europæiske Investeringsbank ikke har beskæftiget sig med eksportkredit og eksportkreditforsikring, og at det ville kræve væsentlige ændringer af dens vedtægter at tilføje dette til dens aktiviteter. Desuden er EIB heller ikke et instrument, der er bestemt til at gennemføre Fællesskabets fælles handelspolitik. Af disse grunde erkender Udvalget behovet for og giver sin støtte til oprettelsen af et nyt organ.

6.5. Selv om Udvalget føler, at en harmonisering af eksportkreditbetingelserne er nødvendige, hvis de europæiske eksportører skal sikres rimelige konkurrencevilkår, føler det, at en sådan harmonisering ikke sker hurtigt nok til at kunne forbedre de faciliteter, som i øjeblikket står til rådighed i forbindelse med multilaterale projekter, og at den europæiske eksportbank må være i stand til aktivt at bidrage til at fremme denne harmoniseringsproces.

6.6. Udvalget har ikke mulighed for at vurdere, hvor meget europæisk erhvervsliv har mistet på grund af manglen på tilstrækkelige eksportkreditfaciliteter til multilaterale projekter, men det må dreje sig om en væsentlig del. Udvalget mener, at Fællesskabet ligesom andre industrilande bør erkende, i hvilken grad sådanne faciliteter kan stimulere eksporten.

6.7. Udvalget mener, at en EEB vil øge mulighederne for samlede europæiske tilbud på større projekter i international konkurrence, som følge af at tilbudene kan udarbejdes hurtigere, især hvad angår finansierings- og kreditforsikringsbetingelserne.

En europæisk eksportbank kunne ligeledes være nyttig, hvis den skabte mulighed for, at eksportører af kapitalgoder fra flere fællesskabslande kunne fremsætte tilbud lydende på én enkel valuta, dvs. hvis den dækkede eksportørerne mod kursrisici i denne forbindelse.

6.8. Desuden mener Udvalget, at finansiering af store projekter i udlandet er af største vigtighed. I de fleste industrisektorer er finansieringsbetingelserne nøje knyttet til prisniveauet, især når det drejer sig om langfristet kredit. Under alle omstændigheder betyder det, at man må stimulere alle de muligheder, der er for at forbedre finansieringsfaciliteterne, hvilket forslaget fuldt ud berettiger.

6.9. Udvalget anbefaler også, at EEB-kreditforsikringen kommer til at dække hele kontraktperioden.

6.10. Udviklingen i verdensøkonomien kræver en fordeling af aktiviteterne mellem de industrialiserede lande og udviklingslandene. Eftersom en fordeling forekommer uundgåelig, bør Fællesskabet og de nationale økonomier forberede sig herpå. Udvalget føler, at Fællesskabet i sin eksport bør koncentrere sig mere og mere om store teknologiske projekter af værdi for udviklingslandene om projekter, der tager sigte på en mere effektiv udnyttelse af råstofforekomsterne i verden, samt om projekter, der medfører investering i forholdsvis arbejdsintensive industrier i udviklingslandene. Samtidig foregår der også en fordeling af aktiviteterne i Fællesskabet. Dette betyder, at store komplekse projekter, der skal sælges til tredjelande, vil omfatte eksportører fra mere end én medlemsstat og muligvis også fra andre lande. I den nuværende konkurrencemæssige situation på de internationale markeder kræver dette et konkurrencedygtigt eksportkreditsystem, hvor EEB skal spille en integrerende rolle.

6.11. Udvalget er desuden af den opfattelse, at EEBs målsætninger ikke må stride imod andre instrumenter, som Fællesskabet anvender i forholdet til tredjelande, især udviklingslandene.

6.12. På baggrund af de arbejdsløshedsproblemer, som alle industrilande står overfor i dag, man man benytte enhver passende lejlighed til at stimulere be-

skæftigelsen og eksportmulighederne. Hvis sådanne forretningsmuligheder skal have en indflydelse på de pågældende landes betalingsbalancer, mener Udvalget, at de bør støttes.

6.13. Ligegyldigt hvilket center, der vælges for banken, kan det blive nødvendigt med lokal repræsentation samt mulighed for, at multilaterale virksomheder har let og hurtig, undertiden direkte adgang til banken.

7. Særlige bemærkninger

Tredje betragtning og artikel 2

Da Udvalget mener, at i tilfælde af store projekter bør eksport fra en enkelt medlemsstat ikke automatisk udelukkes fra at få støtte fra EEB, og da den også anmoder Kommissionen om at overveje, i hvilket omfang kontrakter, der også omfatter tredjelande (med en minoritetes andel), kan finansieres af EEB, bør teksten ændres i overensstemmelse hermed.

Artikel 1

Udvalget foreslår, at andet punktum i sidste afsnit affattes således:

»Banken bør operere med tilstrækkeligt overskud til at opveje eventuelle tab fra et år til et andet«.

Artikel 3 (iv)

Udvalget foreslår, at kursrisici anføres blandt de former for risici, der nævnes i dette stykke.

Artikel 4

Udvalget føler, at bankens startkapital måske er for lille.

Artikel 9

Angående afstemningsproceduren er Udvalget af den opfattelse, at der bør tages højde for muligheden for stemmelighed i bestyrelsen.

Desuden spørger Udvalget, om det ikke er at foretrække, at den periode, inden for hvilken Rådet skal træffe en afgørelse, ændres fra 14 dage til en måned.

Artikel 10

Affattes således:

»— træffer afgørelse om bankens låntagning og dens finansierings- og kreditforsikringstransaktioner på forslag af direktionen«.

Artikel 14, stk. 4

Udvalget spørger, hvorfor der ikke tages højde for et eventuelt overskud (jf. bemærkningerne til artikel 1).

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. maj 1976.

Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Henri CANONGE

BILAG

til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg

Følgende ændringsforslag blev forkastet under debatten:
punkt 6.4.

Sidste punktum i andet afsnit slettes og erstattes med følgende:

»Afdelingen føler dog, at Kommissionen endnu en gang bør overveje, om EIB kan føje de opgaver, der tænkes pålagt EEB, til sit nuværende arbejdsområde«.

Begrundelse

Vi mener, at man af økonomiske og administrative grunde må undgå at endnu flere organer uddeler pengemidler. Vi må modbevise, at EF-administrationen er et stadigt voksende bureaukrati. Vi er derfor tilhængere af denne rimelige og fornuftige udvidelse af denne kompetence og effektivt ledede banks arbejdsområde. Hvis udvidelsen bliver for stor og vanskelig kan man senere foretage en opsplitning; men starter man derimod med to separate organer, vil det altid forblive sådan.

Resultatet af afstemningen

Stemmer for: 18; Stemmer imod: 59; Undlod at stemme: 2.

Udtalelse om udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet i 1975

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er endnu ikke offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Kommissionen besluttede den 19. marts 1976 i medfør af artikel 198 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til artikel 198 i traktaten om oprettelse af EØF,

under henvisning til anmodning om udtalelse fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber af 19. marts 1976,

under henvisning til beslutning truffet af Udvalgets formand, den 2. april 1976 om at pålægge Afdelingen for sociale anliggender at udarbejde udtalelse og beretning,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for sociale anliggender på sit 104. møde den 13. maj 1976 og mundtlig beretning afgivet af ordføreren, hr. Noddings,

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 25. maj, og

ud fra følgende betragtninger:

Alle EF's medlemsstater har i 1975 været ude i en økonomisk krise, som har medført øget arbejdsløshed, og skønt inflationsraten var lavere end i 1974, er den stadig så kraftig, at der fortsat er lige megen grund til bekymring,

denne situation skaber alvorlige sociale problemer, ikke blot på beskæftigelsesområdet, men også med hensyn til mindskelsen af de sociale uligheder og finansieringen af de sociale beskyttelsesordninger,

ud over at drøfte disse forskellige spørgsmål bør man analysere Fællesskabets indsats på det sociale område og fremsætte en række forslag i denne forbindelse —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

med flertal, idet 1 stemte imod, mens 8 undlod at stemme:

Det økonomiske og sociale Udvalg minder om, at Udvalget allerede har udtalt sig om en række iøjnefaldende træk ved udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet i 1975, bl.a. i udtalelserne om arbejdsløsheden, om Socialfondens interventioner, om de vandrende arbejdstagere, om kvindens økonomiske og sociale stilling i Det europæiske Fællesskab, om ligebehandling af mandlige og kvindelige arbejdstagere, om ajourføringen af det arbejdsmarkedsmæssige og sociale handlingsprogram samt om fattigdommen, Udvalget ønsker derfor i denne udtalelse at understrege alvoren i den sociale situation ved at foretage en mere indgående analyse af visse betydningsfulde aspekter, som allerede er blevet behandlet, og ved at føje en række supplerende betragtninger til de tidligere fremsatte.

1. Beskæftigelsen

Beskæftigelsessituationen er blevet yderligere forværret, idet der efter de tal, Kommissionen har offentliggjort, var 5,5 millioner heltidsarbejdsløse i EF's medlemsstater ved udgangen af 1975. Udvalget bemærker, at der samtidig med de høje arbejdsløshedstal findes mange ubesatte stillinger i nogle sektorer. Årsagerne hertil er komplekse, men problemet bør underkastes en grundigere undersøgelse med henblik på at finde praktiske løsninger.

1.1. Alle samfundsgrupper er berørt af denne øgede arbejdsløshed, som rammer lønmodtagerne inden for industrien og iøvrigt også inden for handel og servicefag; for disse grupper som helhed råder man over en række tal, der går såvel på antallet af arbejdsløse som på varigheden af deres arbejdsløshed, der efterhånden strækker sig over længere og længere perioder.

Selv om det tilsyneladende er sværere at få klarhed over, hvordan det forholder sig med beskæftigelsen og den skjulte arbejdsløshed blandt de selvstændige, er det en kendsgerning, at problemerne eksisterer, især for håndværksvirksomhederne. Samme situation gør sig gældende inden for landbruget og i ugunstigt stillede landdistrikter, hvor man konstaterer en konstant og betydelig afvandring pga. driftsstrukturene og det utilstrækkelige bistandsapparat samt manglende beskæftigelse i andre økonomiske sektorer i landdistrikterne.

1.2. Selvom beskæftigelsesproblemerne har bredt sig til samtlige grupper i samfundet, skal det bemærkes, at en række af dem er særlig hårdt ramt. I denne forbindelse vil Udvalget lægge særlig vægt på de personer, der søger beskæftigelse for første gang.

1.2.1. Der er hovedsagelig tale om unge mellem 15 og 25, men også om kvinder, som, efter at børnene er vokset op eller som følge af skilsmisse eller ægtefællens død, søger ud på arbejdsmarkedet for første gang. Disse grupper af arbejdssøgende har i de fleste tilfælde meget vanskeligt ved at finde beskæftigelse. Man kan finde flere grunde hertil, og nogle er rent konjunkturrelle mens andre ligger dybere og i højere grad vedrører strukturerne.

1.2.1.1. Når der i denné økonomisk ustabile periode begynder at vise sig tegn på et aktivitetsopsving foretrækker virksomhederne helt naturligt at fuldtidsbeskæftige de deltidsarbejdsløse, der allerede er ansat, eller i øvrigt gøre brug af overarbejde frem for at foretage nyansættelser. Bliver der brug for en forøgelse af arbejdsstyrken, benytter visse arbejdsgivere sig af den arbejdskraft, som vikarbureauer kan stille til rådighed. Andre søger arbejdstagere, som allerede har erfaringer inden for det pågældende fag, således at de sparer de undertiden store uddannelsesomkostninger. I alle disse tilfælde holdes de personer, som søger beskæftigelse for første gang, ude af billedet. I denne sammenhæng bør det nævnes, at der findes andre negative faktorer, der har indflydelse på den unges ansættelse, som f. eks. »sort« arbejdspladser, som burde underkastes en mere dybtgående undersøgelse i anden sammenhæng.

1.2.1.2. De vanskeligheder, som disse arbejdsløse står over for skyldes imidlertid ikke blot de ugunstige konjunkturer. Allerede i sin udtalelse om udviklingen i den sociale situation i EF-landene i 1974 pegede Udvalget på uoverstemmelsen mellem den erhvervs-mæssige og almene uddannelse af de unge og de kvalifikationskrav, der var knyttet til stillingsudbuddet.

På trods af de iværksatte foranstaltninger (støtte på 40 millioner RE i medfør af Den europæiske socialfonds artikel 4 til uddannelse eller omskoling af unge under 25 og i første række til unge, som søger beskæftigelse for første gang) og de advarsler, som er kommet til udtryk på såvel nationalt plant som EF-plan (studie fra Det økonomiske og sociale Udvalg over de almene og faglige uddannelsessystemer, dok. CES 926/73), er dette problem fortsat yderst alvorligt. Hertil komme de vanskeligheder, som skyldes regionale skævheder, først og fremmest i de ugunstigt stillede landdistrikter, hvor de unge, som af indlysende årsager, nemlig afstanden og undertiden også de lave indtægter, hverken har kunnet få den samme erhvervsorientering eller den samme erhvervsuddannelse som unge i byområderne som oftest er tvunget til at flytte til byerne og de mere gunstigt stillede områder, uden dog at have sikkerhed for, at de hurtigt kan finde beskæftigelse dér. De forslag, som

Kommissionen fremsatte i 1971, om at der hurtigst muligt skulle skabes alternative beskæftigelsesmuligheder i de ugunstigt stillede landbrugsområder har i realiteten ikke haft nogen virkning.

1.2.1.3. Der må så hurtigt som muligt findes løsninger og træffes beslutninger for at imødegå dette problem vedrørende personer, som søger beskæftigelse for første gang. EF's medlemsstater kan ikke ustraffet lade 1,5 til 2 millioner unge under 25 år gå arbejdsløse på denne måde, og her regnes der endda ikke med dem, som i juni måned forlader skolerne og universiteterne for at søge ind på arbejdsmarkedet. Dette vil få, og har allerede fået vidtrækkende konsekvenser, bl.a. af økonomisk art, idet man i visse lande betaler en høj pris i form af arbejdsløshedsundersøttelse og uudnyttet produktionskapacitet.

Der bliver imidlertid også tale om menneskelig og politiske konsekvenser: de unge, der føler sig udelukket fra det produktive liv, vil få så meget desto sværere ved at finde deres plads i samfundet og vil føle sig så meget desto mere tiltrukket af de forskellige protestbevægelser.

Eventuelle løsninger kunne findes via følgende rammeforanstaltninger:

- skabelse af et stort antal nye arbejdspladser overalt, hvor dette er muligt, økonomisk virkningsfuldt og kan opfylde et behov for goder og tjenesteydelser. Med følgende formål: identificere og fjerne alle former for hindringer for oprettelsen af nye arbejdspladser; støtte de sektorer og initiativer, hvor man med lave investeringer i forhold til antallet af oprettede arbejdspladser kan nå de ønskede resultater;
- uddannelse og omskoling, bl.a. i forbindelse med omstilling af virksomheder
- forsøg på at fremme erhvervsorienteringen og vejledningen samt den erhvervsmæssige uddannelse og videreuddannelse;
- aktive bestræbelser fra medlemsstaternes side på at fremme de mangesidede uddannelser;
- opvurdering af det manuelle arbejde såvel i menneskelig henseende som med hensyn til arbejdsvilkår og lønninger;
- iværksættelse af foranstaltninger med henblik på at sikre en mere ligelig fordeling af beskæftigelsesmulighederne.

Udvalget har med interesse taget de foranstaltninger, som visse medlemsstater har truffet for at fremme de unges beskæftigelse, til efterretning.

1.2.2. Ud over de problemer, der gør sig gældende for personer, som søger beskæftigelse for første gang, er der også grund til at fremhæve de problemer, som andre grupper af arbejdstagere står overfor:

- ældre arbejdstagere, som det ofte er meget vanskeligt at placere i et nyt erhverv. For en række af disse har førtidspensionering ikke blot alvorlige psykologiske virkninger, men undertiden også ret betydelige økonomiske følger;
- vandrende arbejdstagere og især dem, der er nødt til at vende tilbage til deres hjemland, specielt til de ugunstigt stillede landdistrikter, hvor de er med til at øge underbeskæftigelsen;
- kvinderne, der har særlig svært ved at finde sig til rette i et nyt erhverv.

1.2.3. Hvad alle disse beskæftigelsesproblemer angår, udtrykker Udvalget ønske om, at de regelmæssige møder i Det stående Udvalg for Beskæftigelse, som fandt sted i 1975, bliver videreført. Desuden drøftes disse spørgsmål af den tresidede konference (medlemsstaternes arbejds- og økonomiministre samt repræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere), der mødes påny i juni. Hvad Udvalget også betragter som noget positivt, er indførelsen og videreudviklingen af paritetiske sektormøder på europæisk plan. I det omfang disse møder svarer op til arbejdsmarkedets parter ønsker og lægges an efter de retningslinjer, som disse hver især går ind for, forekommer det ønskeligt, at de eventuelt resulterer i oprettelsen af paritetiske komitéer på europæisk plan.

1.2.4. Udvalget vil under alle omstændigheder nu, hvor der på internationalt plan og på fællesskabsplan er indledt vigtige drøftelser mellem arbejdsmarkedets parter og regeringsrepræsentanter om beskæftigelsen, henlede opmærksomheden på de strukturelle aspekter ved den arbejdsløshed, som hænger i Fællesskabet, som det indtil nu ikke har været muligt at kæmpe effektivt imod.

Der er ikke sket nogen væsentlig nedgang i antallet af ledige, som stadig er mere end fem millioner; der er endvidere ingen grund til at regne med, at de tider, som kendetegnede den økonomiske og sociale udvikling i 60'erne snart vil komme igen.

Udvalget konstaterer, at de offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter er foruroligede, og at de samarbejder i samtlige medlemslande og på alle ni-

veauer for bedre at få indsigt med arbejdsløshedsfænomenet; det mener imidlertid, at tiden nu er inde, hvor man må forlade drøftelserne, uanset hvor konstruktive disse måtte være, og gå over til resolut at handle og træffe afgørelser, så meget mere som det er nødvendigt for Fællesskabet at benytte den foreliggende situation til at slå til lyd for principperne for den økonomiske politik og den fælles socialpolitik i den samråd om beskæftigelsen, der er ved at komme i gang på verdensplan.

Udvalget bekræfter i denne forbindelse endnu en gang, at et af de væsentlige mål må være fjernelsen af de strukturelle og regionale forskelle ved at føre en aktiv og samordnet fællesskabspolitik på beskæftigelsesområdet; denne politik, der skal udformes og anvendes i nær tilknytning til den fælles politik, som virkeliggørelsen af den økonomiske og monetære union indebærer på andre områder.

«Dette må ikke hindre en bedre udnyttelse af de midler, der findes på nationalt plan og EF-plan for at finde omgående, konkrete og præcise løsninger på visse af de problemer, som krisen har skabt».

2. Mindskelsen af de sociale skævheder

2.1. Allerede i udtalelsen om udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet i 1974 blev der gjort opmærksom på, at inflationen gav anledning til en yderligere uddybning af de sociale skævheder, fordi den ramte de lavtlønnede hårdest.

2.1.1. Udvalget kan kun bifalde samtlige medlemsstaters lønudligningspolitik, som går ud på, at de laveste lønninger skal stige forholdsvis mere end de øvrige. Dette må imidlertid ikke gå ud over de faglærte eller højt kvalificerede arbejdstagergrupper.

2.1.2. Udvalget bemærker imidlertid, at lønstigningerne har været forskellige fra erhvervsgren til erhvervsgren, og at de, der har haft den mindste lønfremgang, samtidig har været hårdest ramt af arbejdsløsheden.

2.1.3. Gennemsnitsindkomsten for et stort antal landbrugere, som i forvejen er lavere end gennemsnitsindkomsten for arbejdstagere i den sekundære og tertiære sektor, er i visse tilfælde gået relativt tilbage. Dette bør give anledning til bekymring, fordi indkomstfaldet er delvis ansvarlig for afvandringen fra landet, og fordi det i øjeblikket bidrager til at øge antallet af ledige.

2.1.4. Endelig har beskæftigelsesproblemerne bevirket, at der er opstået en vis kløft mellem de fuldtidsbeskæftigede arbejdstagere og de delvis arbejdsløse som er helt uden beskæftigelse og må leve af understøttelsen alene.

2.2. Udvalget ønsker ikke at bagatellisere de vigtige foranstaltninger, som er blevet truffet af medlemsstaterne eller EF i løbet af 1975, men der er grund til at beklage, at en række særlig sårbare persongrupper fortsat har måttet lide mere end andre under stigningerne i forbrugerpriserne; det skal ligeledes bemærkes, at man i visse lande ikke har været i stand til at undgå en forværring af de skævheder, som skyldes gradueringen af den sociale beskyttelse.

2.2.1. I visse lande har pristalsreguleringen af bidragsydelse og pensioner mere end formået at holde trit med prisstigningerne. Dette har imidlertid ikke været tilfældet over alt, og desuden modtager et stort antal ældre stadig kun pensioner eller alderdomsydelser, som langt fra udgør et realistisk »eksistensminimum«. I visse medlemsstater sker pristalsreguleringen med for lange mellemrum, dvs. først når de ældres købekraft allerede er faldet.

2.2.2. Hvad angår de handicappede, har visse lande taget vigtige skridt i retning af at forhøje pensionerne. Der er på såvel nationalt som på EF-plan truffet positive foranstaltninger med henblik på at integrere de handicappede i erhvervslivet.

Det må imidlertid befrygtes, at disse foranstaltninger er utilstrækkelige, set i forhold til reelle behov, idet antallet af handicappede af velkendte årsager er i fortsat stigning. Det skal desuden bemærkes, at man har gjort for lidt for handicappede, hjemmegående mødre.

2.2.3. De fleste medlemsstater har i årets løb pristalsreguleret familieydelse og yder fremover tilskud fra det første barns fødsel.

Men som helhed har familietilskudene ikke nået en sådan størrelse, at de giver dækning for de udgifter, som er forbundet med børnenes pasning og uddannelse. I visse lande har forhøjelserne desuden ikke altid kunnet holde trit med prisstigningerne, specielt hvis man tager hensyn til, efter hvor lang en periode de foretages. Man er således langt fra at have nået den progression i ydelserne, som anbefales kraftigt af de forskellige landes familieinteresseorganisationer, der på alle de berørte områder, herunder også i beskæftigelsesmæssig henseende, stiller krav om en samlet familiepolitik.

Udvalget henleder opmærksomheden på nødvendigheden af, at familierne bliver informeret om deres ret til de forskellige ydelser i et enkelt og forståeligt sprog, og samtidig bør de administrative procedurer forenkles.

2.3. Mere generelt må det beklages, at de foranstaltninger, som de forskellige lande har truffet på visse områder, ikke altid har ført til større social retfærdighed.

2.3.1. Som eksempel kan nævnes, at selv om visse landes boligpolitik kan betragtes som en succes ud fra en social synsvinkel, så er dette desværre ikke tilfældet for andre landes vedkommende. I nogle medlemsstater er det såkaldte «sociale» boligbyggeri kommet persongrupper til gode, som råder over større indkomster end dem, det oprindeligt var bestemt for, således at en stor del af befolkningen lades tilbage i forældede boliger. I atter andre lande har man ikke gjort nok for at opføre sociale boliger.

2.3.2. Foranstaltningerne til mindskelse af forskellen mellem fysiske personers indkomster har iøvrigt hovedsagelig haft sigte mod lønindtægterne, som er de indkomster, det er lettest at få oplysninger om.

Bestræbelserne på at skabe større social retfærdighed må udbetinget baseres på et kendskab til indkomster af enhver art, dvs. selv arv. Dette kendskab er absolut nødvendigt på nuværende tidspunkt, hvor de økonomiske konjunkturer bevirker, at en voksende del af indkomsterne unddrages kontrol.

Iøvrigt bør også beskatningen spille en vigtig rolle i forsøget på at udjævne de sociale skævheder, ikke mindst i denne inflationsperiode.

2.3.3. Disse bestræbelser indebærer ligeledes en aktiv, inflationsbekæmpende politik. Som det blev bemærket ovenfor, er inflationen i sig selv med til at uddybe de sociale skævheder.

Småsparerne har således i de fleste lande fået deres kapital negativt forrentet, hvilket er en åbenbar social uretfærdighed.

2.4. Udvalget er fortsat meget opmærksom på disse problemer, for det er foruroliget over risikoen for sociale spændinger der skyldes uacceptable situationer. Selv om økonomien har en vis dynamik, der kan medføre forklarlige skævheder, så må disse udjævnes, hvis ikke man vil løbe risikoen for omfattende og forståelige sociale spændinger.

3. Finansieringen af de sociale beskyttelsesordninger

Et af de karakteristiske træk ved 1975 på det sociale område har været den omstændighed, at samtlige medlemsstater har fundet det stadig sværere at finansiere deres sociale beskyttelsesordninger.

Denne situation skaber i visse medlemsstater noble problemer med hensyn til virksomhedernes administration og konkurrenceevne samt med hensyn til det offentlige investeringspolitik og ydelsernes fortsatte beståen. Desuden vil en række selskaber, som giver beskæftigelse til mange inden for EF, være fristet til at etablere deres produktionsvirksomheder i de lande, hvor arbejdskraften er billig.

3.1. Arbejdsløshedsforsikring

Den kraftige forøgelse af udgifterne til arbejdsløshedsforsikring, som skyldes beskæftigelsesproblemerne, udgør i samtlige medlemsstater en stor økonomisk belastning, som erhvervslivet må bære følgerne af.

3.2. Den egentlige sociale sikring

3.2.1. I de fleste af medlemsstaterne er udgifterne til den sociale sikring blevet kraftigt forøget, hvilket skyldes mange forskellige faktorer: pristalsregulering af pensioner, nedsættelse af pensionsalderen for alderdomsforsikring, et voksende antal ældre i befolkningen, forøgelse af udgifterne til sundhedsvæsenet osv. for sygeforsikringen, udgifter som uretmæssigt pålægges den sociale sikring i visse medlemsstater.

3.2.2. Forøgelsen af disse udgifter er desværre ikke blevet ledsaget af en forøgelse af indtægterne; tværtimod er disse i nogle tilfælde faldet i 1975. I realiteten bliver forholdet mellem bidragydere og bidragnydere stadig mere skævt, hvilket specielt er tilfældet i de lande, hvor lønmodtagerbidragene er relativt store i forhold til de øvrige indtægter; årsagen ligger på kort sigt i beskæftigelsesproblemerne og på lidt længere sigt i den demografiske udvikling, idet de ældre befolkningsgrupper er voksende i de fleste medlemsstater. De kommende to eller tre års forventede tilstrømning af unge bidragydere kan ikke forventes at ville bremse denne aldersforskydning mærkbart.

3.2.3. Disse problemer er efter udvalgets mening særdeles urovækkende. Der må hurtigt findes løsninger for dels at mindske visse unødvendige udgifter og dermed gøre den sociale sikring mere effektiv og dels at tage finansieringsgrundlaget for de forskellige ordninger op til revision.

3.3. De sociale ydelser

I 1975 voksede antallet af personer, som modtog sociale ydelser, i samtlige medlemsstater. Ud over de menneskelige problemer, som er forbundet med at modtage støtte fra det offentlige, må man heller ikke hér glemme den øgede økonomiske byrde, som samtidig pålægges staterne og de lokale institutioner.

Væksten i disse udgifter har tvunget visse lande til at afskedige socialarbejdere eller begrænse ellers nødvendige nyansættelser. Andre har søgt at fremme det velgørende arbejde. Selv om visse af socialarbejdernes faglige sammenslutninger frygter, at staterne ad denne vej vil frigøre sig for deres ansvar, ser Udvalget imidlertid med stor interesse på udviklingen af det velgørende, sociale arbejde som en faktor, der kan skabe kommunikation mellem de forskellige samfundsgrupper og integrere og menneskeliggøre forholdet mellem dem, dog under forbehold af, at dette ikke mindsker de offentlige myndigheders ansvar.

4. Fællesskabets indsats og Udvalgets forslag

4.1. Som den økonomiske og sociale situation var i 1975, og som den må forventes at blive i 1976, beklager Udvalget, at Fællesskabets indsats ofte har været for langsommelig og ikke tilstrækkelig effektiv.

Det er rigtigt, at der er blevet iværksat en række foranstaltninger, bl.a. inden for rammerne af det arbejdsmarkedsmæssige og sociale handlingsprogram, foranstaltninger som har taget sigte på oplæring eller omskoling af visse grupper af arbejdstagere (vandrede arbejdstagere, kvinder, handicappede), programmet med henblik på bekæmpelse af fattigdom.

Det stående udvalg for Beskæftigelse har regelmæssigt holdt møder om den økonomiske og sociale situation i Fællesskabet, og samme emne var på dagsordenen for en tresidet konference.

Udvalget ser med tilfredshed på de foranstaltninger, man har truffet beslutning om og iværksat på dette område.

4.2. Udvalget udtrykker dog forbehold over for visse punkter.

4.2.1. Med hensyn til de forslag, som det fremlagde i sin udtalelse om udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet i 1974, glæder Udvalget sig over, at Kommissionen tog initiativet til handlingsprogrammet for hygiejne og sundhedsbeskyttelse på ar-

bejdspladsen og forskningen vedrørende sociale indikatorer og harmonisering af socialstatistikken; imidlertid beklager det, at dette arbejde endnu ikke har ført til nogen konklusioner. Det ser gerne, at det høres i rette tid om disse spørgsmål.

4.2.2. Det beklager, at resultaterne af studien om den demografiske udvikling inden for Fællesskabet, som den anmodede om i sin foregående udtalelse om udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet, endnu ikke foreligger.

4.2.3. Det mærker sig, at foranstaltninger, som der blev truffet beslutning om for snart længe siden, ikke er blevet iværksat eller gennemføres for trægt. Dette gælder især som tidligere nævnt området arbejdsvilkår og bestræbelserne for at harmonisere statistikken med henblik på opstilling af variable sociale indikatorer samt indførelsen af årlige sociale regnskaber og budgetter. Udvalget beklager i øvrigt de forsinkelser, der er indtruffet i forbindelse med oprettelsen af Det europæiske institut for forbedring af leve- og arbejdsvilkårene i Dublin.

4.3. Foruden de henstillinger, der allerede er blevet formuleret til hvert af de behandlede punkter, foreslår Udvalget med baggrund i det foregående:

4.3.1. At studien over demografiske problemer, som man anmodede om i fjor, hurtigt bliver fuldført;

4.3.2. At de foranstaltninger, der blev anbefalet i Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 1. april 1976 om samordning af nationale virkemidler inden for beskæftigelsen, hurtigst muligt iværksættes;

4.3.3. At der snarest muligt udarbejdes en studie over midler til at beskytte småsparere mod inflationen, på linje med Europa-Parlamentets resolution, der blev vedtaget i juli 1975;

4.3.4. At bestræbelserne intensiveres for at gennemføre en hurtig harmonisering af statistikken med henblik på opstilling af variable sociale indikatorer samt for at få indført årlige sociale regnskaber, som dækker samtlige sektorer og regioner;

4.3.5. At tidsskemaet for det arbejdsprogram for 1976, som Kommissionen har varslet i forbindelse med det sociale handlingsprogram, følges nøje;

4.3.6. At en intensiv drøftelse med arbejdsmarkedets parter snarligt finder sted om problemerne vedrørende forholdet mellem førstegangs og videregående faglig uddannelse og beskæftigelse;

4.3.7. At der fra Kommissionens side gøres en kontinuerlig indsats sammen med beskæftigelsesudvalgets stående sekretariat, særlig ved en udvikling af de unges beskæftigelse;

cialfonden, Fonden for Regionaludvikling, EIB og EUGFL).

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. maj 1976.

4.3.6. At der sikres en bedre koordinering af de forskellige virkemidler, Fællesskabet råder over (So-

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg
Henri CANONGE*

BILAG

til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg

Følgende ændringsforslag blev forkastet under debatten:

Punkt 2.1.4.

I slutningen af dette punkt tilføjes:

»Selv om en forhøjelse af denne understøttelse er nødvendig, kan den bevirke, at visse arbejdsløse i visse lande, i visse tilfælde hvor der ellers ikke vil være berettiget grund hertil, vil være tilbageholdende med at påtage et nyt arbejde, som giver dem en indkomst, der stort set svarer til deres understøttelse, der undertiden medfører andre fordele».

Begrundelse

For at mindske de sociale uligheder bør den arbejdende del af befolkningen have en indkomst, der svarer til eller er højere end de lediges, uden at man dog dermed vil sætte spørgsmålstegn ved disse sidstes ansvarsfølelse.

Resultatet af afstemningen

22 stemte for; 49 stemte imod; 21 undlod at stemme.

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om dumpning af affald

Den tekst, som har været genstand for udtalelsen, er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 40 af 20. februar 1976, side 3.

A. UDTALELSENS JURIDISKE GRUNDLAG

Rådets besluttede den 21. januar 1976 i medfør af artikel 100 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, at høre Det økonomiske og sociale Udvalg om det nævnte emne.

B. DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALGS UDTALELSE

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 139. plenarforsamling holdt i Bruxelles, den 25. og 26. maj 1976 sin udtalelse om det nævnte emne.

Udtalelsens ordlyd er følgende:

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG HAR —

under henvisning til artikel 100 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets anmodning om udtalelse den 21. januar 1976,

under henvisning til den beslutning, som dets præsidium traf på sit møde den 27. januar 1976, om at pålægge Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug at udarbejde en udtalelse,

under henvisning til udtalelse vedtaget af Afdelingen for miljøbeskyttelse, sundhedsvæsen og forbrug på mødet den 13. april 1976, og beretning afgivet af ordføreren, hr. De Grave, og

under henvisning til forhandlingerne på den 139. plenarforsamling den 25. og 26. maj 1976, mødet den 26. maj 1976 —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

énstemmigt

1. Almindelige bemærkninger

1.1. Udvalget godkender direktivforslaget. Det må imidlertid betragte dette som en første fase, hvor man beskæftiger sig med minimumsbestemmelser. I sit handlingsprogram på miljøområdet af 22. november 1973 ⁽¹⁾ bekræftede Rådet, ligesom Kommissionen i sit »udkast til resolution om videreførelse og virkeliggørelse af en politik og et handlingsprogram for De europæiske Fællesskaber på miljøområdet« af 24. marts 1976 gjorde opmærksom på:

»Af al forurening er havforureningen uden tvivl allerede nu og i endnu højere grad på lang sigt, en af de farligste på grund af dens følger for den grundlæggende biologiske og økologiske balance, som regulerer livet på vor klode, på grund af den nedbrydningsgrad, som allerede er nået, de mange forskellige forureningskilder og vanskeligheden ved at føre tilsyn med, at de trufne foranstaltninger overholdes ...

Havforureningen har allerede nået et meget højt niveau, således kan man konstatere en foruroligende ophobning af visse forurenende stoffer i plankton, levende organismer, aflejringer, og der er allerede en ikke ringe risiko for eutrofiering i visse flodmundinger og kystområder«.

1.2. Udvalget ønsker derfor en skærpelse af direktivforslaget på flere punkter enten i den foreliggende tekst eller i de supplerende bestemmelser, som om kort tid skal vedtages.

1.3. Det mener, at den afgørende indflydelse, der gives de enkelte lande, de mange former for kontrol og sanktioner samt de i nogle tilfælde noget uklare bestemmelser i bilagene, kan resultere i, at medlemsstaterne anvender disse forskelligt, hvorved der kan opstå følelige konkurrencefordejligheder mellem landene.

1.4. Udvalget ønsker her under de almindelige bemærkninger at nævne følgende problemer, som den ikke mener, der tages tilstrækkeligt hensyn til: den voksende mængde forurenende stoffer i havene og disses indvirkning på visse ernæringsmidler af marin oprindelse, kontrol med synergistiske fænomener, indvirkningen på havbunden, nødvendigheden af en præventiv indsats, en retfærdig anvendelse af »forurenere betaler« princippet. Dette giver anledning til en række bemærkninger til artiklerne og bilagene; de er anført under de særlige bemærkninger sammen med andre særlige bemærkninger om bl.a. de berørte skibe (art. 2 og 4) og om nødvendigheden af mere ensartet og EF-præget gennemførelse af visse bestemmelser, som kan frygtes fortolket forskelligt i medlemsstaterne, også selv om samtlige medlemsstater skulle have undertegnet de forskellige konventioner.

1.5. *Havenes indhold af forurenende stoffer og disses indvirkning på visse levnedsmidler*

1.5.1. Et af de alvorligste problemer er langvarig tilstedeværelse af giftstoffer i svag koncentration. Direktivet tager imidlertid især sigte på at forbyde udtømming af særligt farlige giftstoffer. Det præciseres i øvrigt (bilag 1 B), at »dette bilag gælder ikke stoffer, som hurtigt bliver gjort uskadelige ved fysiske, kemiske eller biologiske processer i havet ...«. Fysiske opslemnings- eller bundfældningsprocesser kan fjerne visse affaldsstoffers særligt farlige karakter, uden dog nødvendigvis at gøre dem uskadelige.

1.5.2. I de filtrerende organismer og dyr, der befinder sig sidst i fødekæden kan der ske en koncentration af giftstoffer i store doser, hvilket kan volde større problemer i lukkede have. I de fleste fælles-

⁽¹⁾ EFT nr. C 112 af 20. 12. 1973.

skabslande findes der endnu ikke normer, hvorefter fisk, bløddyr og skaldyr, der er forurenede med tunge metaller, kan erklæres uegnet til menneskeføde, selv om der hyppigt er tale om en overskridelse af det indhold, der på internationalt plan regnes for tilladeligt.

1.5.3. Enhver yderligere forurening, der selv lokalt gøres ufarlig ved »fysiske processer« (jf. bilag 1 B), kan altså øge det eksisterende indhold, især i lukkede have, og således gøre fisk uegnet til ernæring.

1.5.4. Man må derfor:

- skærpe direktivets bestemmelser på dette punkt, hvilket kan ske ved i punkt B i bilag I at slette visse fysiske processer, såsom opstemning eller spredning, i det mindste for forureningsstoffer, som har en kraftigt ødelæggende virkning, selv i svag koncentration.
- hurtigt fastlægge fællesskabsnormer for, hvornår fisk, skaldyr og bløddyr er uegnede til ernæring, så at det kan forhindres, at man ved en slags negativ udvælgelse — hvilket er en velkendt fremgangsmåde — først og fremmest forsyner forbrugerne i de lande, hvis lovgivning er for elastisk eller slet ikke eller kun i ringe grad anvendes, med forurenende levnedsmidler.

1.6. Synergistiske virkninger

1.6.1. Den synergistiske eller hæmmende virkning af stoffer, der tilføres det marine miljø, er dårligt kendt og vanskelig at kontrollere. Den bør der nok i særlig grad tages hensyn til ved at man præciserer direktivets bestemmelser på visse punkter (dumpningsområde og -form). Eksempler:

- nikkel, som ikke i sig selv er særlig giftigt, tidobler kobbers giftighed;
- et fald i vandets pH fremmer via visse aerobe bakterier det uorganiske kviksølvs metylering.

For at mindske ovennævnte fare og måske sågar udnytte visse hæmmende virkninger ville det være ønskeligt med kontrol og samråd på europæisk plan, inden tilladelserne udstedes, specielt når det drejer sig om, hvor og hvorledes dumpning skal finde sted.

1.6.2. Udvalget glæder sig over at kunne konstatere, at man fremover vil tage større hensyn til de synergistiske virkninger.

1.7. Forurening af havbunden

1.7.1. Forurening af overfladen og visse zoner nedbrydes kun langsomt. Denne forurening kan dog undertiden være mindre skadelig end visse former for forurening af havbunden med selv ikke-giftig slam, som anretter mindre reversible skader. Dette slam kan danne en steril skorpe, som hindrer den kemiske eller bio-kemiske udveksling på havbunden (forrådnelse af dødt plankton, oxyd-reduktion). Men ved disse udvekslinger frigøres grundstoffer, som sammen med lyset, der benytter tom energi, danner grundlag for den vegetabiliske planktons iltproduktion samt for proteinernes første syntese, og således udgør det første element i en lang fødekæde, som bestemmer rigdommen på fisk.

1.7.2. Udledning af slam, navnlig på lavt vand, hvor havets liv udvikles (den euphotiske zone går højst ned til 100—200 meters dybde), kan selv om affaldet ikke er giftigt, medføre en mindskelse af floraen og faunaen i havet samt en mindskelse af havets nedbrydningsevne.

1.7.3. Da dumpningen af slam kan være mindre skadelig, hvis der tages visse forholdsregler, mener afdelingen, at livet i havet og iltproduktionen bør stå under særlig beskyttelse mod selv ikke-giftigt slam, hvilket kun kan ske ved en fællesskabsdefinition af:

- dumpningszoner, navnlig på grundlag af deres dybde og andre karakteristika,
- dumpningsfremgangsmåder,
- dumpningsperioder,
- de dumpede mængder,
- arten af affaldsstoffer.

1.8. Nødvendigheden af en forebyggende indsats

1.8.1. Udvalget påpeger, at det gentagne gange har givet udtryk for, at det anser det for yderst vigtigt, at forureningen mindskes, ikke blot ved recirkulering af affald, men også ved udnyttelse af genanvendelige, recirkulerbare eller nedbrydelige produkter.

1.8.2. Det konstaterer med tilfredshed, at Kommissionen har opstillet følgende som første princip for en miljøbeskyttelsespolitik:

»Den bedste miljøpolitik består i at forebygge, at forurening og gener opstår, frem for senere at bekæmpe virkningerne deraf . . .«.

Det var ligeledes dette princip, der var fremherskende, da Rådets direktiv om affald blev vedtaget den 15. juli 1975, idet Kommissionen især anbefalede »en aktion fra Fællesskabets side med henblik på at hindre udbredelsen af produkter, som er vanskelige at bortskaffe«.

1.8.3. Det er Udvalgets ønske, at recirkuleringen og navnlig den forebyggende indsats udføres ved hjælp af de mest hensigtsmæssige metoder, så der sker en mindskelse af den mængde affald, der skal dumpes.

1.9. Princippet »forureneren betaler«

1.9.1. Princippet »forureneren betaler« anvendes ikke korrekt, så længe der uden økonomiske modydelse kan opnås tilladelse til at dumpe selv giftige stoffer. Denne omkostningsfrie forureningstilladelse kan forringe andre måske mindre skadelige destruktionsstypers konkurrenceevne, såsom recirkulation af affald eller en forebyggende indsats i forbindelse med anvendte råstoffer og metoder. Dette kan altså hæmme anvendelse af mindre forurenende metoder, som markedsmekanismerne jo nødvendiggør, hvis skadesomkostningerne, som ganske vist vanskeligt lader sig udregne, blev pålagt forureneren.

1.10. Eventuelle vedvarende konkurrencefordrejninger

1.10.1. Udvalget noterer sig, at dette direktiv vil kunne mindske en kilde til konkurrencefordrejning mellem medlemsstaterne og de tredjelande, der har underskrevet de internationale konventioner herom. Det er dog bekymret over de fordrejninger, der forsåt vil kunne forekomme i forholdet til tredjelande, der ikke er medunderskrivere, og over disses indvirkning på økonomien og beskæftigelsen. Disse fordrejninger vil ligeledes gøre det muligt at eksportere de rige landes forurening til de fattige.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Udvalget bemærker, at ordet »déversement« i direktivets titel og tekst bør erstattes af »immersion« (vedrører kun den franske udgave).

2.2. Artikel 2

2.2.1. Udvalget anmoder om, at litra a) affattes således: »a) udledning, der stammer fra normal drift af skibe og luftfartøjer eller deres udstyr, eller som sker ved et tilfælde«; derved ville det blive muligt at forbyde udledning af flydende genstande og andet uønsket køkkenaffald fra passagerskibe.

2.2.2. Udvalget mener, at direktivet ligesom London-konventionen bør gælde for samtlige sejrende fartøjer, herunder coastere og fartøjer til flod- og kanalsejlands, for såvidt som de befinder sig på havet; den foreslåede definition (»søgående fartøjer«) kan ikke dække alle tilfælde. Udvalget noterer sig Kommissionens erklæring om, at »platform« også dækker kunstige øer. Artikel 6 samt London-konventionen er tydeligere på dette punkt (platforme og andre konstruktioner anbragt på havet) og Udvalget anmoder derfor Kommissionen om at undersøge, om den nuværende formulering er tilstrækkelig på dette punkt, og om at harmonisere de forskellige sproglige versioner.

2.2.3. Udvalget mener endelig, at dette direktiv sikkert ikke gør det muligt at finde en løsning med hensyn til de flydende fabrikker, som er under opførelse, og som fremover kan blive talrige, da disse fartøjer kan indregistreres under bekvemmelighedsflag.

2.2.4. Bygningen af flydende ammoniak- og urinstoffabrikker til fabrikation af gødningsstoffer er ligeledes i kraft af sin karakter af nyskabelse og især sine udviklingsmuligheder i andre sektorer en væsentlig kilde til bekymring, som Fællesskabet ikke må lade upåagtet.

2.3. Artikel 3

2.3.1. Udvalget godkender denne artikel, men understreger, at det er vanskeligt at føre kontrol, specielt når dumpningen foretages langt fra Fællesskabets kyster.

2.3.2. Udvalget foreslår, at der til stk. 1 føjes et fjerde led indeholdende forenkede bestemmelser om international transport af affald. En sådan bestemmelse findes i den franske lov om forebyggelse af havforurening forårsaget af dumpning; dens formål skal være at forhindre evt. omgåelse af art. 4 og 5. Skibe, som angiver at laste affald for at bringe det andetsteds hen, er ikke underkastet nogen særlig kontrol og kan tænkes i hemmelighed at dumpe affald, som menes at være under eksport til andre lande for

at blive behandlet der. Meddelelse om eller registrering af sådanne transportere vil lette kontrollen.

2.3.3. Udvalget udtrykker ønske om, at medlemsstaterne i overensstemmelse med London-Konventionens art. 7, stk. 4, træffer foranstaltninger med henblik på at sikre, at fartøjer med statslig immunitet underkastes tilsvarende bestemmelser. De samme garantier bør fås fra tredjelande, som har en større flåde, især i Middelhavet.

2.4. Artikel 5 og 6

2.4.1. Udvalget udtrykker ønske om, at medlemsstaterne af de grunde, der er anført under de almindelige bemærkninger, ikke får enekompetence med hensyn til bestemmelserne om tilladelser.

2.4.2. Bestemmelserne i disse artikler, navnlig om dumpningsområder, bør gøres til genstand for fællesskabsbestemmelser snarest muligt med henblik på en form for »havplanlægning«.

2.4.3. I påkommende tilfælde kunne man indføre en ordning for godkendelse af skibe.

2.5. Artikel 7

2.5.1. Udvalget går principielt ud fra, at de således indhentede oplysninger enkeltvis bør forblive klassificeret som fortrolige, men at Kommissionen under ét bør offentliggøre de væsentlige resultater deraf.

2.6. Artikel 10

2.6.1. Udvalget foreslår artikel 10 affattet således:

»I tilfælde af force majeure, på grund af hårdt vejr eller af nogen anden årsag, når menneskeliv bringes i fare eller et skibs, et luftfartøjs eller en platforms sikkerhed er truet og i tilfælde af, at bestemmelserne i artikel 4 og 5 ikke kan anvendes, skal den pågældende medlemsstat straks meddele Kommissionen og alle medlemsstater, der måtte berøres deraf, alle oplysninger om omstændighederne i forbindelse med dumpningen samt arten og mængden af de dumpede stoffer eller materialer«.

2.7. Artikel 11

2.7.1. Udvalget ønsker, at der foretages en revision af den meget vage formulering af stk. 3 vedrørende

tilladelser i undtagelsestilfælde. Afdelingen underkender ikke de økonomiske krav — som Kommissionen tager hensyn til i direktivet om titandioxid — men det vil ikke være hensigtsmæssigt, hvis man i al almindelighed systematisk kan påberåbe sig bortskaffelsesomkostningerne.

2.7.2. Denne kommentar er desto mere nødvendig, som direktivet fraviger princippet »forureneren betaler«. Der vil systematisk finde forvanskninger sted i forbindelse med en afvejning af forureningens økonomiske omkostninger og de omkostninger, der er forbundet med recirkulering eller bortskaffelse.

2.7.3. Kommissionens tilladelse bør ske i form af en afgørelse som offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

2.8. Artikel 12

2.8.1. Udvalget ønsker, at recirkulation af affald og anvendelse af ikke-forurenende teknologi og produkter udtrykkeligt anføres blandt de videnskabelige forskningsprogrammer, der nævnes i denne artikel.

2.9. Artikel 13

2.9.1. Udvalget understreger, at det såfremt direktivet skal anvendes ensartet, sandsynligvis vil blive nødvendigt at udvide personalet betragteligt i Kommissionens tjenestegrene.

2. 10. Artikel 15

2.10.1. Udvalget ønsker, at ordet »vigtigste« slettes, og at der i alle versioner undtagen den danske og den tyske, hvor udtrykket allerede forekommer, anføres »administrative og ved lov fastsatte bestemmelser«.

3. Bemærkninger til bilagene

3.1. Bilag I (Stoffer, som ikke må dumpes)

3.1.1. Da der ikke har fundet undersøgelser sted over synergievirkningerne, mener Udvalget, at kontrol af, hvor og hvordan udledning finder sted, i det mindste til at begynde med kunne yde et vist bidrag til forståelsen af dette problem.

3.1.2. Udvalget konstaterer, at flere punkter i dette bilag (A 1, A 2, B, C) er affattet i meget generelle vendinger, hvilket kan føre til en forskellig anvendelse i de enkelte lande. Uorganiske halogen-forbindelser, der ikke kan nedbrydes, og produkter af tunge metaller kan, selv når der ikke er tale om giftige koncentrationer, medføre betydelig skade, navnlig når de optages i bestemte organismer eller indgår forbindelser med andre stoffer.

3.1.3. Udvalget henviser derfor til sine almindelige bemærkninger til dette bilag.

3.2. Bilag I, A 2

3.2.1. Udvalget er ikke overbevist om nødvendigheden af en generel omtale af organiske silikone-forbindelser, samtidig med, at dette bilag, som opregner de stoffer, som generelt anerkendes som farlige ikke medtager de kræftfremkaldende stoffer. Selv om Rådet i sit handlingsprogram fra 1973 giver udtryk for, at Kommissionen i givet fald på Fællesskabets vegne kan fremlægge forslag til revision af listen over de i konventionerne nævnte stoffer, anser Udvalget det for muligt at undgå en sådan ændring under forudsætning af, at man udtrykkeligt anfører, hvilke organiske silikone-forbindelser der bør medtages i bilag I på grund af deres egne og deres monomerers specielle fysiske eller kemiske skadelighed, deres nedbrydelighed og bioakkumulationsevne.

3.2.2. Til bilag II bør derfor føjes et punkt 6 dækkende de organiske silikone-forbindelser, som ikke omfattes af bilag I.

3.2.3. Den foreslåede præcisering skulle give mulighed for en ensartet anvendelse i medlemsstaterne, mens den nuværende affattelse lader døren stå åben for divergerende fortolkninger.

3.3. Bilag I, A 5

3.3.1. Dette punkt bør omfatte alle flydende genstande, som kan være til gene for sejladsen eller ændre havmiljøet og ikke blot genstande af syntetiske materialer.

3.3.2. Udvalget mener i øvrigt, at modstandsdygtigt plast sjældent kastes i havet. Løsningen på dette problem skal snarere søges andetsteds (f. eks. recirkulation og indskrænkning af anvendelsesområderne).

3.4. Bilag I, A 6

3.4.1. Udvalget foreslår dette punkt udvidet til også at omfatte kulbrinter, som ikke er mineralolieprodukter. Denne bredere definition ville indebære forbud mod produkter såsom stenkulstjære og enhver form for kulbrinter fremstillet ved tørdestillering af organisk materiale. Disse produkters giftighed, som hænger sammen med deres meget høje indhold af aromatiske kulbrinter, behøver ingen nærmere påvisning.

3.5. Bilag I, A 7

3.5.1. Udvalget ønsker oplyst, hvad der gælder med hensyn til svagt radioaktivt affald og materiale, indtil Rådet vedtager særlige bestemmelser.

3.5.2. Udvalget kan i øvrigt i mangel af oplysninger om alternative bortskaffelsesmetoder ikke udtale sig om dette punkt.

3.6. Bilag I, A 8

3.6.1. Dette punktvedrørende syrer og alkalier fra henholdsvis titanium- og aluminiumindustrier, kan ændres. Efter Udvalgets mening er det principielt uden betydning, hvilken industrigren syre- og alkali-affaldet stammer fra. Afgørende er, hvor store mængder der dumpes. For tiden udtømmes de største mængder af aluminium- og titaniumindustrien, hvilket formodentlig er baggrunden for bilag I, A 8.

3.6.2. Det økonomiske og sociale Udvalg henviser til sin enstemmigt vedtagne udtalelse om gradvis reduktion af titandioxidindustriens affald⁽¹⁾. Dette affald bør ikke omfattes af direktivet på grund af de i nævnte udtalelse anførte særlige forhold.

3.6.3. Udtømning af andre syrer og alkalier bør vurderes i forhold til de udtømte mængder, sekundære bestanddele og dumpningsstedet (havbundsforurening med sterile skorper) snarere end på basis af oprindelse.

3.7. Bilag I, B

3.7.1. Udvalget anmoder om ændring af dette punkt om giftigt affald, som hurtigt uskadeliggøres; ændringerne bør være som skitseret i de almindelige bemærkninger og som nærmere beskrevet i afde-

⁽¹⁾ EFT nr. C 131 af 12. 6. 1976.

lingens beretning. Det bør undgås, at store mængder forurenende stoffer såsom cadmium, kviksølv osv. som er opslemmet eller findes spredt i vandet, forurenere organismer, som kan koncentrere stoffer, der findes i svag koncentration.

3.8. Bilag I, C

3.8.1. Udvalget ønsker en mere præcis formulering for at undgå, at store mængder affald, der indeholder spor af de i bilag I, A nævnte stoffer, i sidste instans medfører en forøgelse af forureningen i absolut forstand.

3.8.2. Udvalget bemærker i denne forbindelse, at visse områder er blevet kraftigt forurenede af tunge metaller som følge af omfattende udtømmning af stoffer, der kun indeholder spor af disse metaller. En fælles definition af ordet »spor« og er særlig kontrol er derfor nødvendig.

3.9. Bilag II (Stoffer, hvis dumpning er betinget af forudgående udstedelse af en særlig tilladelse i hvert enkelt tilfælde og underkastet særlige forholdsregler)

3.9.1. Udvalget ønsker, at der vedtages kriterier, som nærmere præciserer den »særlige agtpågivenhed« i forbindelse med dumpning og især de tilladte mængder og områder. Det finder, at der på EF-plan hurtigst muligt bør træffes afgørelse om, hvor de forskellige former for dumping må finde sted. Hvis ikke der foreligger harmoniserede fællesskabsbestemmelser vil virksomhederne i de lande, som udøver den strengste kontrol, blive udsat for en konkurrencefordrejning.

3.9.2. Af de grunde, som er skitseret under almindelige bemærkninger og nærmere beskrevet i afdelingens beretning, mener Udvalget at man bør være ganske særlig opmærksom på visse af stofferne i bilag II: pesticider, kobber og zink bl.a. Der bør være totalt forbud mod dumpning af disse former for affald i visse områder og i store mængder. Det samme gælder slam, også ikke-toksisk, som bør tilføjes bilag II.

3.9.3. Bilagets punkt 4 (»stoffer, som, skønt de af natur er ikke-toksiske, muligvis kan blive skadelige på grund af de store mængder, der dumpes af dem,

eller som sandsynligvis vil forringe rekreative værdier i alvorlig grad«) bør gøres til genstand for særlig opmærksomhed i Kommissionen, så det sikres, at direktivet gennemføres korrekt og i overensstemmelse med artikel 13. Nogle tilsyneladende uskadelige stoffer — f. eks. natriumklorid — kan anrette skade, hvis de dumpes i for stor mængde.

3.10. Bilag III (Bestemmelser om udstedelse af tilladelser)

3.10.1. I direktivforslagets bilag III anføres en række kriterier for udstedelsen af tilladelser til dumpning af stoffer i havet. Forskelle i fortolkningen og anvendelsen af disse kriterier i medlemsstaterne vil kunne føre til alvorlige fordejringer af konkurrencen. Udvalget foreslår derfor, at disse kriterier defineres klart, og at der fastsættes talmæssige værdier, hvor det er muligt.

3.10.2. Der vil under ingen omstændigheder kunne gives tilladelse til dumpning, som måtte medføre, at badevand overskrider de normer, der er angivet som vejledende værdier i Rådets direktiv af 8. december 1975 om kvaliteten af badevand (¹); dette bør fremgå udtrykkeligt af bilag II eller III.

3.10.3. Endelig bør man beskæftige sig mere indgående med:

- den nøjagtige spredningsform,
- analysemetoder for de forskellige affaldstyper,
- variationsmargen for de forskellige koncentrationer og eventuelle tolerancer i forhold til de angivne specifikationer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. maj 1976.

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

Henri CANONGE

⁽¹⁾ Jf. EFT nr. L 31 af 5. 2. 1976.